

Database Basic with MySQL

Saturngod

မာတိကာ

အခန်း	တမျက်နှာ
မိတ်ဆက်	၂
Chapter 1 : Database ဆိုတာ	၃
Chapter 2 : MySQL Installation	၆
Chapter 3 : စာတင်ခြင်း	၁၁
Chapter 4 : SELECT	၁၆
Chapter 5 : INSERT	၂၅
Chapter 6 : UPDATE	၂၆
Chapter 7 : DELETE	၂၁
Chapter 8 : Database Keys and Relationship	၂၂
Chapter 9 : Normalization	၂၅
Chapter 10 : JOIN	၂၅
Chapter 11 : Entity-relationship model	၁၀၈
Chapter 12 : FUNCTION	၁၁၃
Chapter 13 : Index and Partition	၁၂၄
Chapter 14 : Basic CURD with Python	၁၃၅
နိဂုံးချုပ်	၁၄၅
Reference	၁၅၆

Database Basic

မိတ်ဆက်

ကျွန်တော် ရေးသားခဲ့သည့် Programming Basic စာအုပ်မှာ data သိမ်းသည့် အပိုင်းနဲ့
ပတ်သက်ပြီး ထည့်သွင်း ရေးသားလိုပေမယ့် database အပိုင်းကို နားလည်မှုသာ အဆင်ပြု
မယ်၊ သဘောပေါက်လွယ်မယ် လို့ တွေးမံပါတယ်။ ဒါကြောင့် database သီးသန့်စာအုပ်
ထပ်မံ ရေးသားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ Database နဲ့ ပတ်သက်ပြီး လေ့လာ စရာတွေ အများကြီး
ဖြစ်သလို database တစ်ခု နဲ့ တစ်ခု မတူညီခြင်း ကြောင့် အကုန်လုံး ပြီး ပြည့်စုံအောင် ရေးဖို့
က မလွယ်ကူလှပါဘူး။ ဒီစာအုပ်မှာတော့ အခြေခံ အဆင့် ကို သာ ဖော်ပြပေးနိုင်ပါတယ်။
အခြေခံ အဆင့် အနေနဲ့ လူသုံးများသည့် MySQL ကိုသာ အခြေခံပြီး ရေးသားထားပါတယ်။

Chapter 1

Database ဆိတာ

ကျွန်တော်တို့ တွေ Program တွေကို ရေးသည့်အခါမှာ data တွေကို သိမ်းဆည်းဖို့လိုအပ်ပါတယ်။ Data တွေကို သိမ်းဆည်းသည့် အခါမှာတော့ File အနေဖြင့် သိမ်းဆည်းနိုင်ပါတယ်။ သို့ပေမယ့် Data တွေ များလာသည့် အခါမှာတော့ database ဖြင့် သိမ်းဆည်းမှ သာ အဆင်ပြုပါတယ်။

Database ကို အသုံးပြုခြင်းဖြင့် data တွေကို လွှယ်ကူစာ သိမ်းဆည်းနိုင်ခြင်း၊ data အမြောက်အများ သိမ်းဆည်းနိုင်ခြင်း၊ data များကို ပြန်လည် ရှာဖွေနိုင်ခြင်း တို့ ပြုလုပ်နိုင်ပါတယ်။

Database မှာ အမျိုးမျိုး ရှိပါတယ်။ အများအသုံးများသည့် database တွေက တော့

- Relational Database
- NoSQL (Not Only SQL)

တို့ ဖြစ်ပါတယ်။

Relational Database မှာ Microsoft SQL, MySQL, Postgres, Oracle, SQLite စသည်တို့ ပါဝင်ပါတယ်။ Relational Database ဟာ table တွေပါဝင်ပြီးတော့ table တစ်ခု နှင့် တစ်ခု relationship ရှိနေသည့် သဘောပါ။ data တွေကို ဆွဲထုတ်သည့်အခါမှာ SQL ဆုံးသည့် **structure query language** ကို အသုံးပြုပြီး ဆွဲထုတ်ရပါတယ်။ Database အမျိုးအစား ပေါ်မှုတည်ပြီး SQL syntax ဟာ အနည်းအများ ပြောင်းလဲ မှုရှိပေမယ့် အခြေခံကတော့ အတူတူပါပဲ။

NoSQL မှာတော့ MongoDB, Redis, Neo4j စသည် တို့ ပါဝင်ပါသည်။ NoSQL မှာတော့ relation ချိတ်ဆက်မှုကို အဓိက မထားပါဘူး။ MongoDB ဟာ document ပုံစံအနေဖြင့် data သိမ်းဆည်းပြီး Redis ဟာ Key Value ပုံစံ ဖြင့် သိမ်းဆည်းပါတယ်။ Neo4j ကတော့ Graph ပုံစံ ဖြင့် data သိမ်းဆည်းပါတယ်။

အခုစာအုပ်မှာတော့ Relational Database ဖြစ်သည့် MySQL ကို အဓိက ထားပြီး ပြောသွား ပါမယ်။ MySQL ကို အသုံးပြုဖို့ Realational database သဘောတရား ကို နားလည်ဖို့ လိုပါ တယ်။ Database မှာ ပါဝင်သည့် အရာများ နောက်ပြီး SQL (Structured Query Language) ကို လေ့လာ ဖို့ လိုပါတယ်။

Relational Database တွင် ပါဝင်ခြင်းများ

Database ကို ဖို့ အတွက် ပထမဆုံး Database ကို စတည် ဆောက်ဖို့ လိုပါတယ်။

Database မှာ Table တွေ တစ်ခု သို့မဟုတ် တစ်ခု ထက် မက ပါဝင်ပါတယ်။ Table ထဲမှာ တော့ Rows တွေပါဝင်ပါတယ်။ Rows ထဲမှာ Columns တွေပါဝင်ပါတယ်။

School Databases	
Students	
PK	ID
	Name
	Age
	DOB
	Grade

Teachers	
PK	ID
	Name
	Age
	DOB

အထက်ပါ ပုံမှာ School Database ဖြစ်ပြီး School Database မှာ Students နှင့် Teachers table ပါပါတယ်။

Students Table မှာတော့ ID, Name, Age, DOB, Grade စာတော့ ပါဝင်ပါတယ်။

Students table ထဲမှာတော့ Student data တွေက row by row ပါဝင်ပါလိမ့်မယ်။

Row ထဲက data တွေကို ထုတ်ဖို့ အတွက် SQL ကို သုံးပြီး ဆွဲထုတ်ရပါမယ်။

နောက် အခန်းက စပြီး MySQL စသွင်း ပါမယ်။

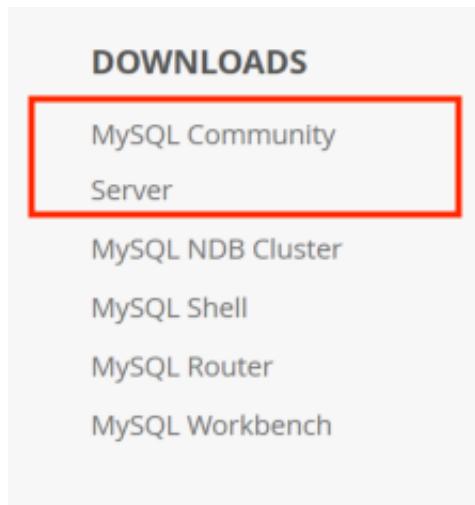
Chapter 2

MySQL Installation

အခု mysql ကို ဘယ်လို install လုပ်ရမလဲ ဆိတာကို တဆင့်ခြင်း ဖော်ပြသွားပါမယ်။ ပထမ ဆုံး Windows ကို စတင်ပြီး တော့ ဖော်ပြသွားပါမယ်။

Windows

Windows မှာ mysql သွင်းဖို့ အတွက် <https://www.mysql.com> ကို ဖွင့်ပါ။ Page ၅၇ အောက်ဆုံးကို သွားပါ။ Download ဆိတာ ရှိပါသည်။ MySQL Community Server ကို နှိပ်ပါ။

MSI Install ကို Download နိုင်ပါ။

General Availability (GA) Releases Archives

MySQL Community Server 8.0.20

Select Operating System: Microsoft Windows

Looking for previous GA versions?

Recommended Download:

MySQL Installer
for Windows

All MySQL Products. For All Windows Platforms.
In One Package.

Starting with MySQL 5.6 the MySQL Installer package replaces the standalone MSI packages.

Windows (x86, 32 & 64-bit), MySQL Installer MSI [Go to Download Page >](#)

Installer ၂ ခုကို တွေ့ရပါမည်။ Online ပေါ်မှ Download ချသည့် installer နှင့် offline install သွင်းလိုရသည့် installer ဖြစ်ပါတယ်။ ဒုတိယ offline သွင်းလို ရသည့် installer ကို ရွှေးပါ။

General Availability (GA) Releases Archives

MySQL Installer 8.0.20

Select Operating System: Microsoft Windows

Looking for previous GA versions?

Download Type	Version	File Size	Download Link
Windows (x86, 32-bit), MSI Installer	8.0.20	24.4M	Download
(mysql-installer-web-community-8.0.20.0.msi)			MD5: 26ae47807122bf0052b99ebf893b0dac Signature
Windows (x86, 32-bit), MSI Installer	8.0.20	420.6M	Download
(mysql-installer-community-8.0.20.0.msi)			MD5: a69c77fe737654d8931079b4623b9e1a Signature

We suggest that you use the [MD5 checksums](#) and [GnuPG signatures](#) to verify the integrity of the packages you download.

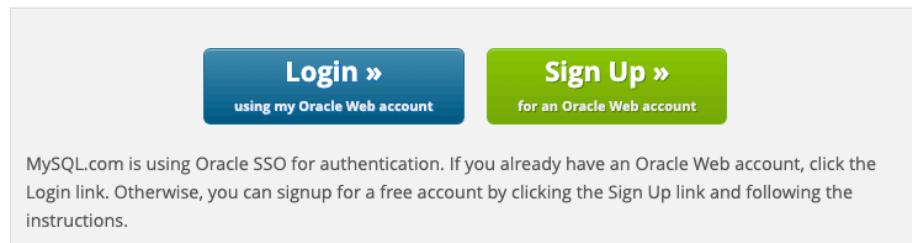
Login သိမဟုတ် Sign Up ပေါ်ဘလျှင် No thanks, just start my download ကို နိုင်ပါ။

④ MySQL Community Downloads

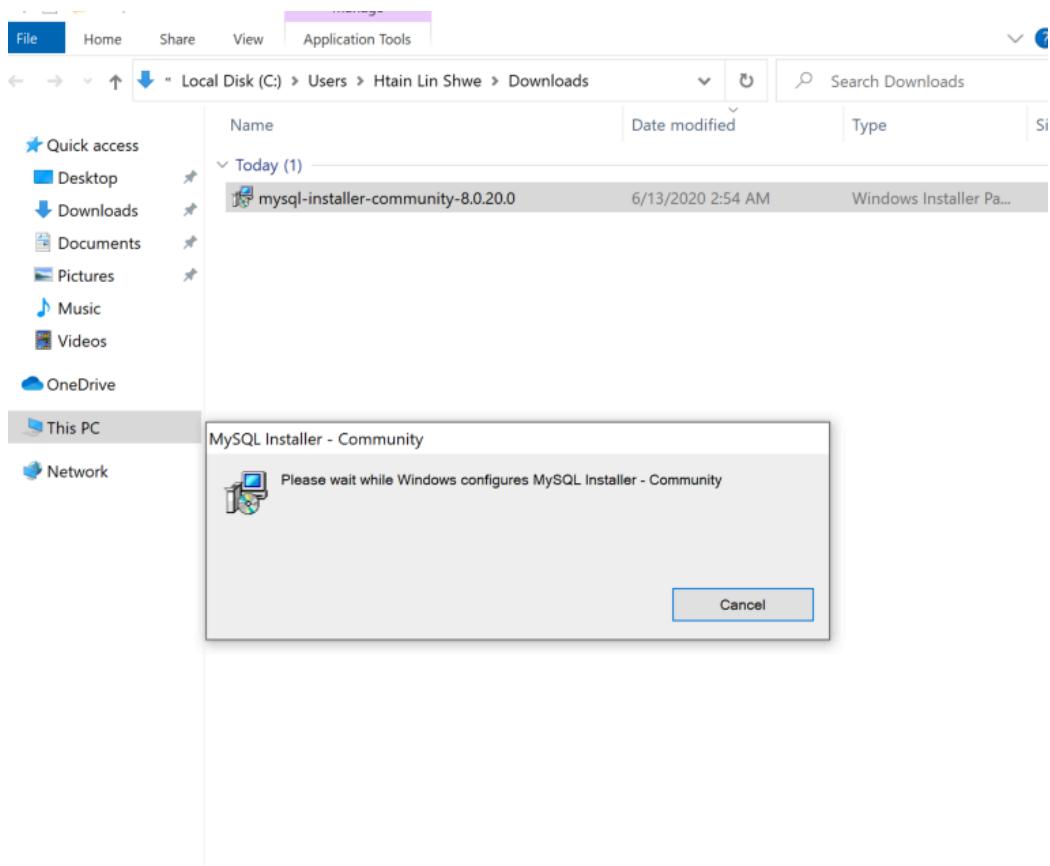
[Login Now](#) or [Sign Up](#) for a free account.

An Oracle Web Account provides you with the following advantages:

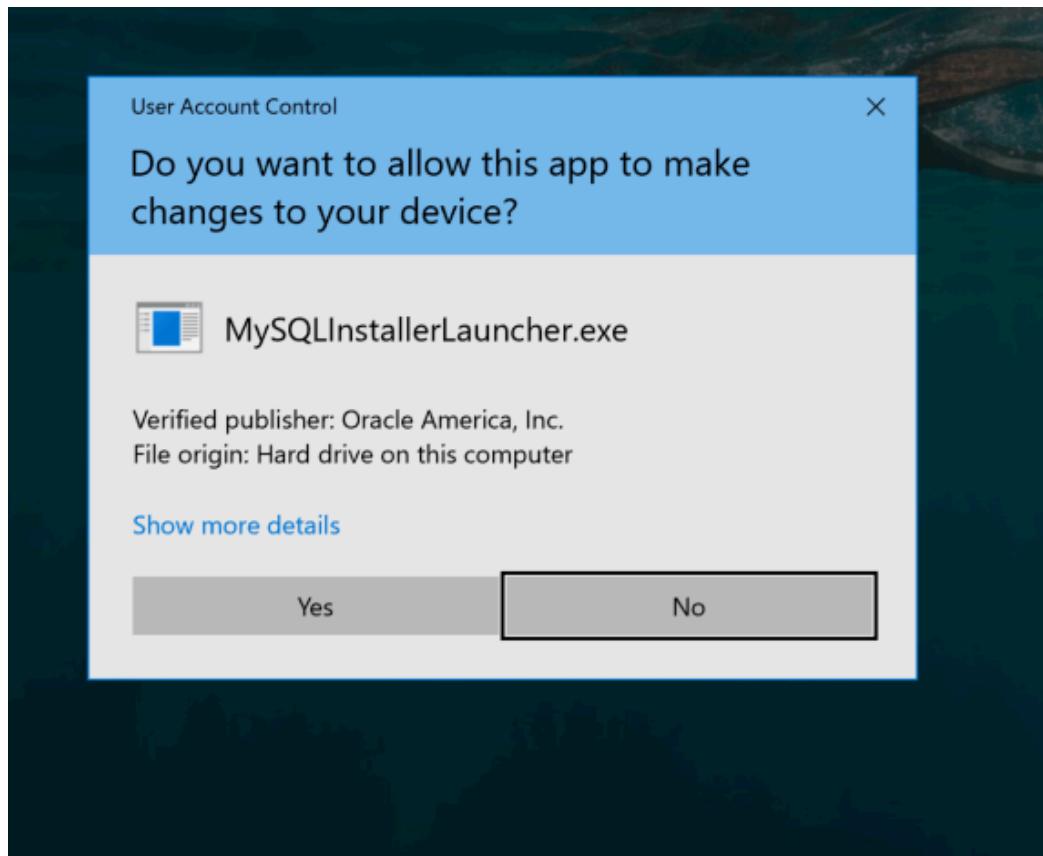
- Fast access to MySQL software downloads
- Download technical White Papers and Presentations
- Post messages in the MySQL Discussion Forums
- Report and track bugs in the MySQL bug system

Download තැබුනු සඳහා තොරතුරු කිරීමෙන් පසු MSI installer file download කිරීමෙන් පසු එම මූල්‍ය පිළිගිවෙන නිව්‍ය පිළිගිවෙන නිව්‍ය යොමු කිරීමෙන් පසු Double click දැනුවත් මූල්‍ය පිළිගිවෙන නිව්‍ය පිළිගිවෙන නිව්‍ය යොමු කිරීමෙන් පසු install කිරීමෙන් පසු Double click දැනුවත් මූල්‍ය පිළිගිවෙන නිව්‍ය යොමු කිරීමෙන් පසු install කිරීමෙන් පසු

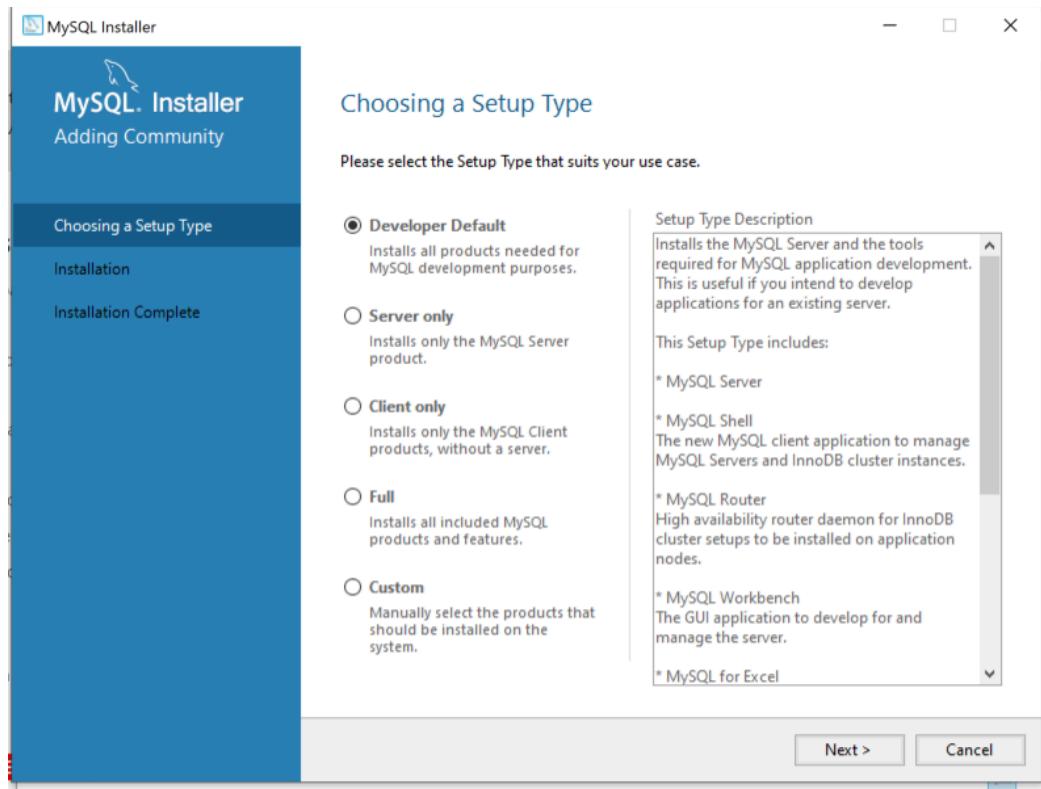
Alert box တက်လာခဲ့လျှင် YES ကို သာ နိုင်ပေးပါ။

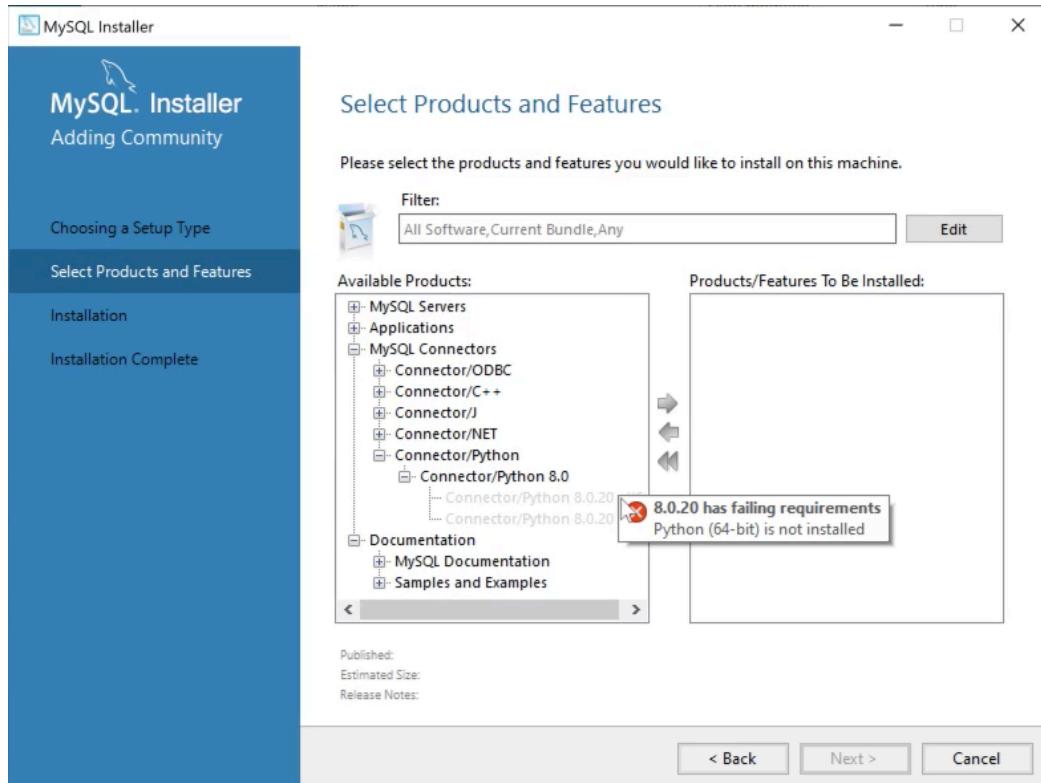
Installer တက်လာပါမည်။

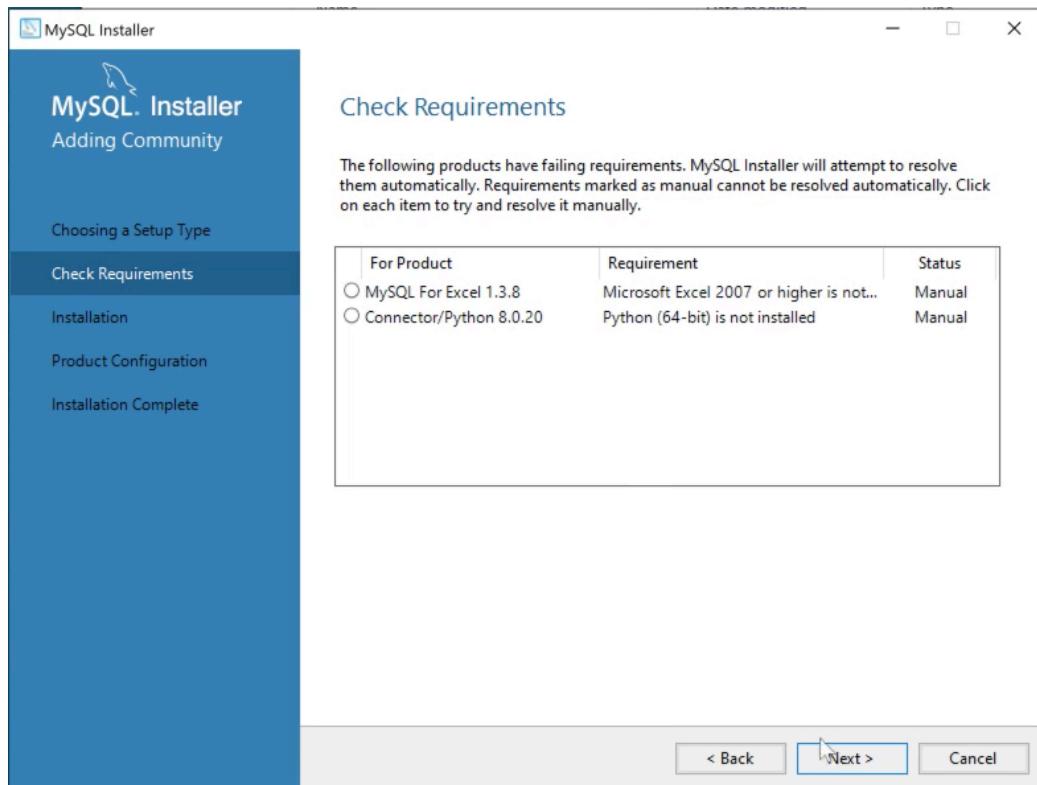
Install လုပ်ဖို့ အတွက် Developer Default ကို ရွေးပါ။ Developer Default မှာ Install အများကြီး သွင်းဖို့ အဆင်မေပြူရင် Custom ကနေ သွင်းနိုင်ပါတယ်။ Custom မှာ MySQL Server, MySQL Shell တို့ အဓိက လိုအပ်ပါသည်။ Connector , Excel စသည် တို့က မသွင်းလည်း ဖြစ်ပါသည်။ Programming နှင့် တွဲသံးရန် Visual Studio Connector , C++ Connector စသည် တို့ ပါဝင်ပါသည်။ Python အတွက် Python Connector ပါဝင်ပါသည်။ Python 3.6 (64 bit) edition သွင်းရန် လိုအပ်ပါသည်။

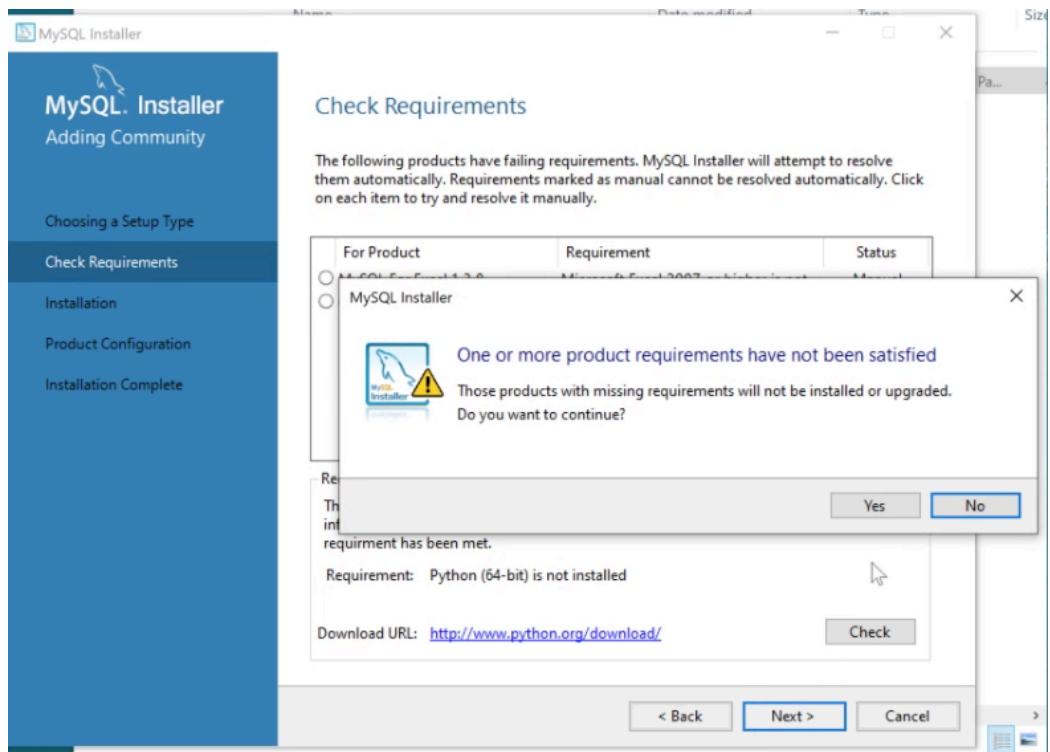
თავითალ Python ენდ:თა:ცემა Connector მთებთა ဖრტტპითაယ॥ ფორმულა: manual ცრტენ:ჭიდპირასას॥

MySQL Connector වුද්‍යාත්මක නොකිවූ ලිංජුවෙන් ප්‍රෙශ්‍රේඛීම් මෙයි!!

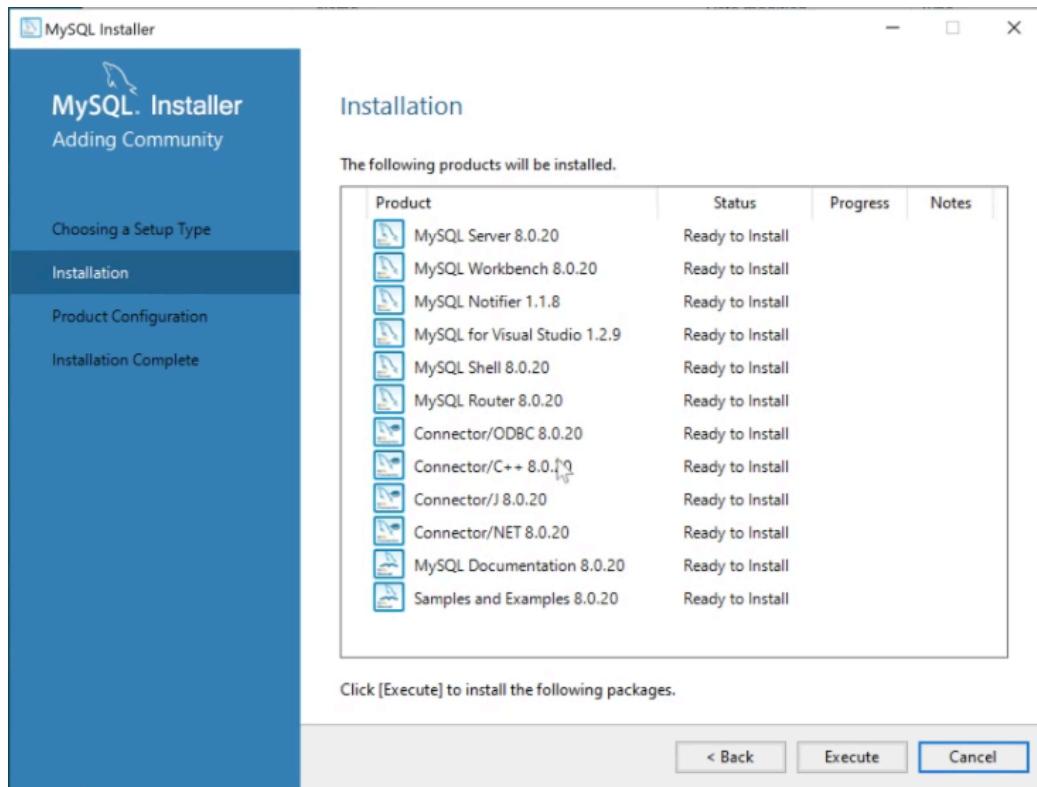

Connector თევი დარღმული და დანართული გადასახვა შემდეგ მომავალში მიმდინარეობს.

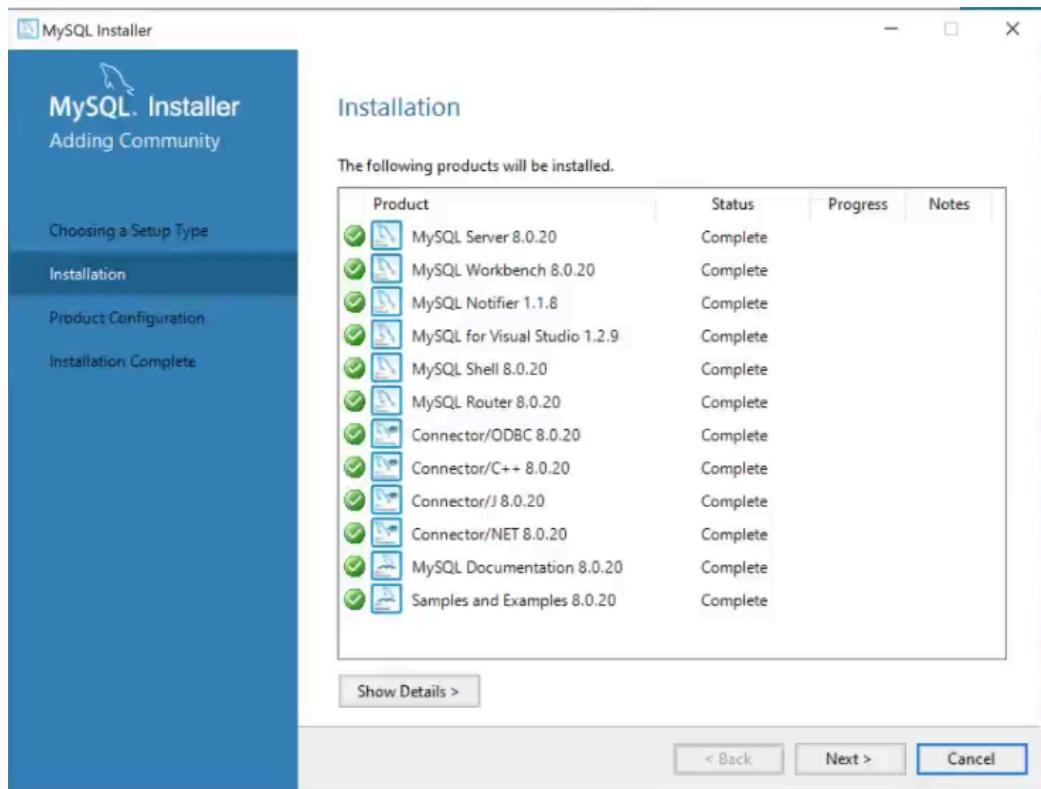

အထက်ပါ အတိုင်း ပေါ်လာလျှင် Yes ကို နိပ်ပါ။

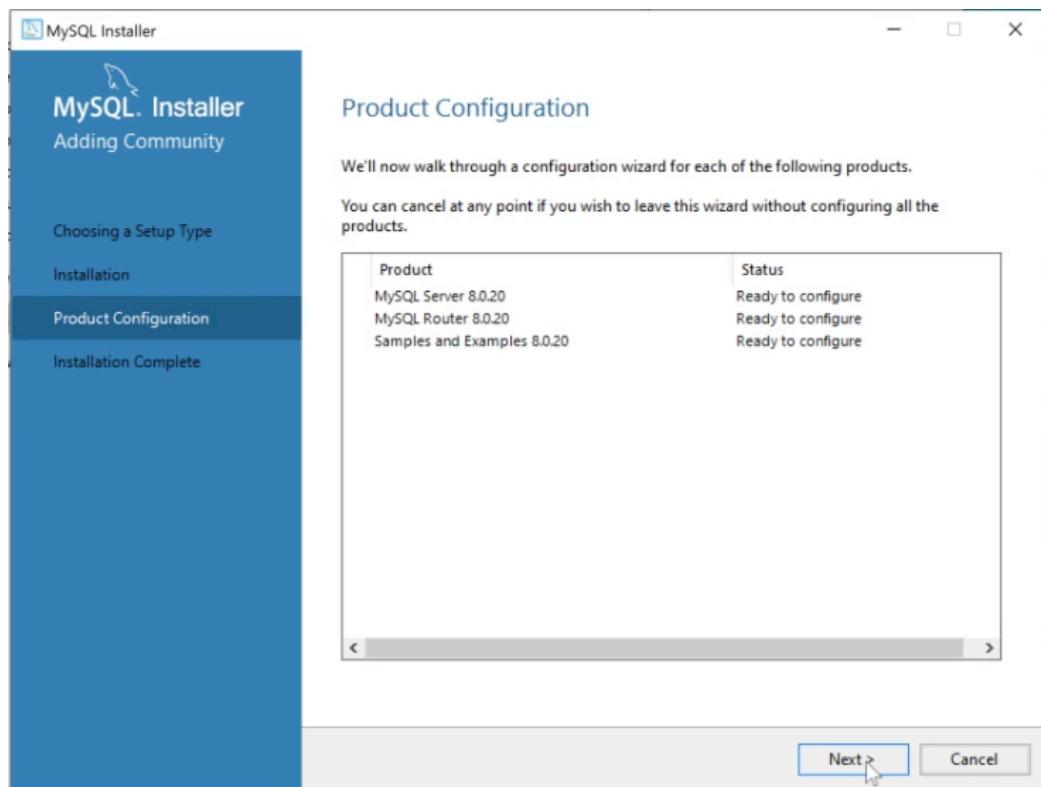
MySQL မှာ သွင်းမည့် List ပေါ်လာပါမည်။ Execute နိုင်ပြီး Install ပြီးအောင် စောင့်ရန် လိုအပ်ပါသည်။

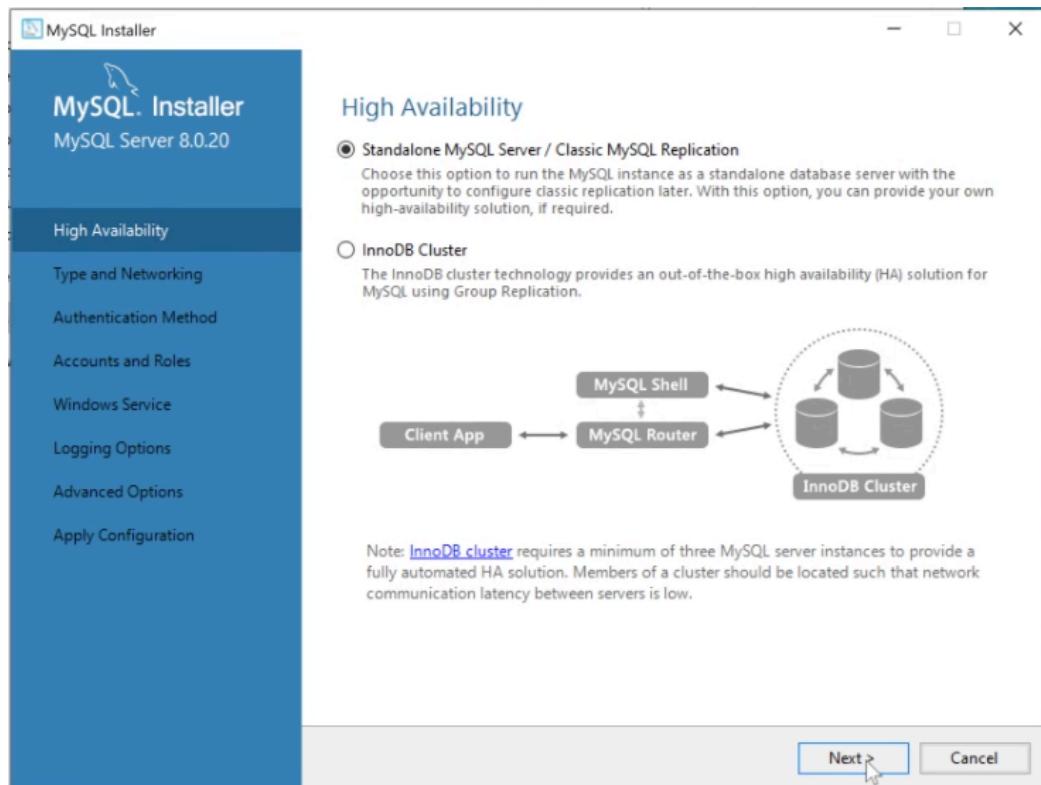

ഇങ്ങനെയാണ് Install ചൂടുകയോ പിച്ചെന്ന്!!

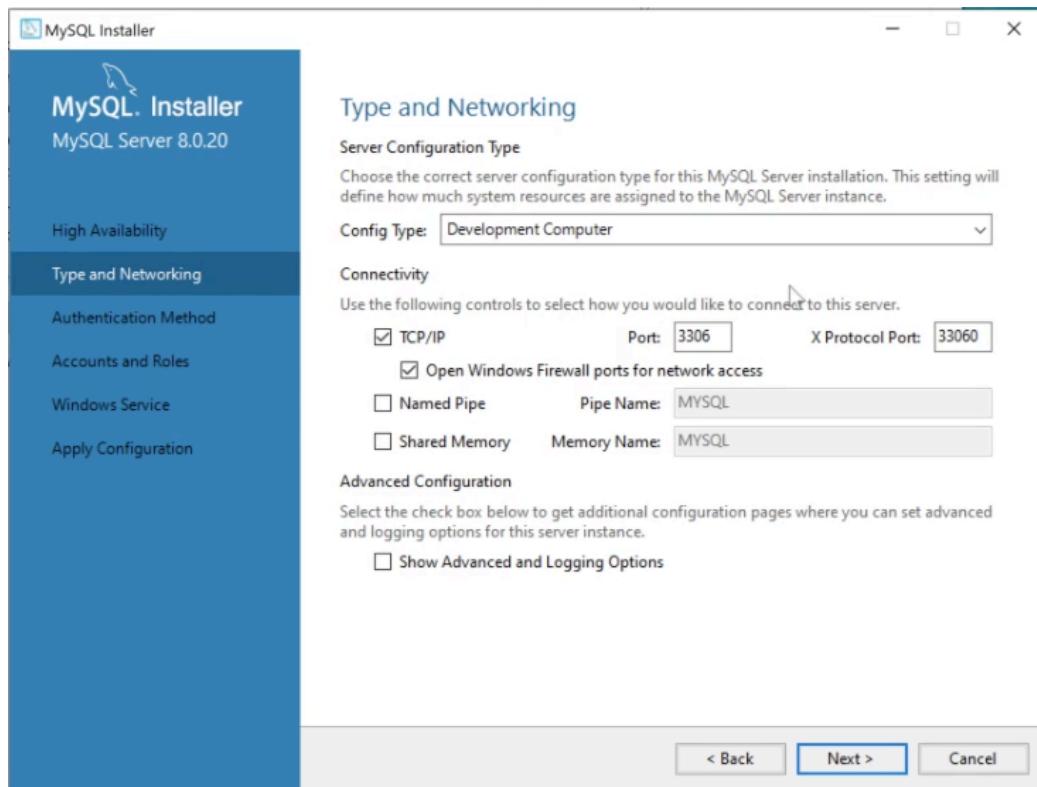

အခု စပိုး configuration လုပ်ပါမည်။ MySQL Server , MySQL Router, Samples and Example ဆိုပြီး ရ ခ ကို configure လုပ်ရပါမည်။

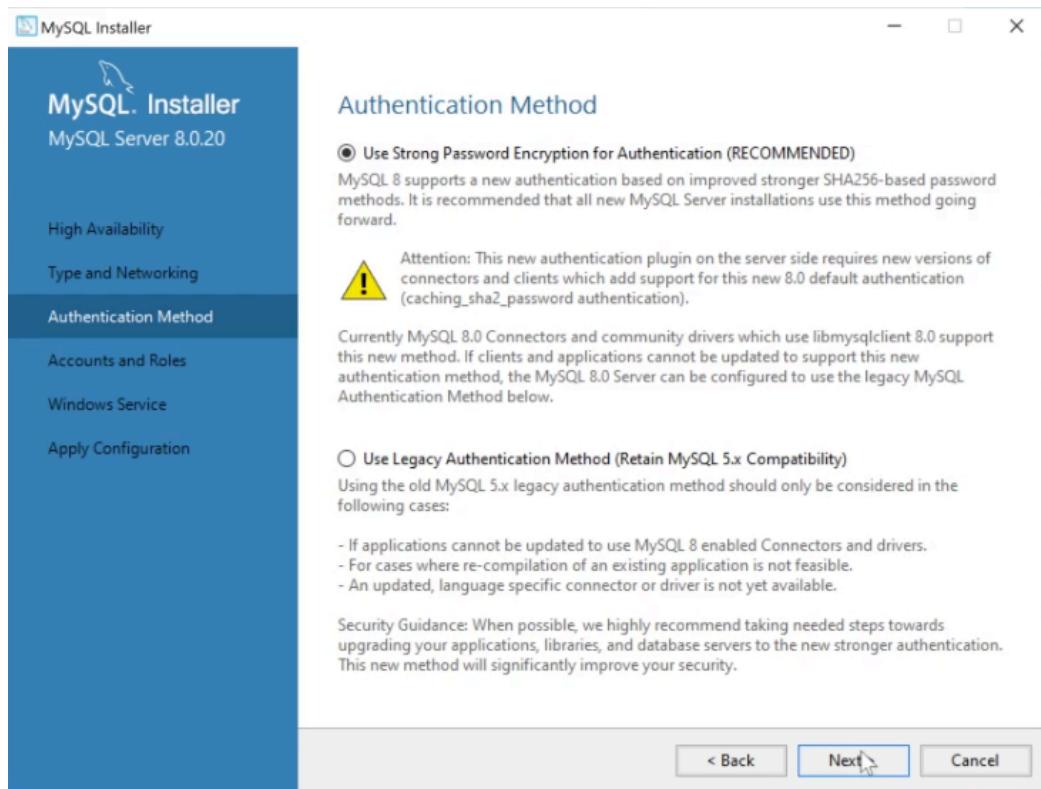

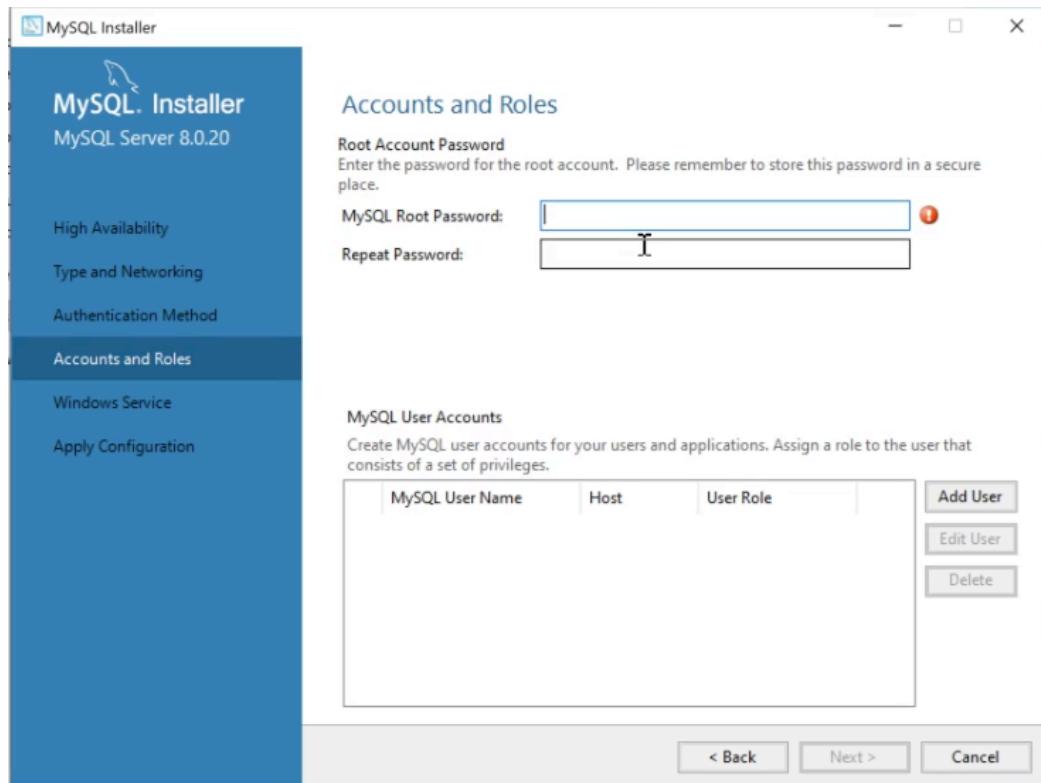
High Availability အတွက် Standalone MySQL Server/Classic MySQL Replication ကို ပြောင်းလဲချင်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ InnoDB Cluster ကို တကယ် production ပြုလုပ်သည့် အခါ system အကြီးကြီးတွေ ဖန်တီးသည့် အခါမှာသာ အသုံးပြုကြပါတယ်။

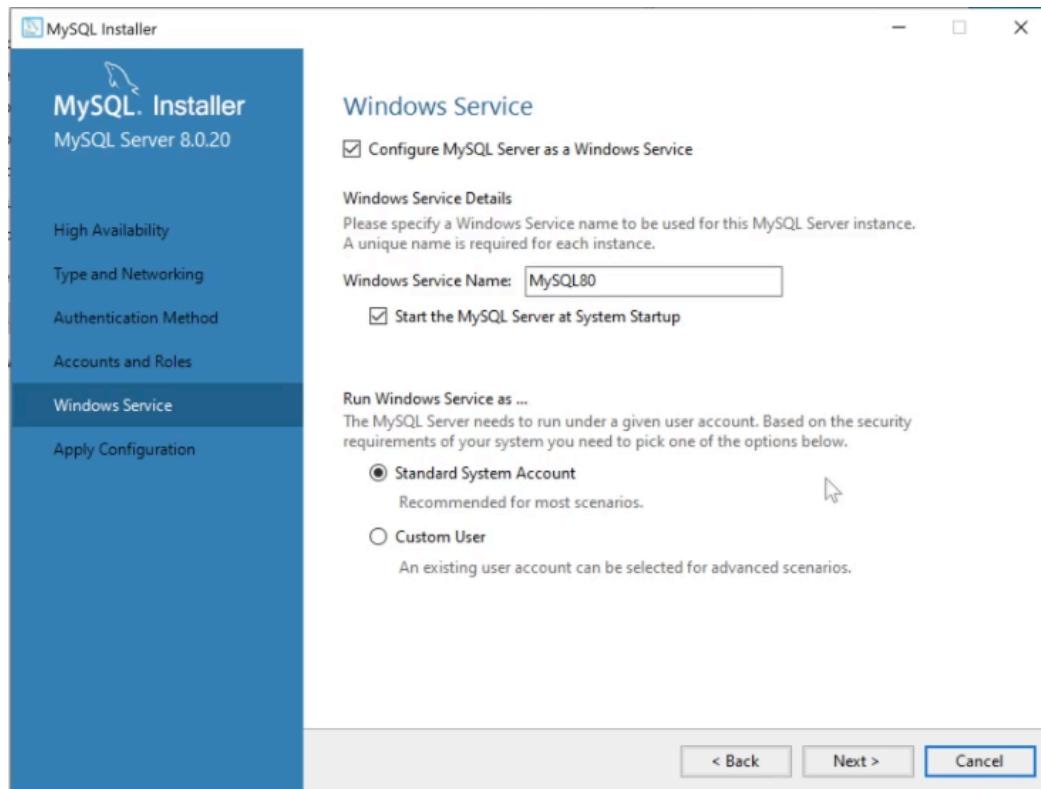
គោម ចូលរក្សា មានពិភាក្សា:|| Next កន្លែង នឹងបិ||

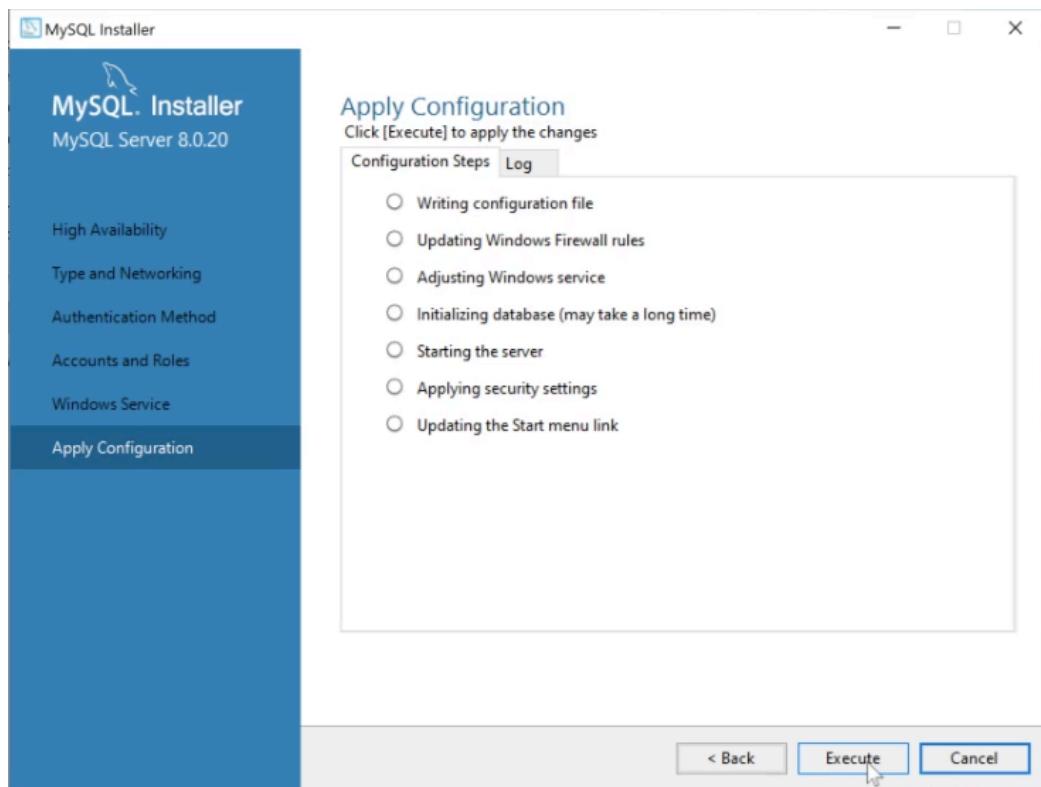
Strong Password Encryption for Authentication තුළ රුහුණුවෙන් දීමෙන් සඳහා පිවිසුවේ॥

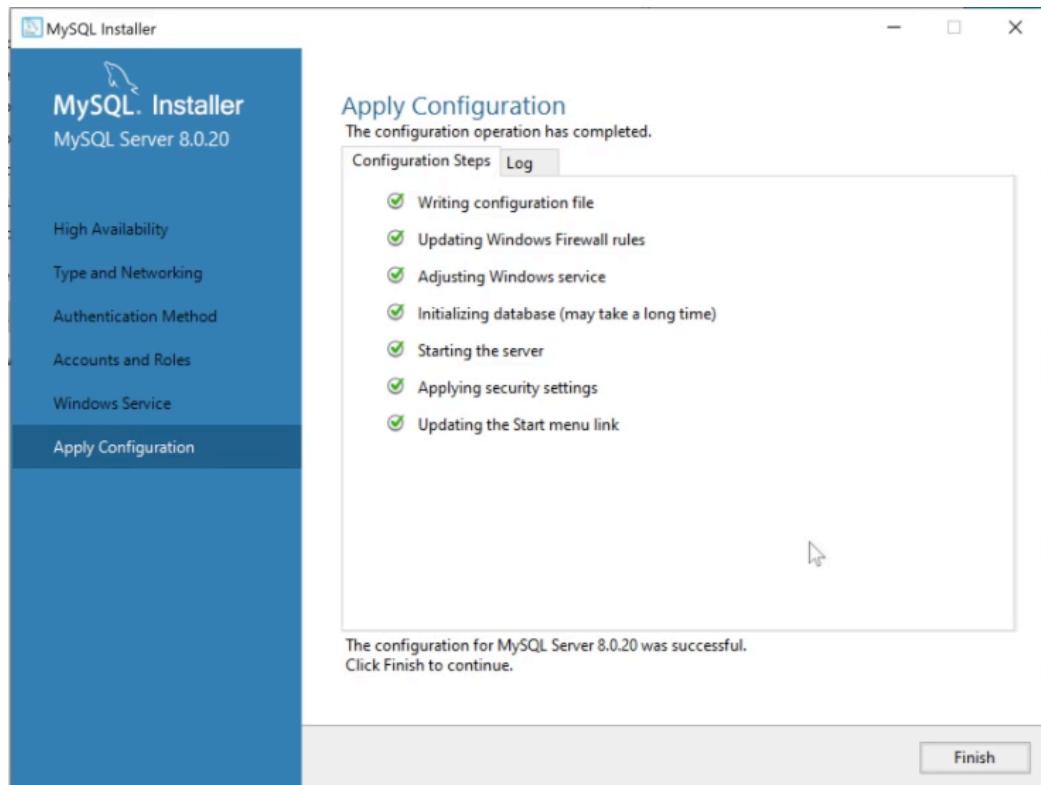
MySQL තේ root password ග්‍රිය තැවත්වුන්දී රුන් ලිංඡඩ්පිවයුන්॥ Root password නෑද repeat password ග්‍රිය තැවත්ප්‍රීපිග Next ග්‍රිය තිබුන්පි॥

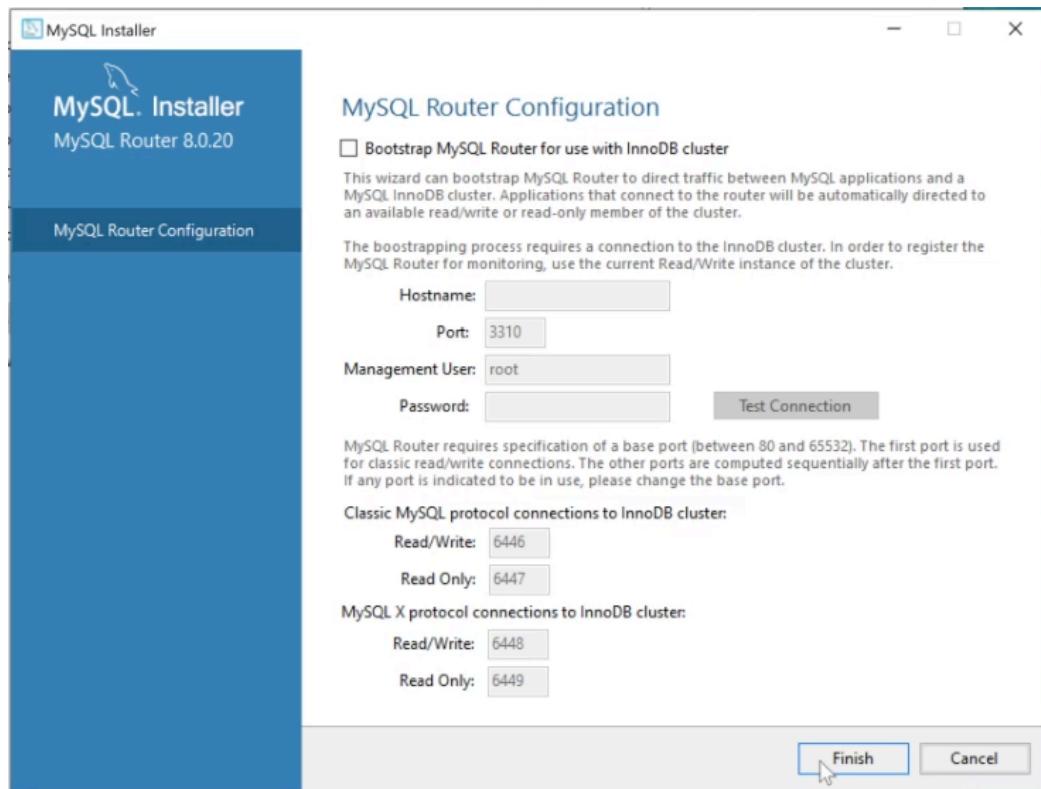
ပြင်စရာ မရှိပါဘူး။ Next ကို နိုင်ပါ။

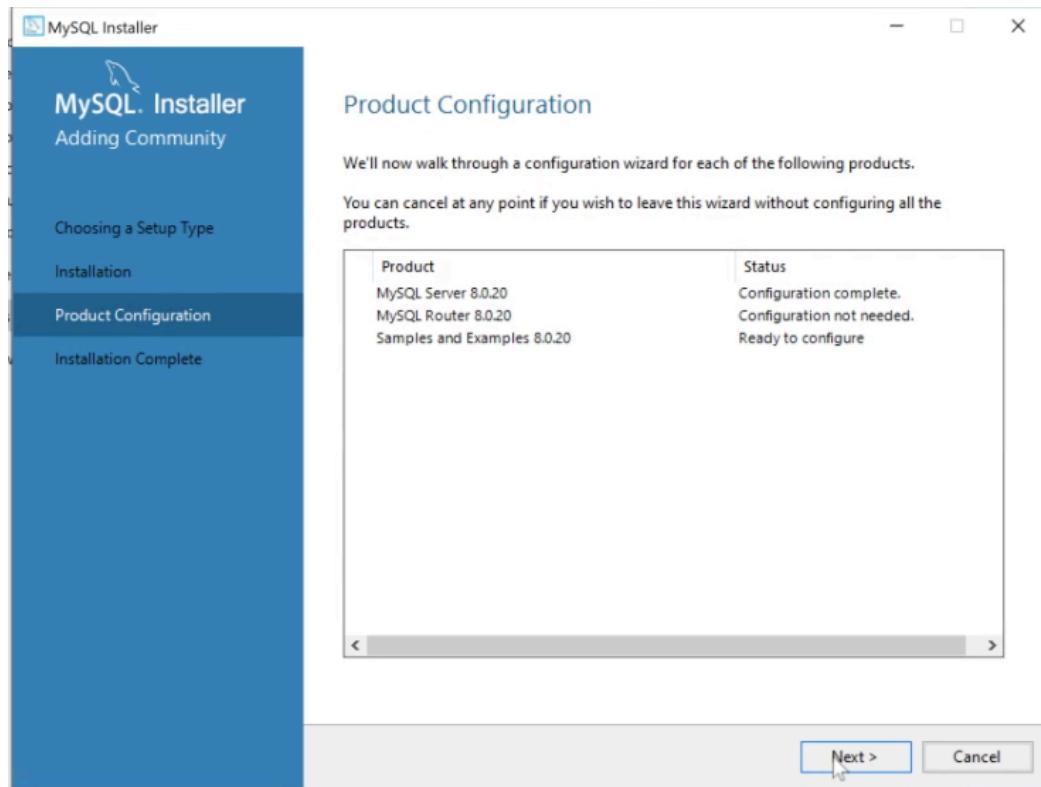
Execute လုပ်လျှင် ရပါပြီ။

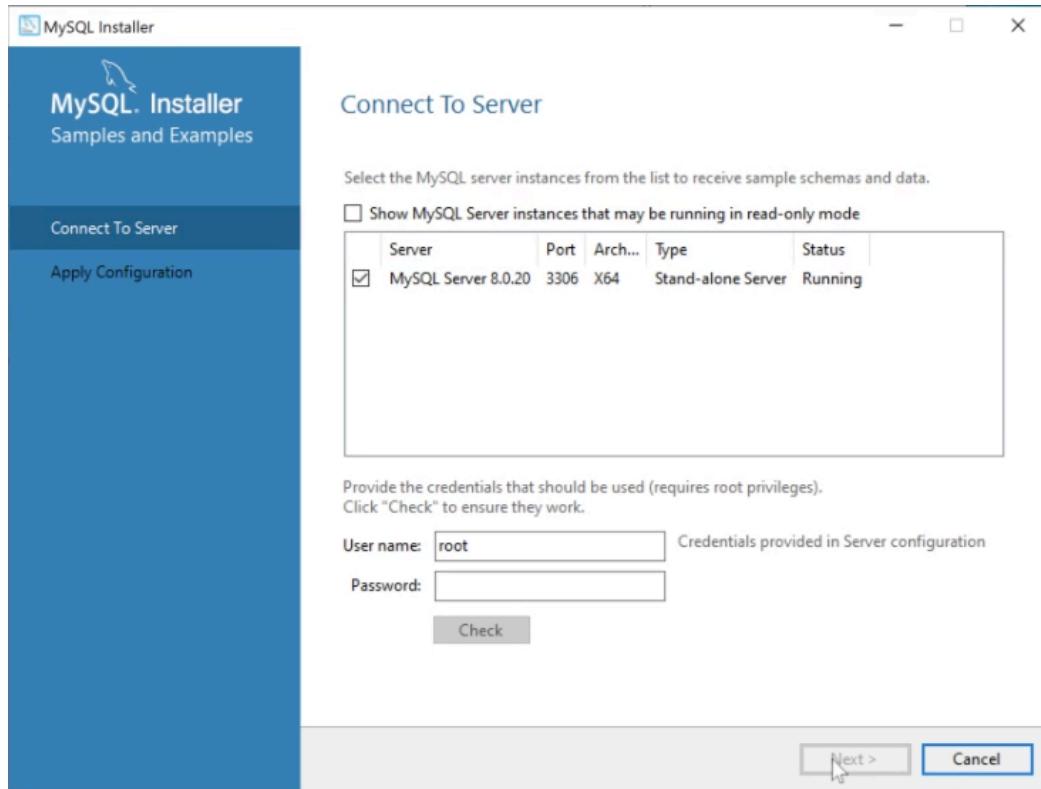
ပြီးသွားလျှင် Finish ကို နိပ်ပါ။

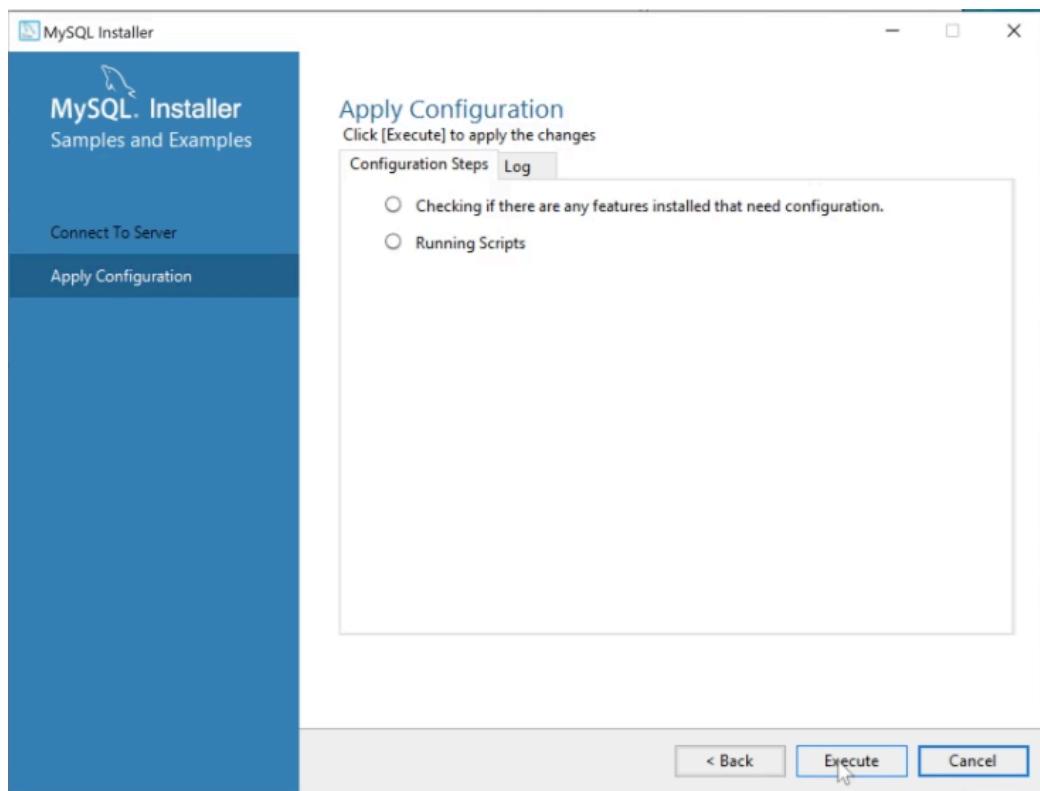
MySQL Router Configuration မှာလည်း ပြင်စီမံခွိုပါဘူး။ Finish ကို နိုင်ပါ။

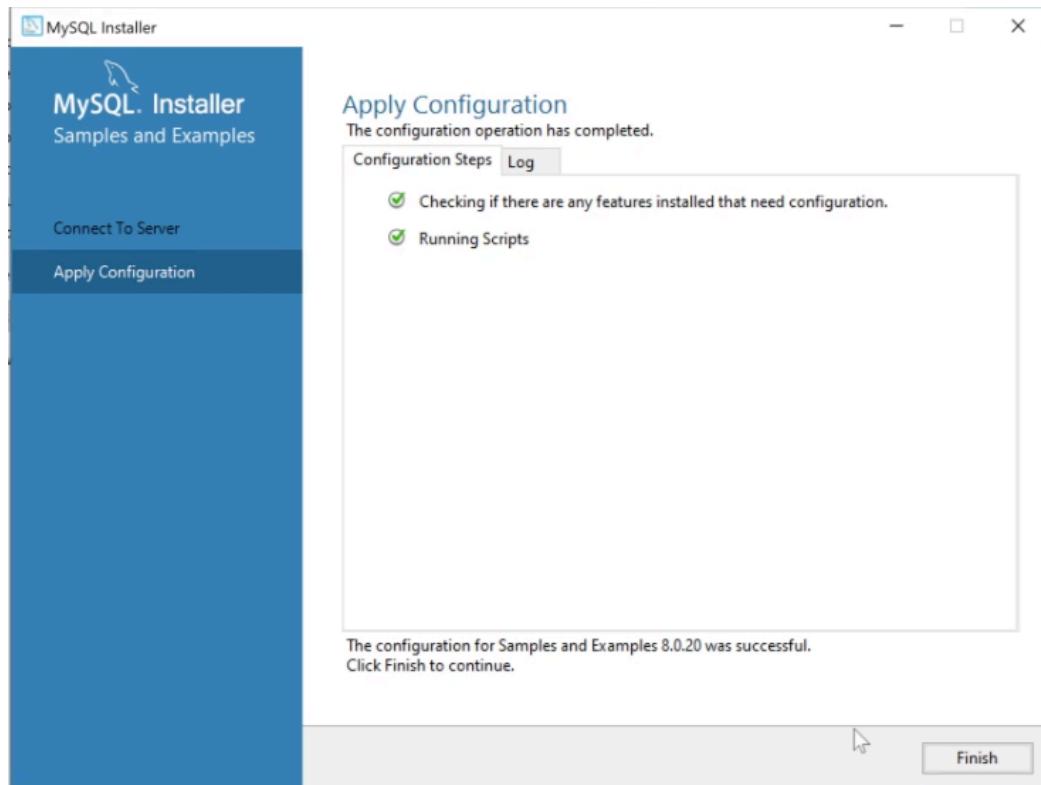
နောက်ဆုံး Config လုပ်ဖို့ အတွက် Next ကို နိပါ။

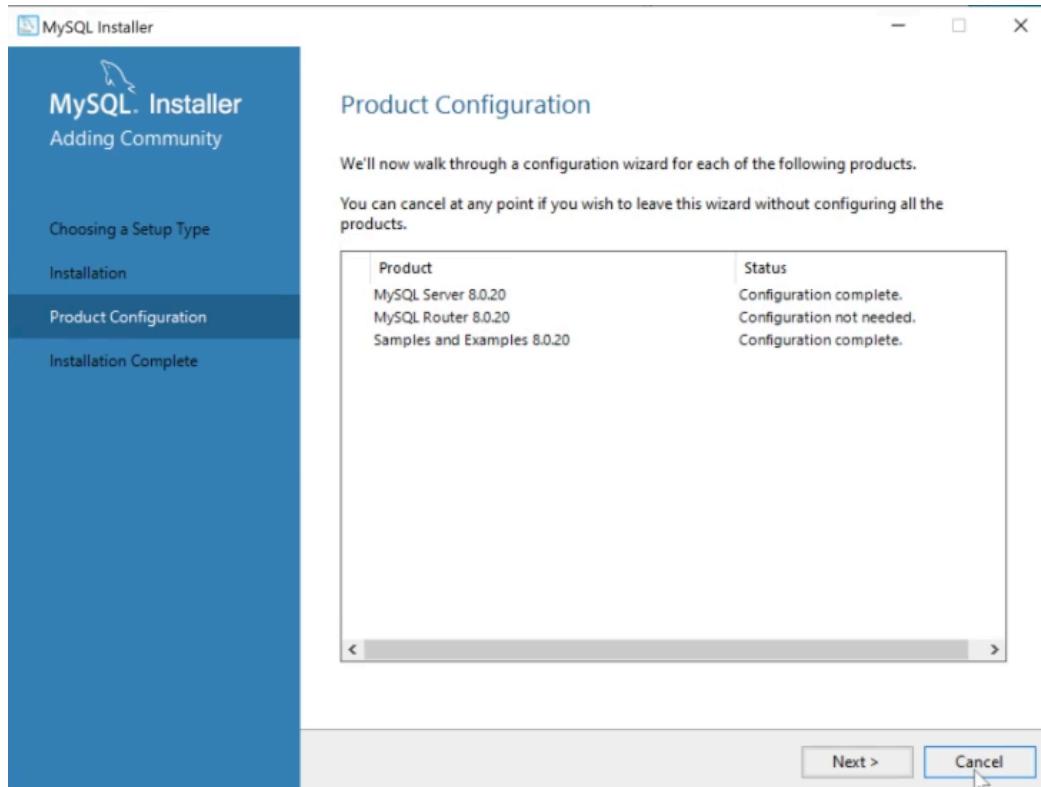
root အတွက် password ထည့်ပြု။ Check ကို နှိပ်ပါ။ ပြီးလျှင် Next နှိပ်ပါ။

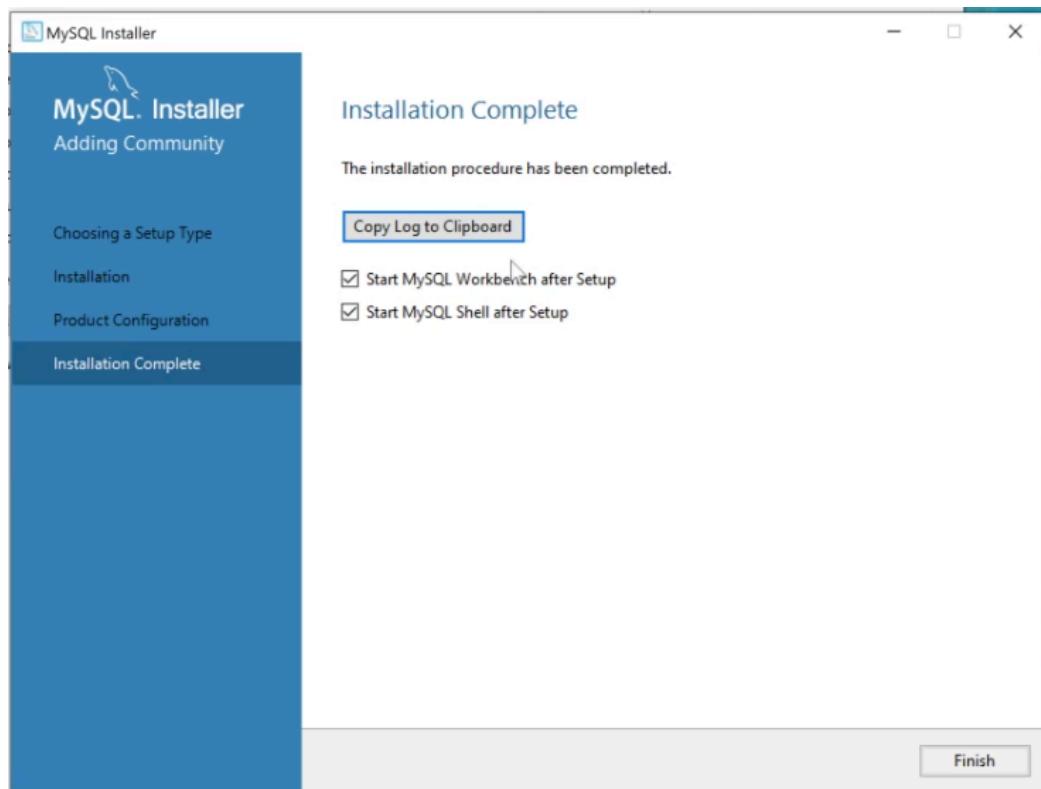

Execute ගැනීමි

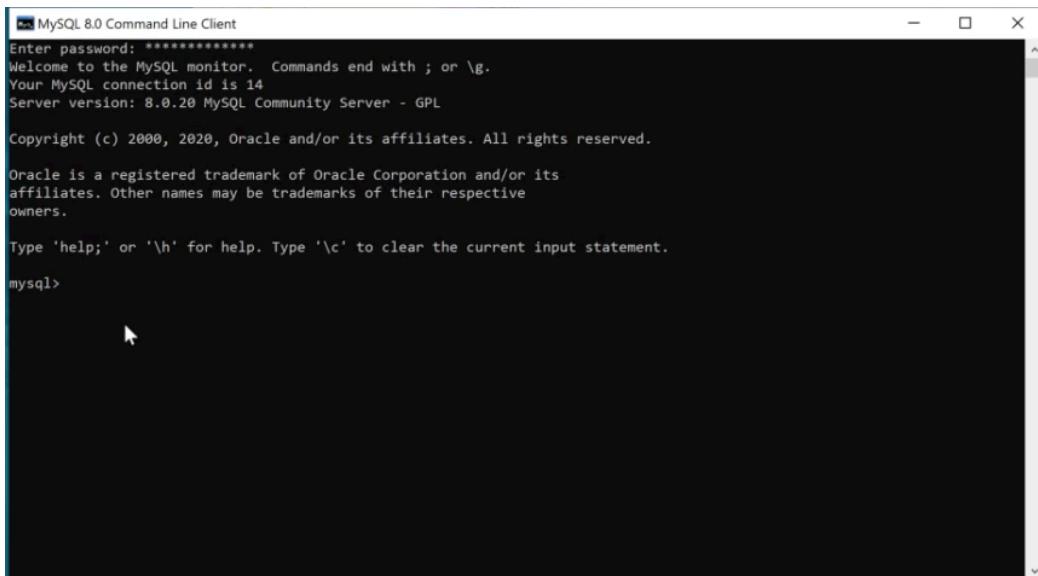
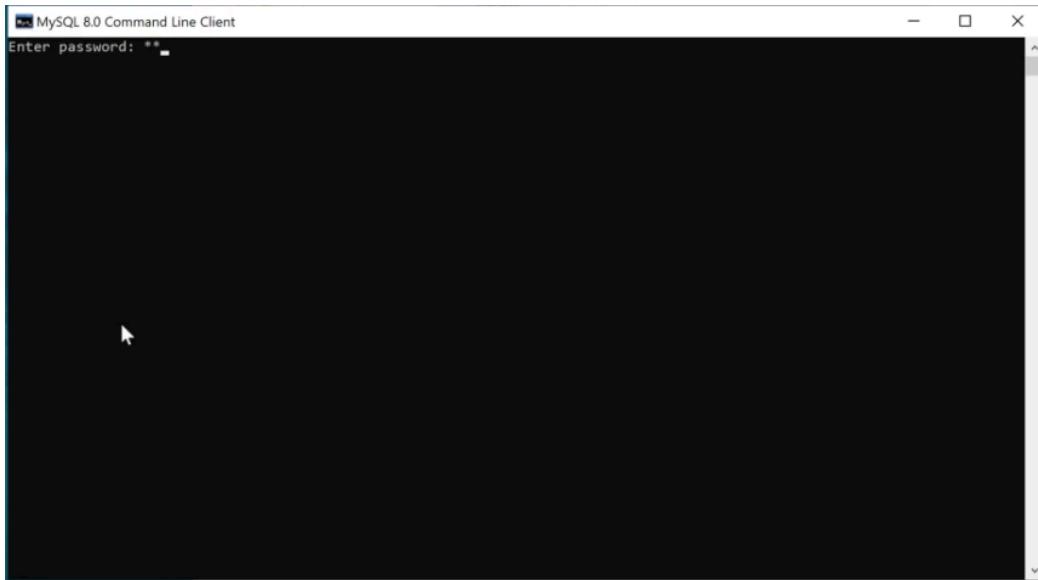
Finish ලදුවූ MySQL සඳහා ප්‍රෙඛනය කළ යුතුවයි

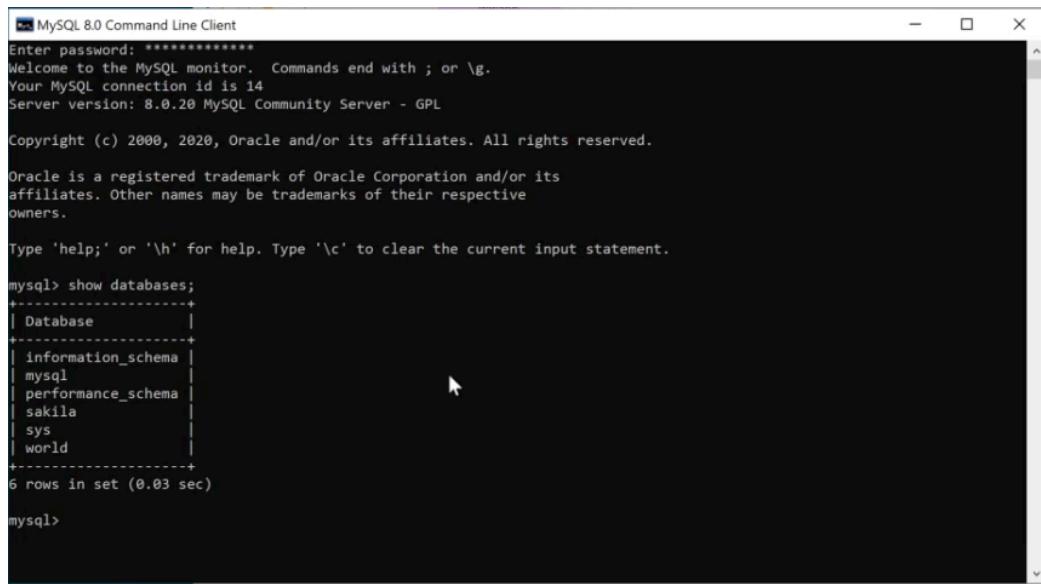

Start MySQL Workbench after Setup න් Start MySQL Shell After Setup ගැ uncheck ලද්දයාටුව සඳහා මෙම Application දී අවස්ථාව ඇති තොරින් මාපියි

Start Menu වෙත MySQL Command Line Client ගැ යුතු ඇතිව සහ Root password ගැ යුතු ඇතිව

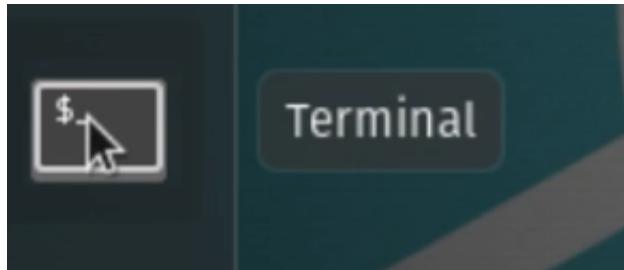

SQL command line ဖြစ်သည့် `show databases;` ကို ရှိက်လိုက်လျှင် database တာရင်း
မြင်ရပါလိမ့်မည်။

MySQL 8.0 Command Line Client
Enter password: *****
Welcome to the MySQL monitor. Commands end with ; or \g.
Your MySQL connection id is 14
Server version: 8.0.28 MySQL Community Server - GPL

Copyright (c) 2000, 2020, Oracle and/or its affiliates. All rights reserved.

Oracle is a registered trademark of Oracle Corporation and/or its
affiliates. Other names may be trademarks of their respective
owners.

Type 'help;' or '\h' for help. Type '\c' to clear the current input statement.

mysql> show databases;
+-----+
| Database |
+-----+
| information_schema |
| mysql |
| performance_schema |
| sakila |
| sys |
| world |
+-----+
6 rows in set (0.03 sec)

mysql>

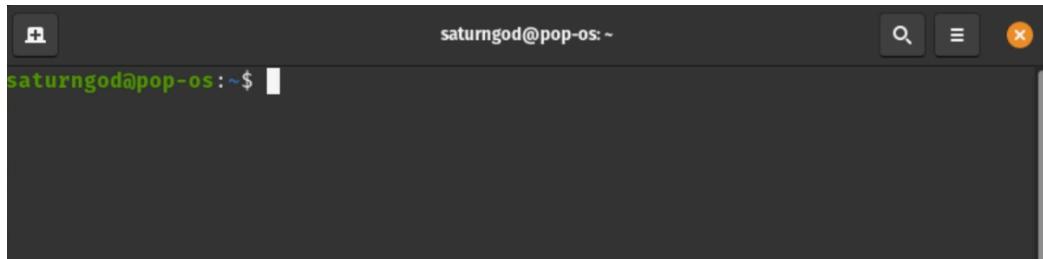
Linux (Ubuntu)

Linux မှာ သွင်းဖွင့် ပထမ ဆုံး terminal ကို ဖွင့်ပါ။ ပြီးလျှင်

```
sudo apt update
```

ဖွင့် နောက်ဆုံး update repo ရအောင် run ခြင်းဖြစ်ပါသည်။


```
saturngod@pop-os:~$ sudo apt update
[sudo] password for saturngod:
Sorry, try again.
[sudo] password for saturngod:
Hit:1 http://apt.pop-os.org/proprietary focal InRelease
0% [Waiting for headers] [Connecting to ppa.launchpad.net (91.189.95.83)]
```

```
saturngod@pop-os:~$ sudo apt install mysql-server
Reading package lists... Done
Building dependency tree
Reading state information... Done
The following additional packages will be installed:
  libcgi-fast-perl libcgi-pm-perl libevent-core-2.1-7 libfcgi-perl
```

```
sudo apt install mysql-server
```

ရှိက်ထည့်ပြီးတော့ mysql server ကို သွင်းပါ။

```
saturngod@pop-os:~$ sudo mysql_secure_installation
Securing the MySQL server deployment.

Connecting to MySQL using a blank password.
```

ပြီးလျှင် secure install လုပ်ပါမည်။

```
sudo mysql_secure_installation
```

ဆိုပြီး ရှိက်ထည့်ပါ။

```
There are three levels of password validation policy:
LOW    Length >= 8
MEDIUM Length >= 8, numeric, mixed case, and special characters
STRONG Length >= 8, numeric, mixed case, special characters and dictionary
          file

Please enter 0 = LOW, 1 = MEDIUM and 2 = STRONG: 0
```

password level မှာ ၃ ခု ရှိပါတယ်။ development အတွက်ပဲ ဆိုရင်တော့ LOW ဖြစ်သည့် ၀ ကို ရှိက်ထည့်ပါ။

```
Remove anonymous users? (Press y|Y for Yes, any other key for No) : y
Success.
```

Remove anonymous users ဆိုလျှင် y ကို ရှိက်ထည့်ပါ။

```
Remove test database and access to it? (Press y|Y for Yes, any other key for N
o) : y
  - Dropping test database...
Success.

  - Removing privileges on test database...
Success.
```

Remove test database ဆိုလျှင် y ကို ရွေးပါ။

```
Disallow root login remotely? (Press y|Y for Yes, any other key for No) : y
Success.
```

Disallow root login remotely ဆိုလျှင် y ကို ရွေးပါ။

```
Please set the password for root here.
```

New password:

Re-enter new password:

ပြီးလျှင် New Password , Re-enter new password တို့ ထည့်ပါ။ ဂုဏ်သာ တူညီရပါမည်။
အနည်းဆုံး စာလုံး အရေအတွက် ၈ လုံး ရှိရပါမည်။

```
Reload privilege tables now? (Press y|Y for Yes, any other key for No) : y
```

Reload privilege ကို y ပြန်ပေးပါ။

ပြီးသွားလျှင် mysql ကို ဝင်လို့ ရပါလိမ့်မယ်။ mysql ဝင်ရန်

```
mysql -uroot
```

ဖြင့် ဝင်ကြည့်ပါ။ ဝင် လို ရခဲ့ရင် mysql သွင်းတာ အဆင်ပြောပြီ။ root အတွက် password ထည့်ပါမည်။

```
saturngod@pop-os:~$ sudo mysql -uroot
Welcome to the MySQL monitor.  Commands end with ; or \g.
Your MySQL connection id is 13
Server version: 8.0.20-0ubuntu0.20.04.1 (Ubuntu)

Copyright (c) 2000, 2020, Oracle and/or its affiliates. All rights reserved.

Oracle is a registered trademark of Oracle Corporation and/or its
affiliates. Other names may be trademarks of their respective
owners.

Type 'help;' or '\h' for help. Type '\c' to clear the current input statement.

mysql> 
```

```
mysql> select user,authentication_string,plugin,host from mysql.user;
```

```
select user,authentication_string,plugin,host from mysql.user;
```

ဆိုပြီး ရှိက်ထည့်ပါ။

root ၏ plugin က auth_socket ဖြစ်နေတာကို တွေ့ရပါမယ်။ mysql run နေသည့် server မှာ root က password မလိုပဲ run ခွင့်ပေးထားတာပါ။ ကျွန်တော် တို့ root password ကို မဖြစ်မနေထည့်ဖို့ အတွက် plugin ကို caching_sha2_password ပြောင်းရပါမယ်။

```
mysql> ALTER USER 'root'@'localhost' IDENTIFIED WITH caching_sha2_password BY
'Password1234';
```

```
ALTER USER 'root'@'localhost' IDENTIFIED WITH caching_sha2_password BY
'YOUR PASSWORD HERE'
```

YOUR PASSWORD HERE ဆိုသည့် နေရာမှာ ကိုယ် အသံးပြုချင်သည့် root password ဆုံးဖြတ်ပါ။

```
mysql> FLUSH PRIVILEGES;
```

```
FLUSH PRIVILEGES;
```

ပြီးလျှင် FLUSH PRIVILEGES လုပ်ပါ။

```
select user,authentication_string,plugin,host from mysql.user;
```

run ကြည့်လိုက်ရင် root က caching_sha2_password ဖြစ်သွားတောက် တွေ့ပါမည်။

root	\$A\$005\$H2laP^f^
	%`
GYe/Zw1UZ5	9tK@D>fjGmGUWFL9D9oD31RChjyosXcfMOWHTbj
caching_sha2_password	localhost

```
mysql> \q
Bye
```

```
\q
```

ဆိုတာ ရှိက်ထည့်ပြီး ထွက်လိုက်ပါ။

```
saturngod@pop-os:~$ sudo mysql -uroot -p
Enter password:
```

```
sudo mysql -uroot -p
```

ကို ရိုက်ထည့်ရင် password တောင်းပါမည်။ root password သည့်ပြီး ဝင်နိုင်ပါပြီ။

Mac

Mac အတွက် <http://www.mysql.com> ကို သွားပါ။ အောက်ဆုံးမှ Download s > MySQL Community Server ကို နိုင်ပါ။

The screenshot shows the MySQL download page for the Community Server version 8.0.20. At the top, there are three tabs: "General Availability (GA) Releases" (highlighted in orange), "Archives", and a third tab with a blue info icon. Below the tabs, the title "MySQL Community Server 8.0.20" is displayed. A dropdown menu labeled "Select Operating System:" shows "macOS" selected. To the right of the dropdown is a link "Looking for previous GA versions?". A note below the dropdown states: "Packages for Catalina (10.15) are compatible with Mojave (10.14)". In the main content area, there is a table for the "macOS 10.15 (x86, 64-bit), DMG" archive. The table includes columns for the file name ("mysql-8.0.20-macos10.15-x86_64.dmg"), version ("8.0.20"), size ("379.5M"), and a "Download" button. To the right of the file name, it says "MD5: 17bd4d83ab5c927eab78bdbf33c9417a | Signature".

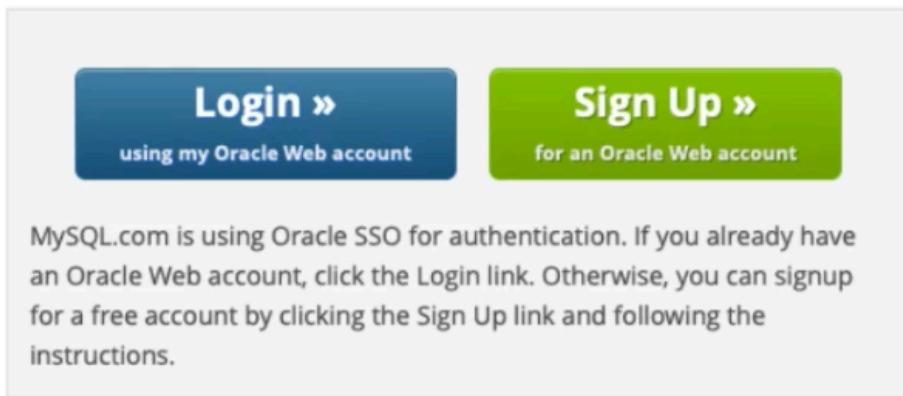
macOS 10.15 (x86, 64-bit), DMG	8.0.20	379.5M	Download
Archive (mysql-8.0.20-macos10.15-x86_64.dmg)			MD5: 17bd4d83ab5c927eab78bdbf33c9417a Signature

Operation System မှာ macOS ကို ရွေးပါ။ ပြီးလျှင် DMG Archive ကို Download လုပ်ပါ။

Login Now or Sign Up for a free account.

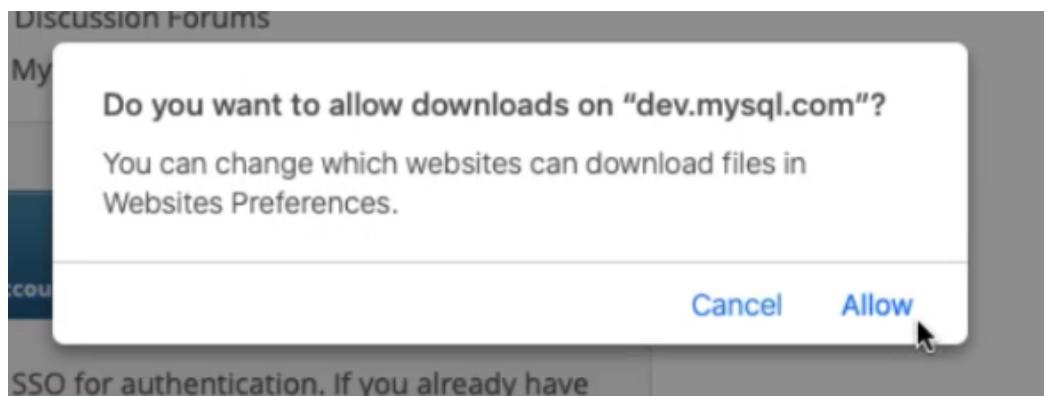
An Oracle Web Account provides you with the following advantages:

- Fast access to MySQL software downloads
- Download technical White Papers and Presentations
- Post messages in the MySQL Discussion Forums
- Report and track bugs in the MySQL bug system

No thanks, just start my download.

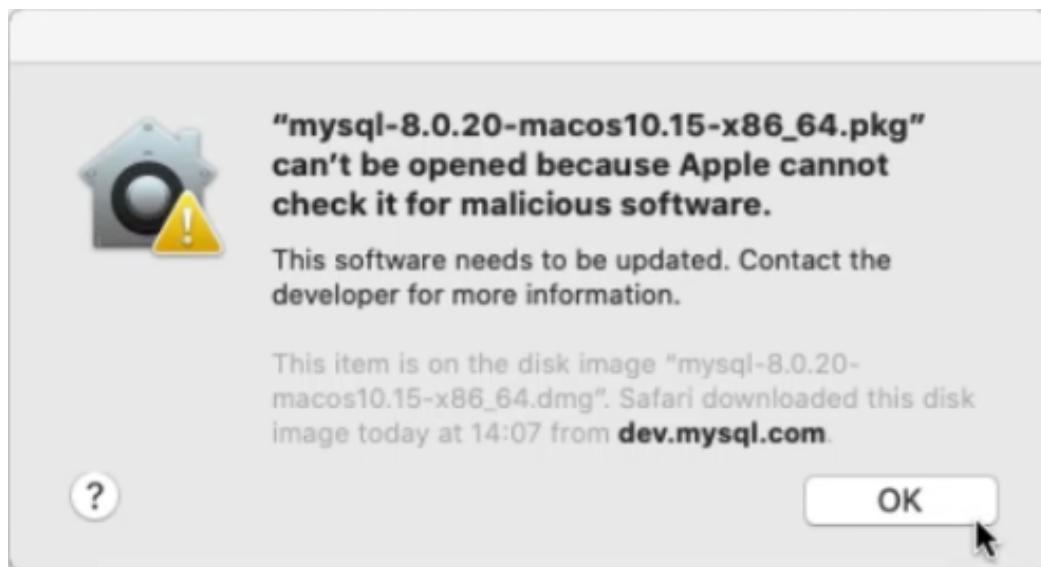
Account login օԾֆ լիւանդ քեր առցո՞ւ **No thanks,just start my download** գու ընթացիկ լիլ

Do you want to allow download ဆိုလျင် Allow ကို ရွေးပါ။

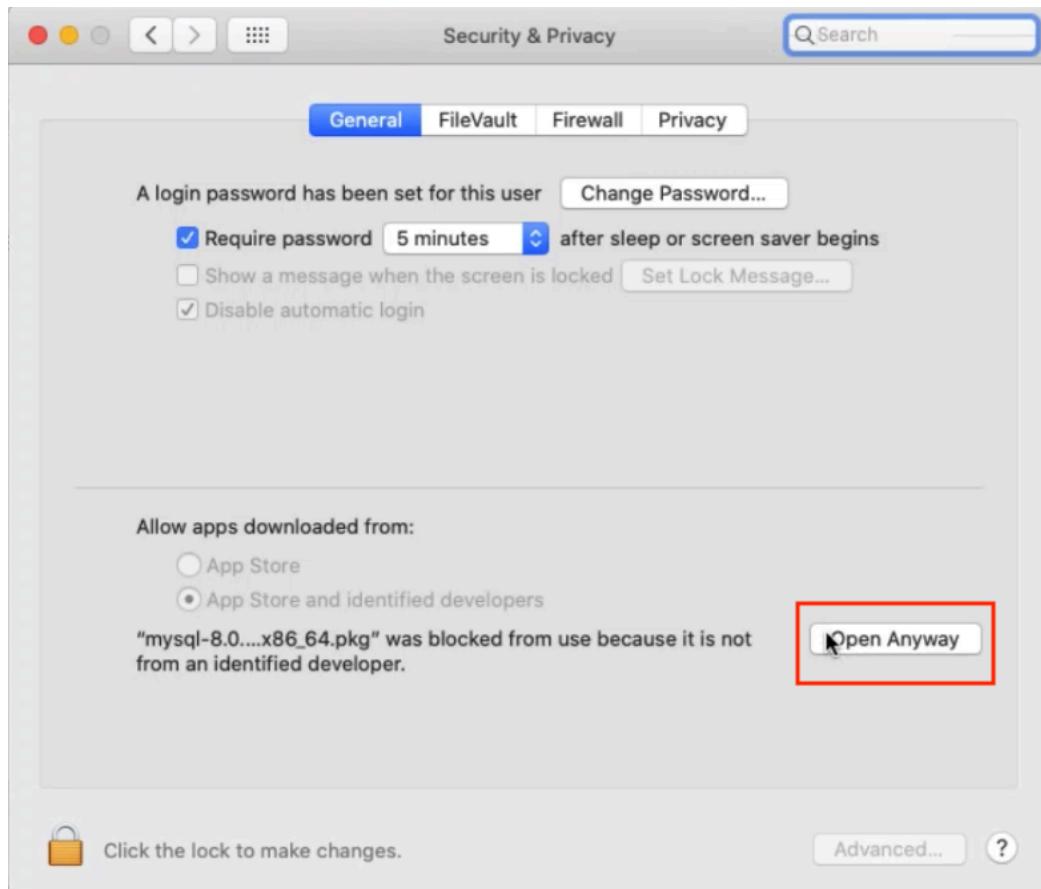

DMG ကို ဖွင့်လျင် pkg တက်လာပါမည်။ pkg file ကို double click လုပ်ပြီး install စသွင်းပါမည်။

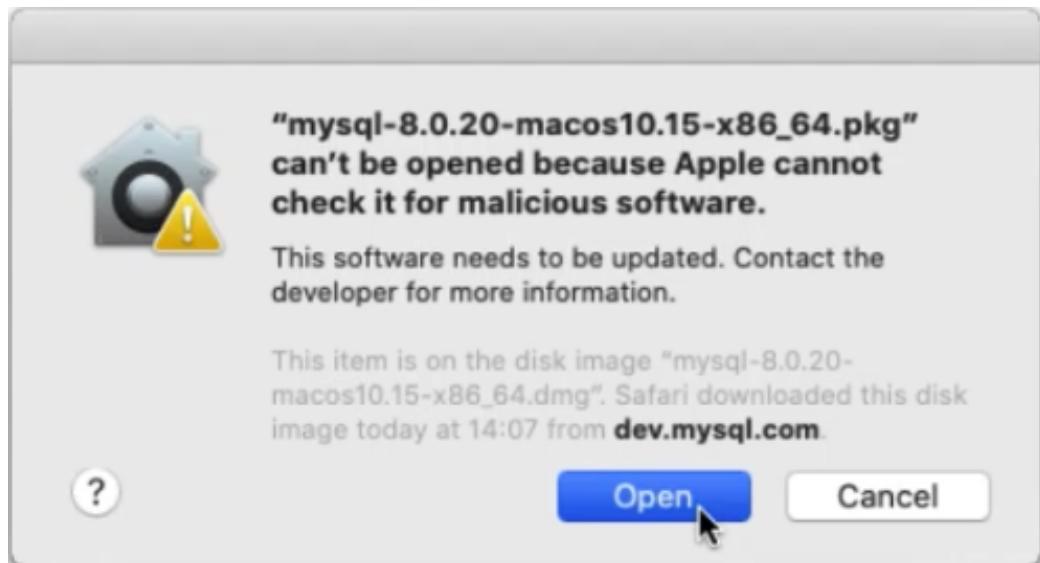

အကယ်၍ အထက်ပါ screen အတိုင်း တက်လာခဲ့လျှင် System Preference အောက်က Security & Privacy ကို ရွေးပါ။

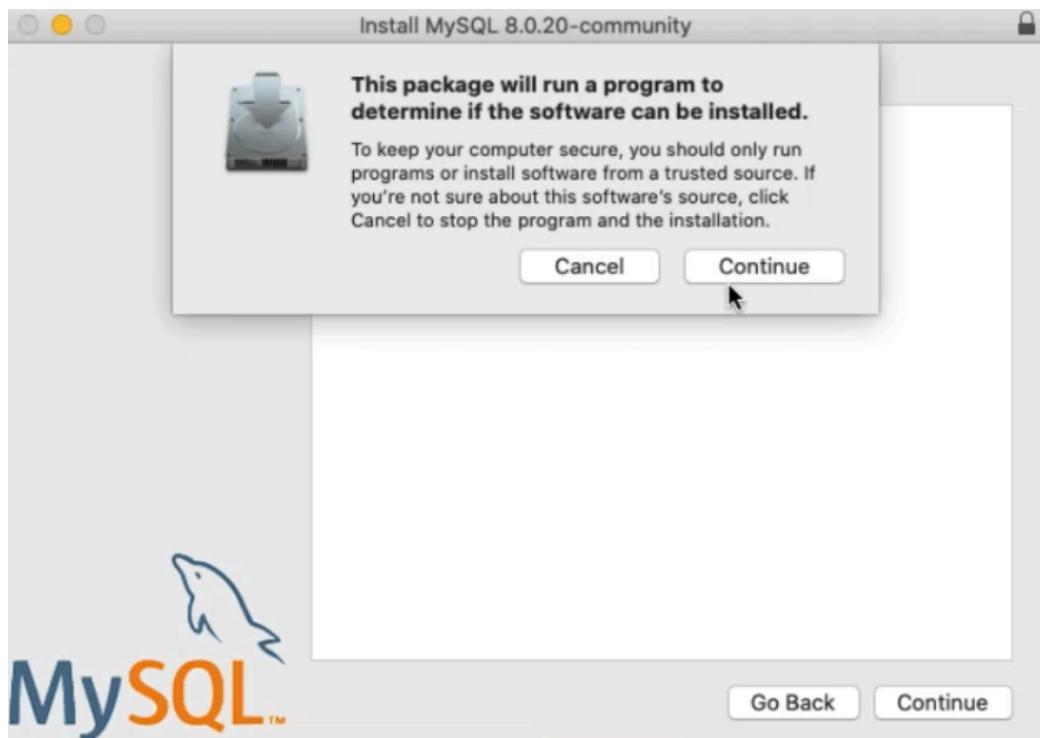

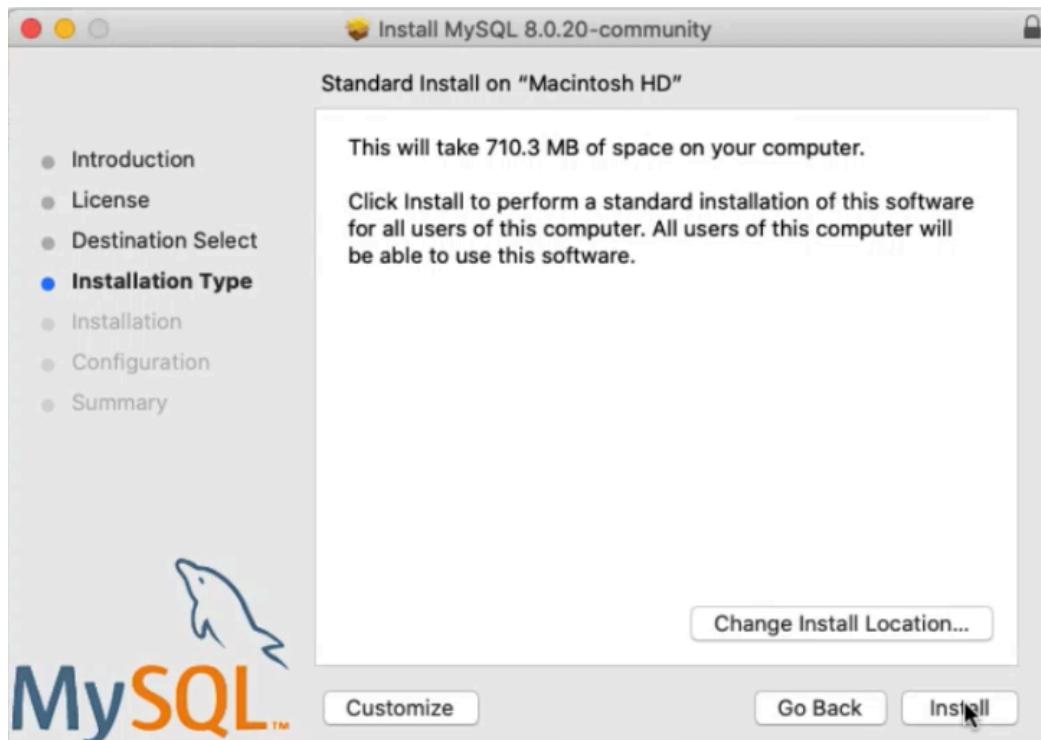
Open Anyway ගෝ ගුස්පියි

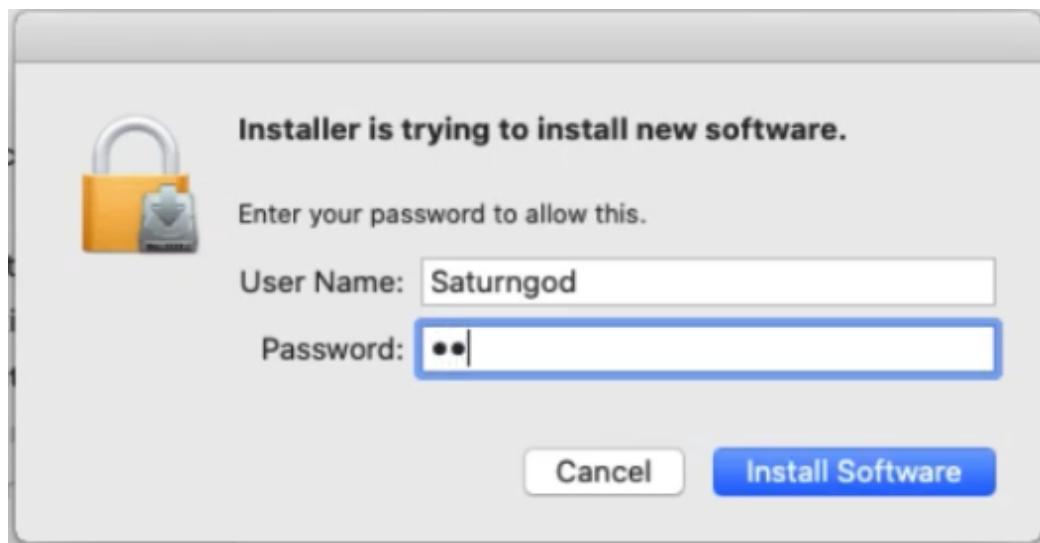
Open കൂടി ചേര്പി!!

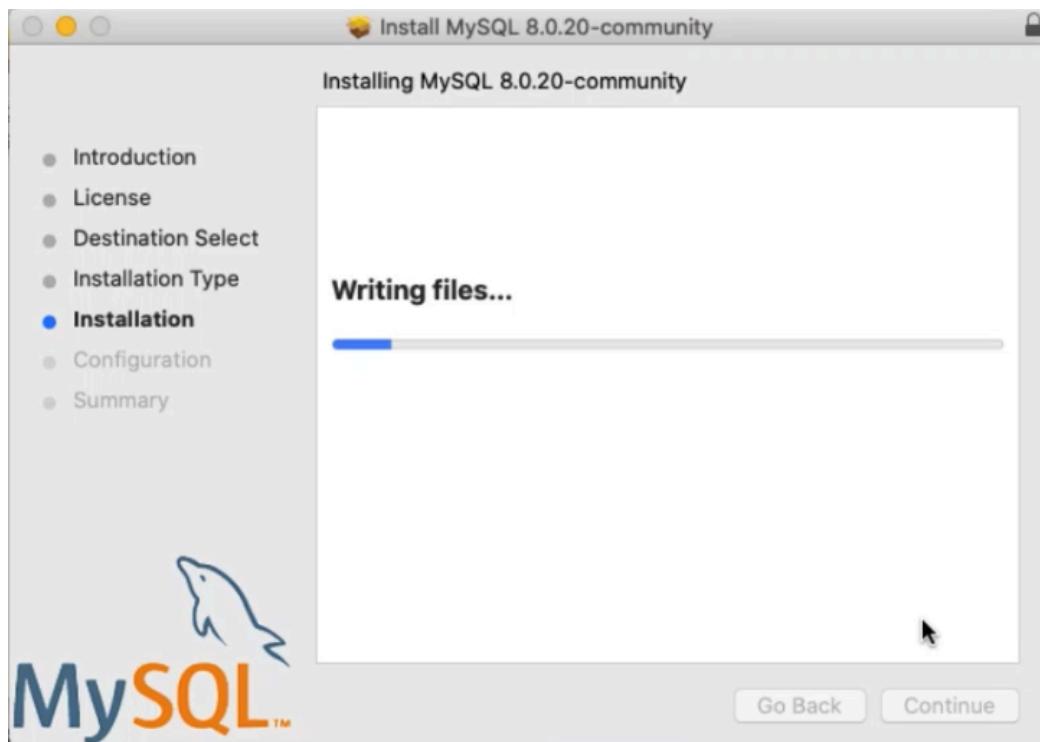
Continue ወቻኝበት

Install ወቻኝበት

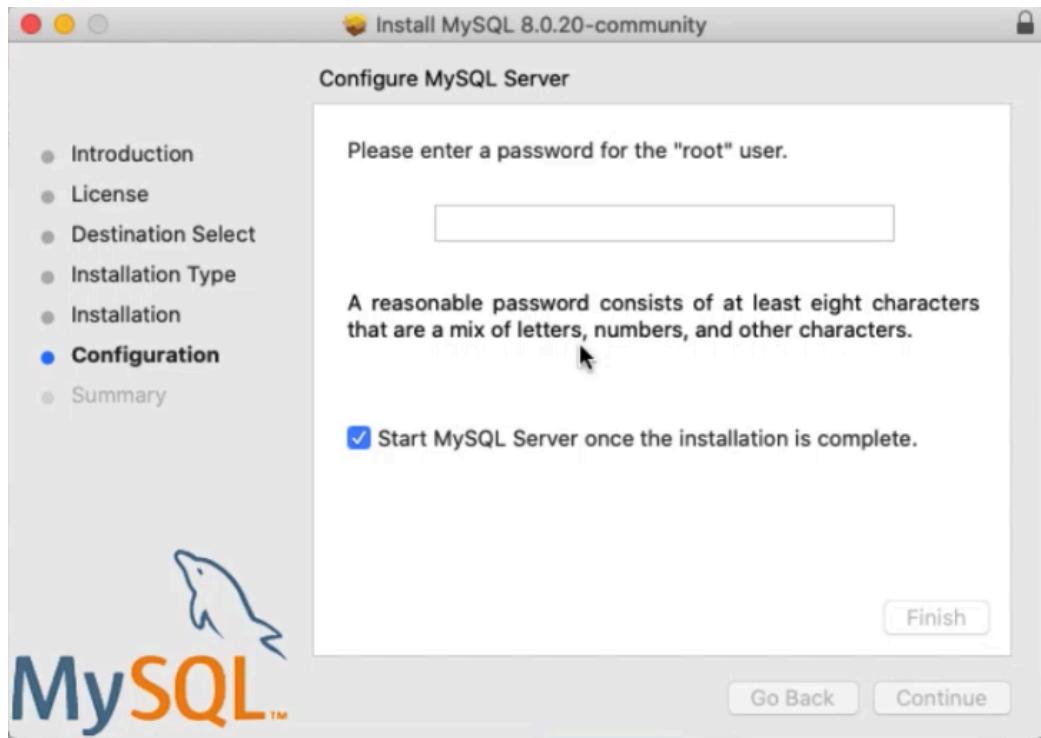
စက်မျိုး Root password ကို ထည့်ပါ။

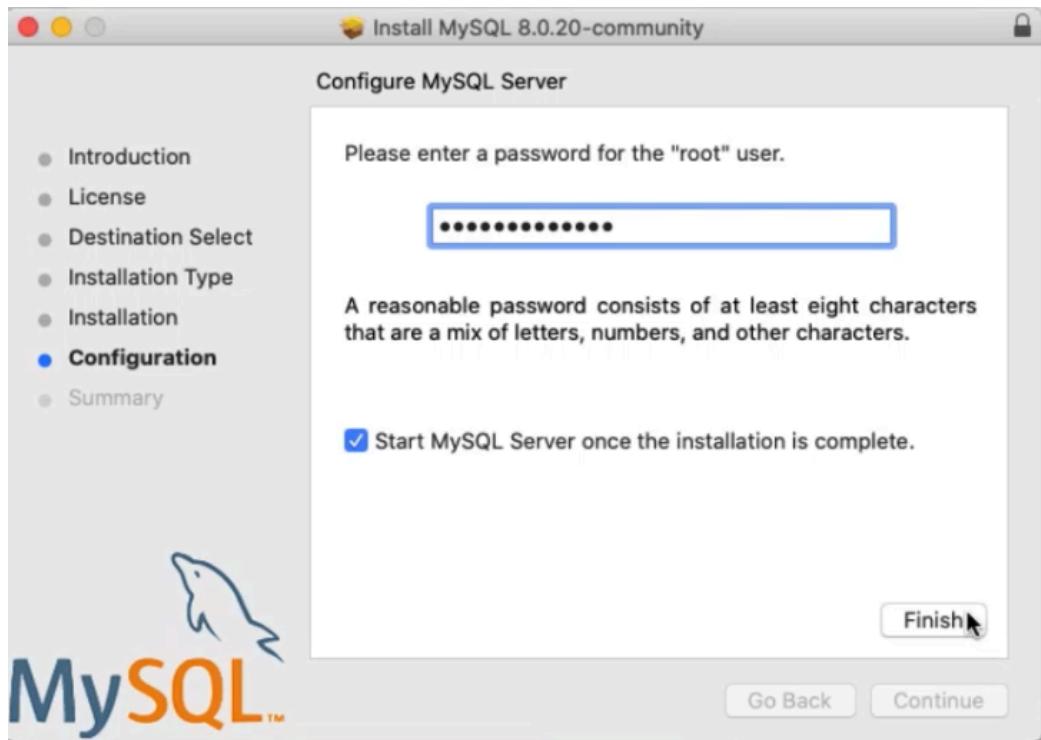

Install වුද්ධී අකා තොන්ඩුබිමයි॥

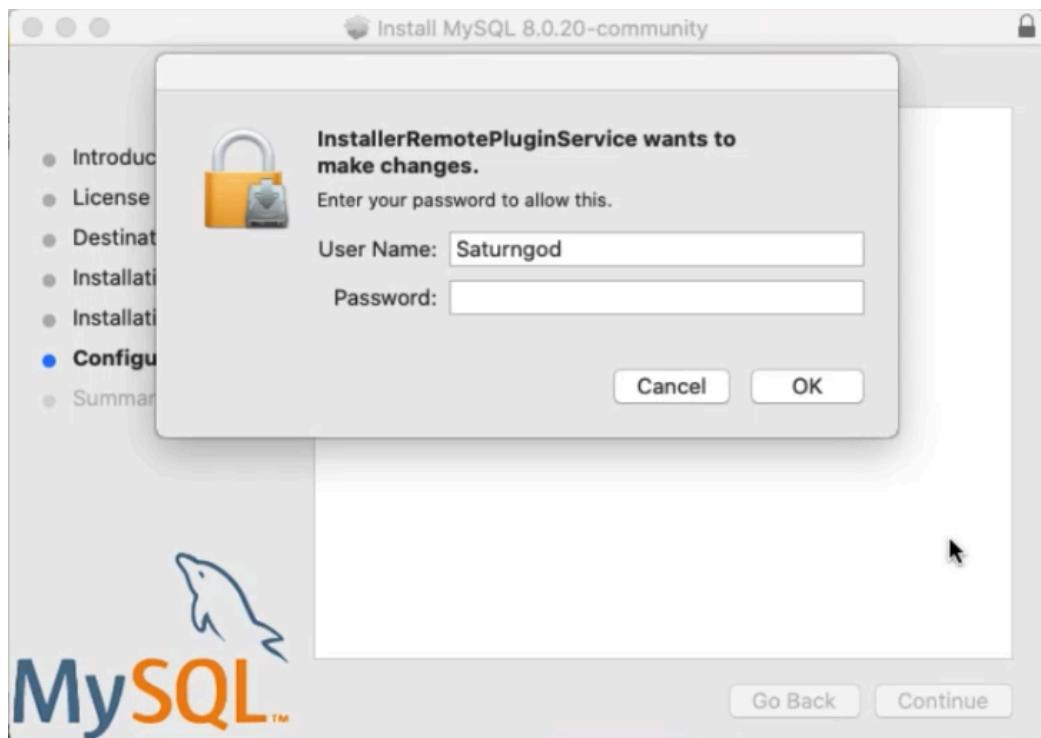

Install ප්‍රි:යුෂ mysql root password නෙත්ත් පෙන්වනු ලබයි॥

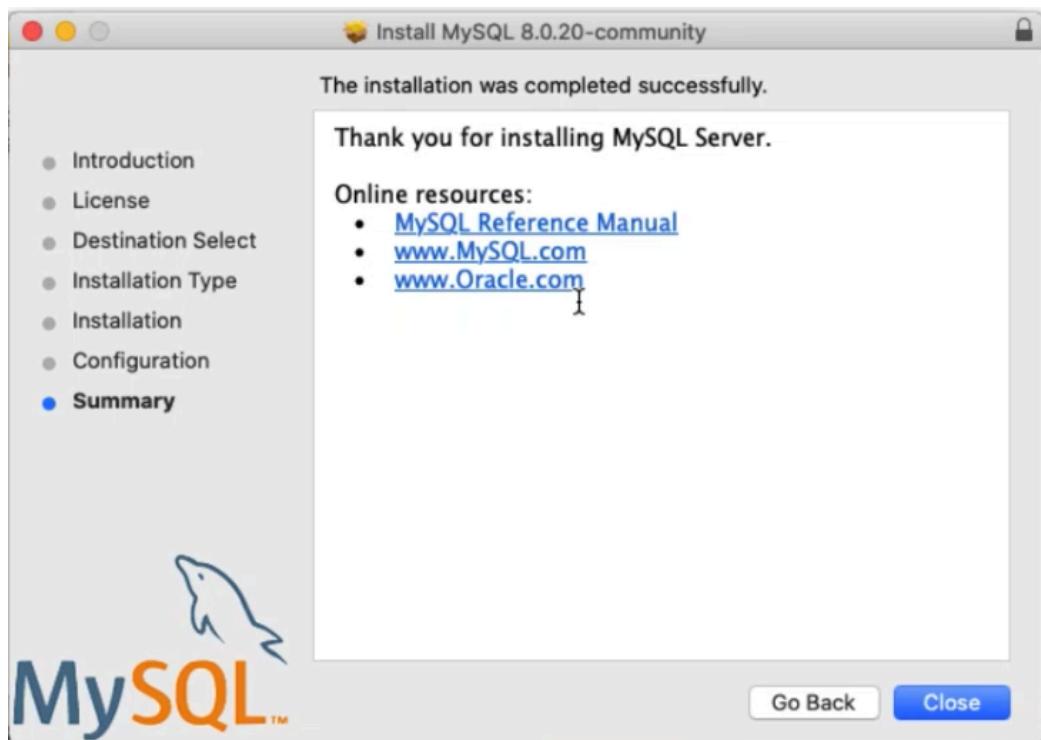

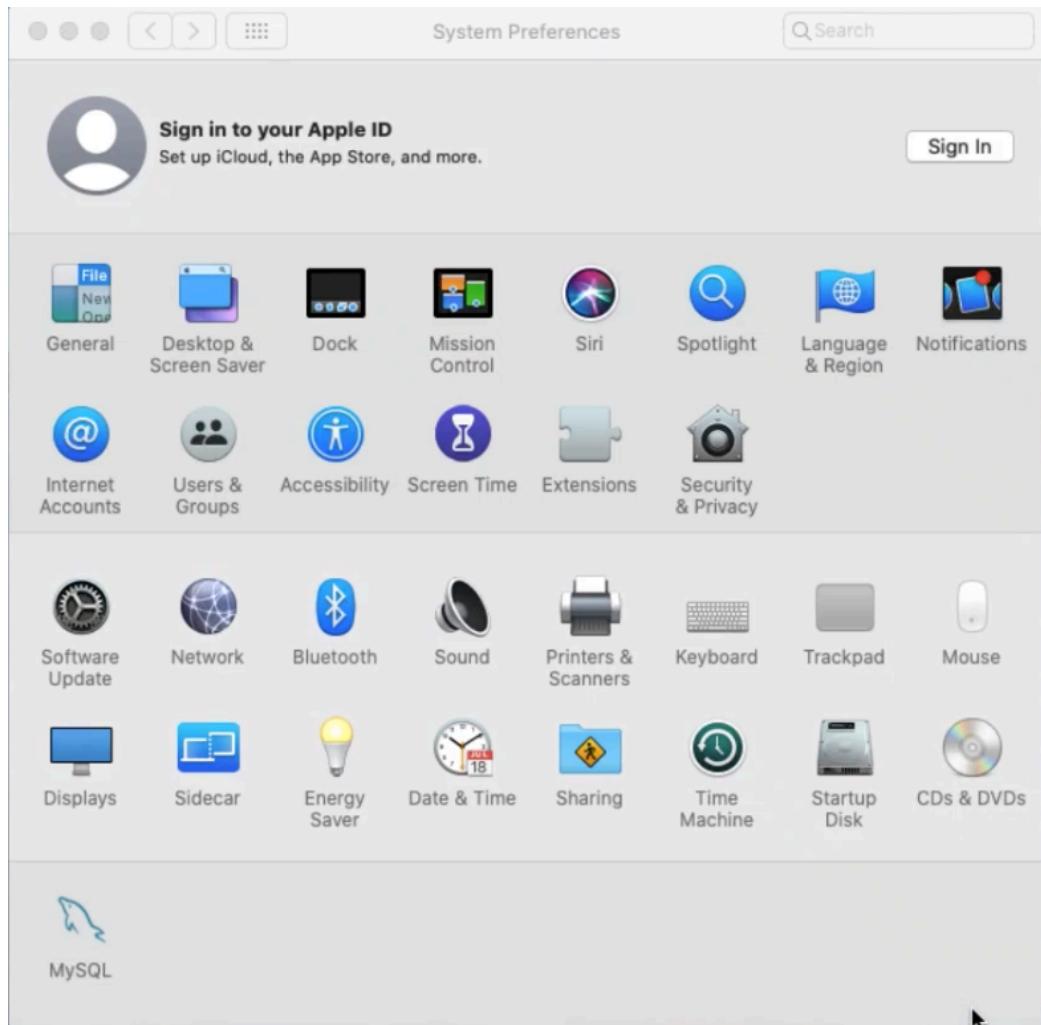
Root password ထည့်ပါ။

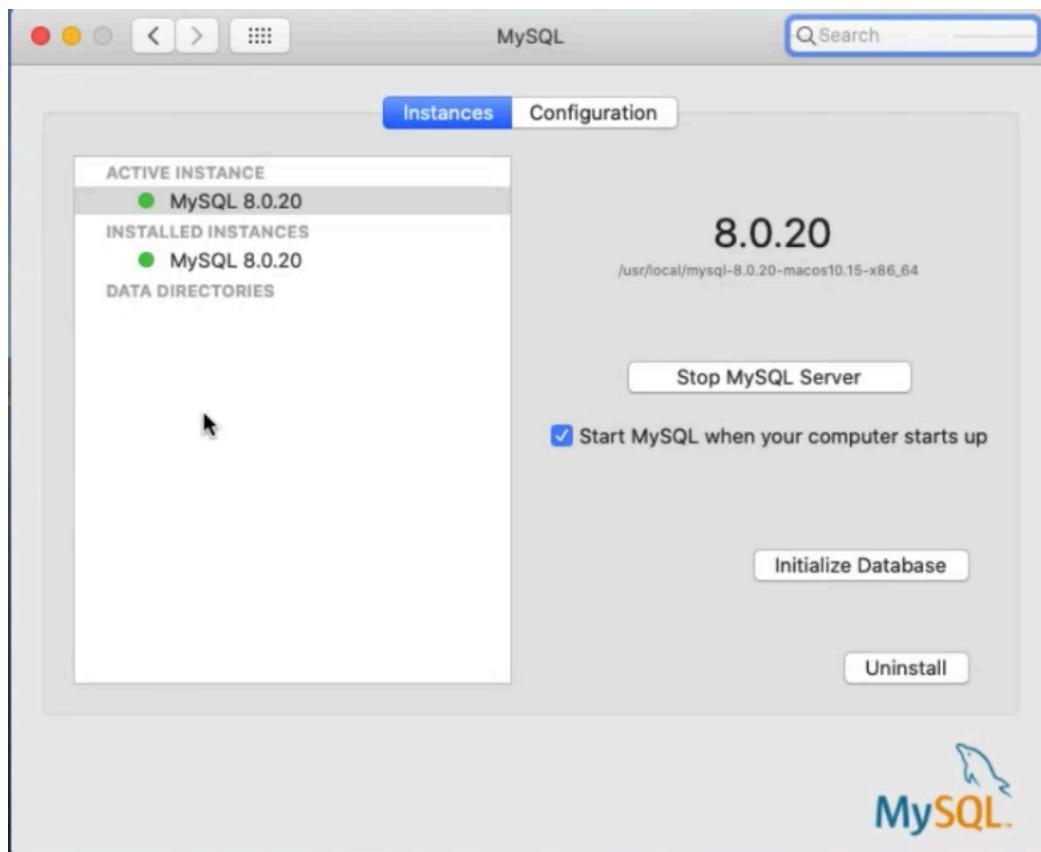
စက်ရဲ root password ကို ထည့်ပါ။

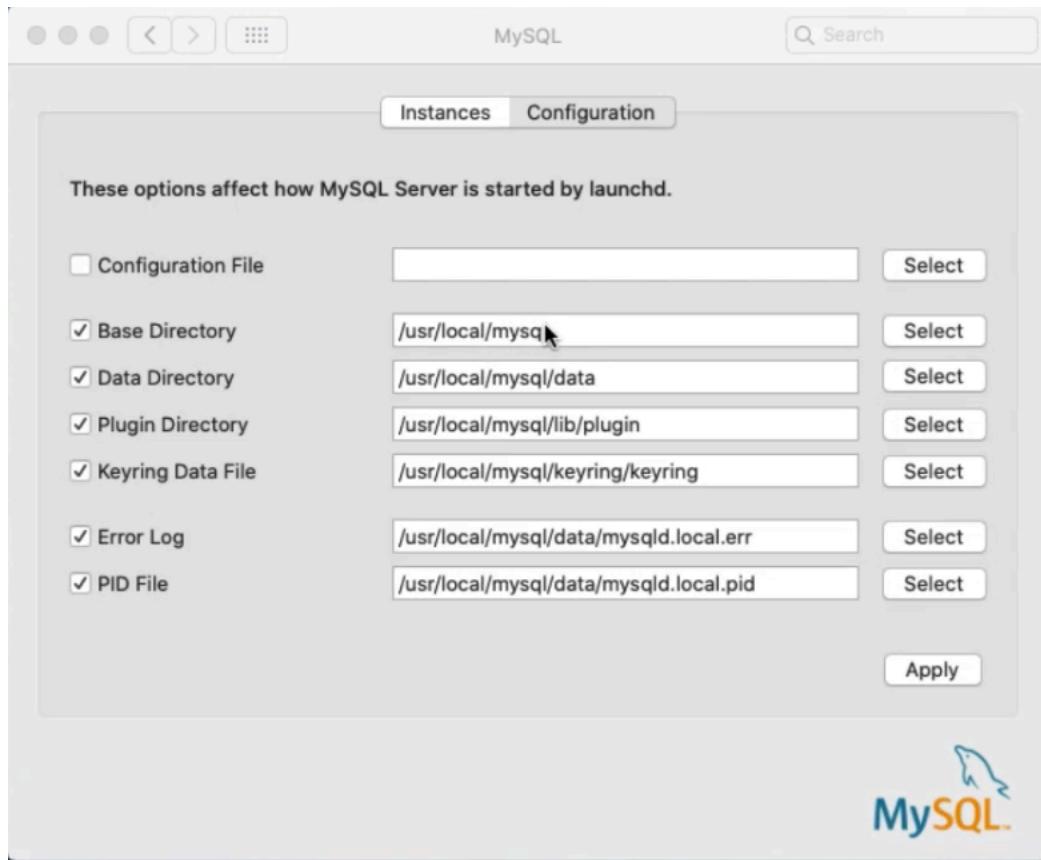
Install උපාධි close ඇතුළුවේ

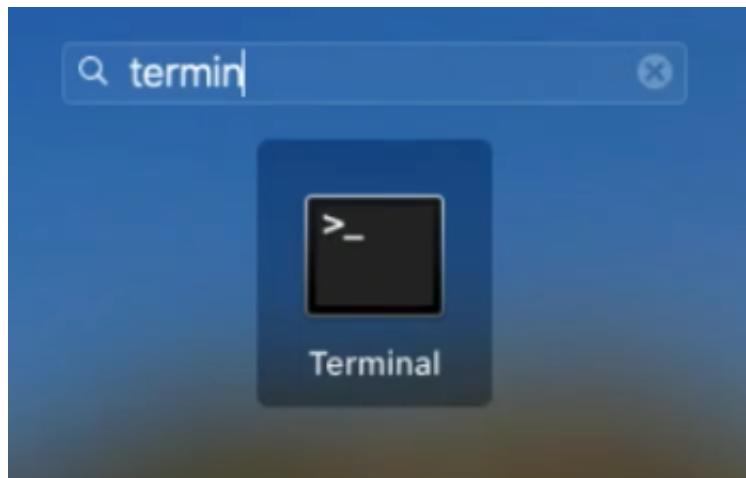
System Preference ගුණ ව්‍යුහයි MySQL අඩුතා පොලාතාගුණ තෝරුපිශයි

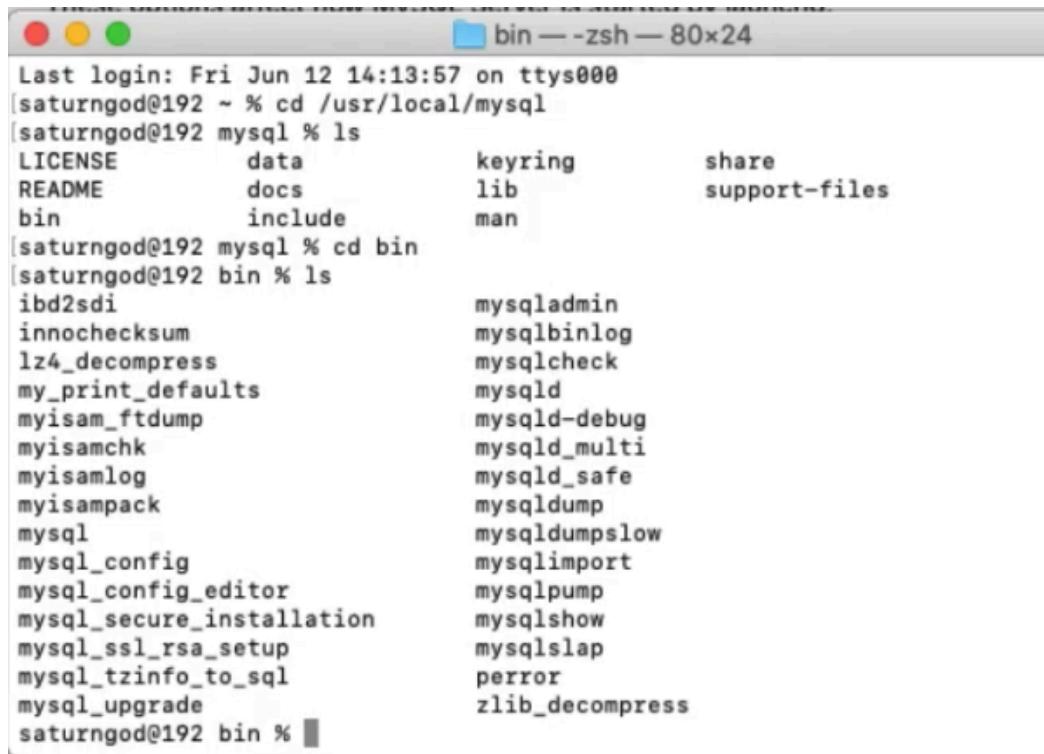
MySQL ထဲကို စဉ်လွှင် MySQL run နေသည်ကို တွေ့ရပါမယ်။ အကယ်၍ mysql မ run လွှင် start mysql server ကို နိုင်ပါ။

Configuration ကို သွားပါ။ MySQL သွင်းထားသည့် လမ်းကြောင်းကို တွေ့ရပါမည်။

App မှ Terminal ကို သွေးပါ။

The screenshot shows a terminal window titled "bin -- zsh -- 80x24". The terminal output is as follows:

```
Last login: Fri Jun 12 14:13:57 on ttys000
[saturngod@192 ~ % cd /usr/local/mysql
[saturngod@192 mysql % ls
LICENSE          data          keyring        share
README           docs          lib            support-files
bin              include       man
[saturngod@192 mysql % cd bin
[saturngod@192 bin % ls
ibd2sdi          mysqladmin
innoschecksum    mysqlbinlog
lz4_decompress   mysqlcheck
my_print_defaults mysqld
myisam_ftdump    mysqld-debug
myisamchk        mysqld_multi
myisamlog        mysqld_safe
myisampack       mysqldump
mysql            mysqldumpslow
mysql_config     mysqldump
mysql_config_editor mysqldump
mysql_secure_installation mysqlshow
mysql_ssl_rsa_setup mysqlslap
mysql_tzinfo_to_sql perror
mysql_upgrade    zlib_decompress
saturngod@192 bin %
```

MySQL သွင်းသည့် ပတ်လမ်းကြာင်း ဖြစ်သည့် `/usr/local/mysql` ကို သွေးပါမည်။
Terminal တွင်

```
cd /usr/local/mysql
```

ဆိုပြီး သွေးပါ။

```
cd bin
```

ဆိုပြီး ထပ်သွေးပါ။

```
ls
```

ရှိက်ထည့်လျှင် folder မှာ ရှိသည့် file များ ကို ဖော်ပြပါမည်။ mysql ရှိသည် ကို တွေ့ရပါမည်။

```
[saturngod@192 bin % ./mysql -uroot -p
[Enter password:
Welcome to the MySQL monitor.  Commands end with ; or \g.
Your MySQL connection id is 8
Server version: 8.0.20 MySQL Community Server - GPL

Copyright (c) 2000, 2020, Oracle and/or its affiliates. All rights reserved.

Oracle is a registered trademark of Oracle Corporation and/or its
affiliates. Other names may be trademarks of their respective
owners.

Type 'help;' or '\h' for help. Type '\c' to clear the current input statement.

mysql> ]
```

```
mysql -uroot -p
```

Password တောင်းလျှင် mysql install သွင်းခဲ့သည့် အချိန်က root password ကို ထည့်ရန်လိုအပ်သည်။ mysql ထဲ ရောက်သွားသည် ကို တွေ့နိုင်ပါသည်။

```
[mysql> \q
Bye
[saturngod@192 hi
```

```
\q
```

ဖြင့် mysql မှ ထွက်ရန် လိုအပ်ပါသည်။

```
[saturngod@192 ~ % touch ~/.zshrc  
saturngod@192 ~ % ]
```

```
touh ~/.zhrc
```

ဆိုပြီး terminal မှာ ရေးပါ။ zshell အတွက် mysql path ထည့်ရန် ဖြစ်သည်။

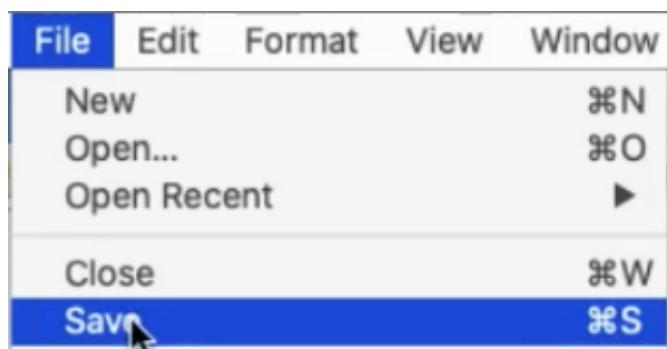
```
| saturngod@192 ~ % open ~/.zshrc|
```

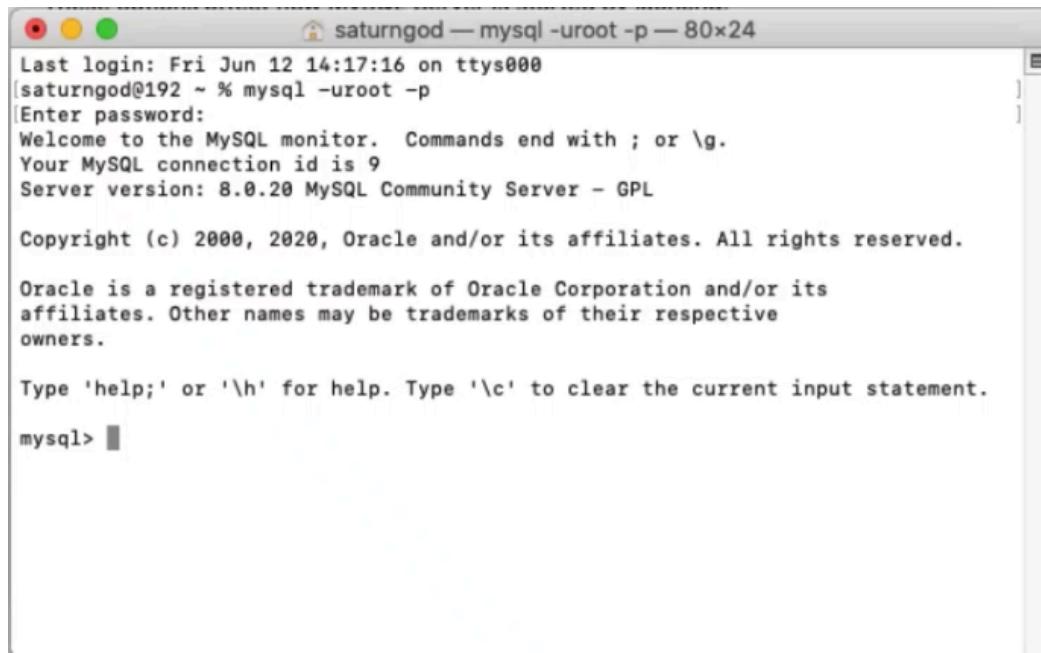
```
open ~/.zshrc
```



```
export PATH=/usr/local/mysql/bin:$PATH
```

လို ထည့်ပြီး save လုပ်လိုက်ပါ။


```
saturngod — mysql -uroot -p — 80x24
Last login: Fri Jun 12 14:17:16 on ttys000
[saturngod@192 ~ % mysql -uroot -p
[Enter password:
Welcome to the MySQL monitor. Commands end with ; or \g.
Your MySQL connection id is 9
Server version: 8.0.20 MySQL Community Server - GPL

Copyright (c) 2000, 2020, Oracle and/or its affiliates. All rights reserved.

Oracle is a registered trademark of Oracle Corporation and/or its
affiliates. Other names may be trademarks of their respective
owners.

Type 'help;' or '\h' for help. Type '\c' to clear the current input statement.

mysql> ]
```

Terminal କୁ

```
mysql -uroot -p
```

ଯେଣିକାରୀଙ୍କ ପାସ୍‌ସ୍ଵର୍ତ୍ତନ କରିବାକୁ ପାଇଁ ଏହାକିମ୍ବାନ୍ଦୋ କରିବାକୁ ପାଇଁ

Chapter 3

စတင်ခြင်း

Database တဲ့ data ကို ဆွဲမထုတ်ခေါ်မှာ MySQL မှာ database ပြီးစွာ အသက်ဖို့လိုပါတယ်။

MySQL ကို ဖွံ့ဖြိုးပါ။ Terminal သို့မဟုတ် command line မှ

```
mysql -uroot -p
```

Password တောင်းပါလိမ့်မယ်။ MySQL မှာ သုံးထားသည့် root password နဲ့ဝင်လိုက်ပါ။

Create Database

```
create database school;
```

ဆုံးပြီး ရုံးက်ပါ။ ဒါဆုံးရင် school database အသက်ပြီးပါပြီ။

```
show databases;
```

ဆုံးရင် လက်ရှိ အသက်ထားသည့် table တွေကို ဖော်ပြပေးပါလိမ့်မယ်။ ကျွန်တော်တို့ school database ကို သုံးမှာ ဖြစ်သည့် အတွက်

```
use school;
```

ဆုံးပြီး school database သုံးဖို့ ရွေးလိုက်ပါမယ်။

Create Table

```
create table students (
    id int auto_increment primary key,
    name varchar(255) not null,
    join_date DATE,
    bio Text,
    room_id int,
    created_at timestamp default current_timestamp);
```

အခု ဆိုရင် student table တစ်ခု တည်ဆောက်သွားပါလိမ့်မယ်။ အထက်ပါ code ကို ရှင်းပြပါမယ်။

SQL မှာ `create table` ဆိုတာကတော့ Table တစ်ခု တည်ဆောက်တာပါ။

ပြီးလျှင် `[column name] [data type] [option]`, ဆိုပြီး လာပါတယ်။

```
id int auto_increment primary key,
```

ဆိုတာကတော့ column name က **id** ဖြစ်ပြီးတော့ **int** data type ပါ။ **auto_increment** ဆိုတာကတော့ အလိုအလျောက် နံပတ် ထည့်သွားမယ် လို့ ပြောထားတာပါ။ **primary key** ဆိုတာကတော့ PRIMARY Key ဖြစ်ကြောင်း ကြော်လာထားတာပါ။ sql
`name varchar(255) not null,`

not null ဆိုတာကတော့ NULL ဖြစ်ခွင့်မရှိဘူး။ data ထည့်သည့် အခါမှာ information တစ်ခုခု ဖြည့်ဖို့ လို့ ကြော်လာထားတာပါ။

```
created_at timestamp default current_timestamp
```

timestamp ကတော့ timestamp value ဖြစ်ပါတယ်။ **default** ကတော့ ဘာ data မှ မထည့်ခဲ့လျှင် default နောက်မှ ရေးထားသည့် value ကို ထည့်မယ်။ **default current_timestamp** လို့ ရေးထားသည့် အတွက် current timestamp ကို ထည့်သွား

မယ်လို ဆိုပါတယ်။

```
describe students;
```

ဆိုပြီး ရေးလိုက်ရင် students table မှာ ပါသည့် columns တွေကို တွေ့ရပါမည်။

PRIMARY KEY

PRIMARY KEY ဆိုတာကတော့ table တစ်ခု တည်ဆောက်တိုင်း အမြဲထည့်သွင်းဖို့လိုပါ တယ်။ PRIMARY KEY က မထပ်ရဘူး။ Studen ID လိုပါပဲ။ တကော်ရင်းမှာ Studen ID 1 က တစ်ယောက်ပဲ ရှိပါတယ်။ နောက်ပြီး Customer ID လိုပါပဲ။ Customer စာရင်းကို မှတ်ရင် Customer ID 1 က နောက်တစ်ယောက် ထပ်မံရှိပါဘူး။ အခု Students table မှာ row တစ်ကြောင်းထည့်လိုက်ရင် id က 1 နဲ့ ဝင်သွားမယ်။ နောက်တစ်ကြောင်း ထပ်ဖြည့်ရင် 2 နဲ့ ဝင်ပါမယ်။ အလိုလို ၁ တိုးသွားမယ်။ **auto_increment** ထည့်ထားသည့် အတွက် အလိုလို ၁ တိုးသွားတာပါ။

Data Type

SQL မှာ ပါသည့် Data type တွေကို အောက်မှာ ဖော်ပြထားပါတယ်။

Data Type	Spec	Data Type	Spec
CHAR	String (0-255)	INT	Integer (-2147483648 to 2147483647)
VARCHAR	String (0-255)	BIGINT	Big Integer (-922337203685477 5808 to 92233720368547758 07)
TINYTEXT	String (0-255)	FLOAT	Decimal (precise to 23 digits)
TEXT	String (0-65535)	DOUBLE	Decimal (24 to 53 digits)
BLOB	String (0-65535)	DECIMAL	"DOUBLE" store as

			String
MEDIUMTEXT	String (0-16777215)	DATE	YYYY-MM-DD
MEDIUMBLOB	String (0-16777215)	DATETIME	YYYY-MM-DD HH:MM:SS
LONGTEXT	String (0-4294967295)	TIMESTAMP	YYYYMMDDHHMMSS
LONGBLOB	String (0-4294967295)	TIME	HH:MM:SS
TINYINT	String (-128 to 127)	ENUM	One of preset options
SMALLINT	Integer (0-4294967295)	SET	Selection of preset options
MEDIUMINT	Integer (-8388608 to 8388607)	BOOLEAN	TINYINT(1)

အထက်ပါ data type တွေက လိုအပ်သလို အသုံးပြုနိုင်ပါတယ်။ သတိပြုရမှာကတော့ size ကြိုးလေလေ storage များလေလေပါပဲ။ နောက်ပိုင်း search နဲ့ပတ်သက်ပြီး index ထောက်ရာမှာလည်း size သေးလေလေ ပုံ အဆင်ပြေလေလေ ပါပဲ။ စာလုံး အရေအတွက် က 255 ထက် မကျော်နိုင်လျှင် varchar ကို သုံးတာ ပုံ အဆင်ပြေပါမယ်။

Data type ထဲမှာ BLOB ဆုံးတာကတော့ Binary data တွေ သိမ်းဖိုပါ။

Insert Row

ကျွန်တော်တို့တွေ students table ထဲကို row တစ်ခြားထည့်ပါမယ်။

```
INSERT INTO students (name,join_date,bio,room_id)
VALUES ("Saturngod","2020-06-19","Student to learn SQL",221);
```

အခု ဆိုရင် row တစ်ခြားထည့်သွင်းပြီးပါပြီ။

Row ကို ထည့်ချင်ရင်တော့

```
INSERT INTO [table name] ([COLUMN],[COLUMN],[COLUMN])
VALUES ([VALUE],[VALUE],[VALUE]);
```

ဆိုပြီး ထည့်ရပါမယ်။ Columns က တစ်ခု သို့မဟုတ် တစ်ခု ထက်မက ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။
VALUES မှာ ထည့်ရမည့် value က အရှေ့က column order နဲ့ညီမှ ရပါမယ်။

Retrieve Row

အခု database ထဲက ထည့်ထားသည့် value ကို ထုတ်ကြည့်ရအောင်။

```
SELECT * FROM students;
```

ထည့်ထားသည့် data တွေ ထွက်လာပါမယ်။ Row တစ်ကြောင်းတည်း ဆိုရင် တစ်ကြောင်းပဲ ထွက်လာပါမယ်။

```
+-----+-----+-----+-----+-----+
| id | name   | join_date | bio      | room_id | created_at |
+-----+-----+-----+-----+-----+
| 1  | Saturngod | 2020-06-19 | Student to learn SQL | 221 | 2020-06-22 01:17:59 |
+-----+-----+-----+-----+-----+
1 row in set (0.000 sec)
```

အခု ဆိုရင်တော့ create database , create table, insert row , retrieve data စုံကို လေ့လာပြီးပါပြီ။

Chapter 4

SELECT

Import Data

ပထမဆုံး `select` အကြောင်းစတင်ဖို့ အတွက် အရင်ဆုံး data တွေ ထည့်သွင်းပါမယ်။
<https://dsc.cloud/ClientsTimeline/mysqlsampledatabase.zip>(Sample Data) ကို ဦးစွာ download ချပါ။ Unzip ဖြည့်ပါ။ `mysqlsampledatabase.sql` file ရပါလိမ့်မယ်။

Terminal ဖွင့်ပါ။

```
$ mysql -uroot -p < ~/Download/mysqlsampledatabase.sql
```

`mysqlsampledatabase.sql` ကို download folder အောက်မှာ ထည့်ထားသည့် အတွက် အထက်ပါ ပုံစံ အတိုင်း ရေးသားထားပါသည်။ .sql ပတ်လမ်းကြောင်း အပြည့်အစုံ ထည့်ပေး ဖို့လိုပါတယ်။

```
$ mysql -uroot -p
```

ဖွင့် mysql ကို စဉ်လိုက်ပါ။

```
show databases;
```

ဆိုရင် `classicmodels` ကို တွေပါမယ်။

```
use calssicmodels;
```

ဆိုပြီး database ကို `classicmodels` select လုပ်လိုက်ပါမယ်။

```
show tables;
```

ဆိုရင် tables တွေ အကုန် ပြပါလိမ့်မယ်။

```
+-----+
| Tables_in_classicmodels |
+-----+
| customers                |
| employees                 |
| offices                   |
| orderdetails              |
| orders                    |
| payments                  |
| productlines              |
| products                  |
+-----+
```

Select From Table

SELECT ဆိုတာကတော့ Table ထဲက data တွေ ခွဲထဲတ်ဖို့ အတွက်ပါ။

Select syntax ကတော့

```
SELECT [column],[column] FROM [table]
```

ဥပမာ

```
SELECT customerNumber,(customerName FROM customers;
```

အကယ်၍ column အကုန်လုံးပါစေချင်ရင်တော့ * ကို အသုံးပြုနိုင်ပါတယ်။

```
SELECT * FROM customers;
```

Limit

အခု data တွေကို ထုတ်ကြည့်သည့် အခါမှာ Data တွေ အများကြီး ထွက်လာတာကို တွေ့ရပါ မယ်။ ကျွန်တော်တို့ data ကို လိုသလောက် ပဲ ထုတ်ချင်ရတော့ limit ကို သုံးရပါမယ်။

```
SELECT * FROM customers LIMIT 10
```

ဒါဆိုရင် ပထမဆုံး ၁၀ ခြကြာင်းပဲ ထွက်လာပါမယ်။ LIMIT က

```
LIMIT [OFFSET], [COUNT]
```

ဆိုပြီး ရှိပါတယ်။

ဥပမာ

Page 1 အတွက်

```
SELECT * FROM customers LIMIT 0, 10
```

offset 0 က စမယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

Page 2 ကို သွားမယ်ဆိုရင်တော့

```
SELECT * FROM customers LIMIT 10, 10
```

Page 3 ကို သွားမယ်ဆိုရင်တော့

```
SELECT * FROM customers LIMIT 20 , 10
```

Page by Page သွားချင်ရင်

```
LIMIT [(page - 1) * number of row per page] , [number of row per page]
```

ဆိုသည့် formula နဲ့ သွားနိုင်ပါတယ်။ သတိထားသင့်တာကတော့ data တွေဟာ သန်းနဲ့ ချိလာသည့် အခါမှာ Page များလာလေလေ data ထုတ်ရတာ ကြာလေလေဖြစ်တတ်ပါတယ်။

ORDER BY

ကျွန်တော်တို့ data တွေကို ထုတ်သည့် အခါမှာတော့ ကြီးစဉ် ငယ်လိုက် စီမံလား ငယ်စဉ် ကြီးလိုက် စီမံလား ဆိုပြီး ထုတ်ကြည့်လိုပါတယ်။ အဲဒီ အတွက် ORDER BY ကို အသုံးပြုနိုင်ပါတယ်။

```
SELECT * FROM TABLE ORDER BY [Column] [ASC|DESC]
```

Order စီသည့် အခါမှာတော့ ascending နှင့် descending ဆိုပြီး ရှိပါတယ်။ အငယ်ကို စ စေချင်ရင်တော့ asc ကို သုံးပြီး အကြီးကို စမယ် ဆိုရင်တော့ desc ကို သုံးပါတယ်။

```
SELECT * FROM customers ORDER BY customerName DESC;
```

ဒါဆိုရင်တော့ customerName ကို ကြီးစဉ် ငယ်လိုက် စီပြီး ပြပေးပါမယ်။

```
SELECT * FROM customers ORDER BY customerName ASC;
```

ဒါဆိုရင်တော့ ငယ်စဉ်ကြီးလိုက် ပြပေးပါမယ်။

```
SELECT * FROM customers ORDER BY customerName ASC LIMIT 10;
```

LIMIT ကိုတော့ နောက်ဆုံးမှာပဲ ထည့်ပြီး သုံးရပါတယ်။ customerName ငယ်စဉ်ကြီးလိုက် ပြပေးပြီး ထိပ်ဆုံး ၁၀ ခု ပဲ ပြမယ် ဆိုသည့် သဘောပါ။

WHERE

ထပ်ပြီးတော့ လိုချင်သည့် Data ကို ပဲ ဆွဲထုတ်ဖို့ အတွက် WHERE ကို အသုံးပြုနိုင်ပါတယ်။

```
SELECT customerNumber, customerName, phone FROM customers WHERE
customerNumber = 169;
```

ဒါဆိုရင် **customerNumber** 169 ဖြစ်သည့် data ထွက်လာပါမယ်။

```
SELECT customerNumber, customerName, phone FROM customers WHERE
customerNumber > 169;
```

ဒါဆိုရင်တော့ **customerNumber** 169 ထက်ကြီးတာ တွေ ထွက်လာပါမယ်။

```
SELECT customerNumber, customerName, phone FROM customers WHERE
customerNumber < 169;
```

ဒါဆိုရင်တော့ **customerNumber** 169 ထက် ငယ်သည့် စာရင်း ထွက်လာပါမယ်။

```
SELECT customerNumber, customerName, phone FROM customers WHERE
customerNumber > 169 and customerNumber < 205;
```

ဒါနိုရင်တော့ **customerNumber** 169 ထက် ၂၅၇ ပြီး 205 ထက် ငယ်သည့် စာရင်း ထွက်လာပါမယ်။

```
SELECT customerNumber, customerName, phone FROM customers WHERE
(customerNumber >= 169 and customerNumber <= 205) or (customerNumber
>= 211 and customerNumber <= 227);
```

ဒါနိုရင်တော့ >= သုံးထားသည့် အတွက် ကြောင့် တူမယ် ၂၅၇ ပေါ်လည်း ၂၅၇ မယ် လို့ ပြောထားပါတယ်။ <= သုံးထားသည့် အတွက် ကြောင့် တူမယ် ငယ်မယ် လို့ ပြောထားပါတယ်။ အထက်ပါ ၂၁၁ အရ ဆိုရင်တော့ 169 နှင့် တူမယ် 169 ထက် ၂၅၇ မယ်။ နှင့် ၂၀၅ နှင့် တူမယ် ၂၀၅ ထက် ငယ် ရမယ်။ အဲဒါက တစ်ခု။ ဒါမဟုတ် or ဆိုပြီး ထည့်ထားတာ တွေ့နှိုင်ပါတယ်။ ၂၁၁ နှင့် တူမယ် ၂၁၁ ထက် ၂၅၇ ရမယ်။ နှင့် ၂၁၁ ထက် ၂၂၇ နှင့် တူမယ် ၂၂၇ ထက် ငယ် ရမယ်။

and , or , () တွေကတော့ programming အခြေခံ သိသည့် သူတွေ အတွက် သိပြီးသားဖြစ်မှာပါ။

အထက်ပါ SQL အရဆိုရင်တော့ result က

customerNumber	customerName	phone
169	Porto Imports Co.	(1) 356-5555
171	Daedalus Designs Imports	20.16.1555
172	La Corne D'abondance, Co.	(1) 42.34.2555
173	Cambridge Collectables Co.	6175555555
175	Gift Depot Inc.	2035552570

	177 Osaka Souveniers Co.	+81 06 6342 5555	
	181 Vitachrome Inc.	2125551500	
	186 Toys of Finland, Co.	90-224 8555	
	187 AV Stores, Co.	(171) 555-1555	
	189 Clover Collections, Co.	+353 1862 1555	
	198 Auto-Moto Classics Inc.	6175558428	
	201 UK Collectables, Ltd.	(171) 555-2282	
	202 Canadian Gift Exchange Network	(604) 555-3392	
	204 Online Mini Collectables	6175557555	
	205 Toys4GrownUps.com	6265557265	
	211 King Kong Collectables, Co.	+852 2251 1555	
	216 Enaco Distributors	(93) 203 4555	
	219 Boards & Toys Co.	3105552373	
	223 Natürlich Autos	0372-555188	
	227 Heintze Collectables	86 21 3555	
+-----+-----+-----+			

20 rows in set (0.001 sec)

ဆိပ်းထွက်လာပါမယ်။

အခါ customer name ကို ရှာကြည့်ရအောင်။ customerName က text ဖြစ်သည့် အတွက်
ကြောင့် number လို့ >, < တွေ သုံးလို့ အဆင်မပြပါဘူး။

Text တွေကို ရှာချင်သည့် အခါမှာတော့ Like ကို အသုံးပြနိုင်ပါတယ်။

```
SELECT * FROM customers WHERE customerName LIKE 'Gif%';
```

Gif% ဆိုတာကတော့ Gif နဲ့စမယ် နောက်မှာ အကုန်ဖြစ်နိုင်တယ် လို့ ဆိုလိုပါတယ်။

%Gif% ဆိုရင်တော့ ကြိုက်တာလာမယ် နောက်ဆုံးမှာ Gif နဲ့ဆုံးမယ် ဆိုလိုတာပါ။

%Gif% ဆိုရင်တော့ Gif စာလုံး အလယ်မှာ ပါမယ် ရှေ့မှာလည်း ဖြစ်နိုင်သလို နောက်မှာ လည်း ဖြစ်နိုင်ပါတယ် လို့ ဆိုလိုတာပါ။

ကျွန်တော်တို့တွေ ရှေ့မှာ ဖတ်ထားသည့် SQL Syntax နဲ့ ပြောင်းပြီး အောက်က SQL ကြည့်ရအောင်။

```
SELECT customerNumber, customerName, phone FROM customers WHERE
(customerNumber >= 169 and customerNumber <= 173) or customerName
LIKE '%gif%' ORDER BY phone LIMIT 5;
```

customers table ထဲက customerNumber, customerName, phone တွေကို ပြုမယ်။
customerNumber က 169 ပါမယ်။ 169 ထက်ကြီးမယ်။ ဒါပေမယ့် 173 ပါမယ်။ 173 ထက် ငယ်မယ်။ သို့မဟုတ် customerName ထဲမှာ gif ဆိုသည့် စာလုံးပါရမယ် လို့ ဆိုလိုတာပါ။

DISTINCT

DISTINCT ကတော့ SELECT ထဲမှာ duplicate ဖြစ်နေတာတွေ ဖယ်ထုတ်ပြီး ပြေားပါတယ်။

```
SELECT DISTINCT(status) FROM orders;
```

ဆိုရင် orders ထဲမှာ ရှိသည့် status အမျိုးအစားကို သာ ဖော်ပြပါလိမ့်မယ်။

status
Shipped
Resolved
Cancelled
On Hold
Disputed
In Process

თბილობასთან ერთად შემოსილი დანართის გვერდზე DISTINCT კურსორის გამოყენების მიზანია განსაზღვრავთ.

Chapter 5

INSERT

အခဲ customers table တဲကို data ထည့်ရအောင်။ Data ထည့်သွင်းဖို့ အတွက် လက်ရှိ table မှာ ဘယ် column တွေပါလဲ အရင် ထုတ်ကြည့်ဖို့ လိုပါတယ်။

```
describe customers;
```

Field	Type	Null	Key	Default	Extra
customerNumber	int(11)	NO	PRI	NULL	
customerName	varchar(50)	NO		NULL	
contactLastName	varchar(50)	NO		NULL	
contactFirstName	varchar(50)	NO		NULL	
phone	varchar(50)	NO		NULL	
addressLine1	varchar(50)	NO		NULL	
addressLine2	varchar(50)	YES		NULL	
city	varchar(50)	NO		NULL	
state	varchar(50)	YES		NULL	
postalCode	varchar(15)	YES		NULL	
country	varchar(50)	NO		NULL	
salesRepEmployeeNumber	int(11)	YES	MUL	NULL	

creditLimit	decimal(10,2)	YES		NULL	
-------------	---------------	-----	--	------	--

ဆိပ်းတွေ့ရပါမယ်။ Null ကို YES ပေးထားတာတွေက insert လုပ်သည့်အခါမှာ မထည့်လည်း ရသည့် သဘောပါ။ NO ပေးထားသည့် columns တွေကတော့ မဖြစ်မနေ ထည့်ရပါမယ်။

Type ကိုလည်း သတိထားပြီး ကြည့်ရပါမယ်။ int ကတော့ integer ဖြစ်သည့် အတွက် ကြောင့် number ပဲ ထည့်ရပါမယ်။ varchar ဆိုရင်တော့ string ပါ။ varchar(50) ဆိုတာ ကတော့ စာလုံးရေးရွှေ့ချွေ ပဲ အများဆုံး ထည့်လိုရပါမယ်။ varchar(15) ဆိုရင်တော့ စာလုံးရေးရွှေ့ချွေ လုံးပဲ ရမယ့် သဘောပါ။ decimal ဆိုရင်တော့ အသေမ ထည့်ရမယ့် သဘောပါ။

INSERT ထည့် ဖို့ အတွက် Syntax လေးက အောက်ပါ အတိုင်း ဖြစ်ပါတယ်။

```
INSERT INTO [TABLE] ([COLUMN], [COLUMN], [COLUMN]) VALUES
([VALUES], [VALUES], [VALUES]);
```

INSERT INTO ပြီးလျှင် table အမည်လာပါတယ်။ ကွင်းစ ကွင်းပိတ်မှာ column order ဆိုပါတယ်။ ပြီးလျှင် VALUES လာပါတယ်။

ကွင်းစ ကွင်းပိတ်မှာ column order အတိုင်း ထည့်ချင်သည့် value ကို ထည့်ပါတယ်။

ဥပမာ

```
INSERT INTO USERS (`name`, `phone`, `address`) VALUES ('Mg
Mg', '09974443332', 'No 444, KKK Street');
```

အကယ်၍ row တွေအများကြီး ကို တစ်ခါတည်း ထည့်ချင်ရင်တော့

```
INSERT INTO USERS (`name`, `phone`, `address`) VALUES
('Mg Mg', '09974443332', 'No 311, KKA Street') ,
('Aye Aung', '09974443332', 'No 222, BK Street') ,
('Bo Bo', '09974443332', 'No 112, MK Street') ,
('Toe Toe', '09974443332', 'No 523, HHK Street');
```

အခဲကျွန်တော်တို့တွေ customers table ထဲကို ထည့်ကြည့်ရအောင်။

```
INSERT INTO customers
(`customerNumber`, `customerName`, `contactLastName`, `contactFirstName`, `phone`,
`addressLine1`, `city`, `country`) VALUES
(500, 'Customer 1', 'Sample Customer 1', 'Contact 1', '099999999', 'Address
1', 'Yangon', 'Myanmar');
```

အဲဒီ SQL ကို run လိုက်ရင်

```
Query OK, 1 row affected (0.003 sec)
```

ဆိုပြီး တွေ့ရပါမယ်။ အဲဒီဆိုရင်တော့ data သွင်းပြီးပါပြီ။ ပြန်ထုတ်ကြည့်ရအောင်။

```
SELECT * FROM customers WHERE `customerNumber` = 500;
```

ကျွန်တော်တို့ ထည့်ထားသည့် row ကို မြင်ရပါလိမ့်မယ်။

```
INSERT INTO customers
(`customerNumber`, `customerName`, `contactLastName`, `contactFirstName`, `phone`,
`addressLine1`, `city`, `country`) VALUES
(501, 'Customer 2', 'Sample Customer 1', 'Contact 1', '099999999', 'Address
1', 'Yangon', 'Myanmar'),
(502, 'Customer 2', 'Sample Customer 1', 'Contact 1', '099999999', 'Address
```

```
1', 'Yangon', 'Myanmar') ,  
(503, 'Customer 2', 'Sample Customer 1', 'Contact 1', '099999999', 'Address  
1', 'Yangon', 'Myanmar') ;
```

အဲဒါဆိုရင်တော့ row ၃ ခု ဝင်သွားတာကို တွေ့နိုင်ပါတယ်။

```
Query OK, 3 rows affected (0.001 sec)  
Records: 3  Duplicates: 0  Warnings: 0
```

အခုံဆိုရင်တော့ INSERT ပိုင်းကို သိပါပြီ။ Update ကို ဆက်လေ့လာရအောင်။

Chapter 6

Update

Update လုပ်ဖို့ အတွက် ရေးရသည့် code ကတော့ လွယ်ကူ ရှိနှင့်ပါတယ်။

```
UPDATE [Table] SET [COLUMN] = [VALUE] WHERE [CONDITION]
```

အစမ်း ရေးကြည့်ရအောင်။

```
SELECT customerNumber, customerName FROM customers WHERE  
customerNumber = 103;
```

ဆိုရင်

customerNumber	customerName
103	Atelier graphique

ဆိုပြီး ထွက်လာပါတယ်။ အခု customer name ကို update လုပ်ပါမယ်။

```
UPDATE customers SET customerName = "HELLO WORLD" WHERE  
customerNumber = 103;
```

ပြီးလျှင်

```
select customerNumber,(customerName from customers where
customerNumber = 103;
```

ပုံစွဲအတွက်အလွန်ပါ။

customerNumber	customerName
103	HELLO WORLD

ဆိုပြီး update ဖြစ်သွားပါမယ်။

condition ၂ more than one ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ ဥပမာ

```
UPDATE customers SET customerName = "HELLO WORLD" WHERE
customerNumber = 103 or contactLastName = "Schmitt";
```

ဒါဆိုရင်တော့ customerNumber = 103 သို့မဟုတ် contactLastName = "Schmitt" ဖြစ်သည့် record တွေ အားလုံး၏ customerName ကို HELLO WORLD လို့ ပြောင်းသွားမှာပါ။

အဆိုရင်တော့ basic ကို သဘောပါက်လောက်ပါပြီ။ နောက် တဆင့် အနေနဲ့ DELETE ကို ဆက်သွားရအောင်။

Chapter 7

DELETE

DELETE ကတေသာ database တဲ့မှာ မလိုချင်သည့် အချက်အလက်တွေကို ဖျက်ဖို့ အတွက်ပါ။

```
DELETE FROM [Table] WHERE [CONDITION]
```

DELETE ကတေသာ လွယ်ကူပါတယ်။

```
DELETE FROM orderdetails where orderNumber = 10425;
```

ဆိုရင်တေသာ orderNumber = 10425 ဖြစ်သည့် row က orderdetails ကနေ ပျက်သွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

```
SELECT * FROM orderdetails where orderNumber = 10425;
```

ပြန်ရှာကြည့်ရင် ရှာတွေတေသာမှာ မဟုတ်ပါဘူး။

Chapter 8

Database Keys and Relationship

Database Keys

Database Normalization မလုပ်ခင်မှာ Database မှာ အသံးပြုသည့် Key အခေါ်အကောင်းကို သိဖို့လိုပါတယ်။ ပထမဆုံး အောက်က Table ကို လေ့လာကြည့်ပါ။

Student Table

student_id	name	phone	age
1	Ba Oo	09976554398	18
2	Aye Maung	09796553118	22
3	Pyone Cho	09501231421	22
4	Ko Oo	0951412321	19

Super Key

Super Key ကတော့ column တစ်ခု သို့မဟုတ် တစ်ခု ထက်မက လည်း ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ Unique ဖြစ်သည့် column အမျိုးအစားပါ။

`student_id` , `student_id + name` , `phone` စားတွေက key ပါပဲ။ `age` ကတော့ `student` ကို ကိုယ်စားမပြနိုင်ပါဘူး။ `student_id` က `student` တစ်ယောက်တည်းကို ကိုယ်စားပြနိုင်တယ်။ `name` က duplicate ဖြစ်နိုင်တယ်။ ဒါပေမယ့် `student_id + name` ဆုံးပြီး column ၂ ခု ပေါင်းရင် `student` ကို ကိုယ်စားပြနိုင်ပါတယ်။ `phone` လည်း အတူတူပါပဲ။

key တွေ အကုန်လုံးက super key လို့ ခေါ်ပါတယ်။

Candidate Key

- Candidate Key က ဘယ်တော့မှ Null မဖြစ်ရဘူး သို့မဟုတ် Empty မဖြစ်ရပါဘူး။ unique (value မထပ်ခြင်း) ဖြစ်ရပါမယ်။
- Table တစ်ခုမှာ တစ်ခုထက်မက candidate key ပါဝင်နိုင်ပါတယ်။

- Candidate Key က Column တစ်ခု သို့မဟုတ် တစ်ခု ထက် မကလည်း ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။

Student table မှာ ဆုံးရင်တော့ student_id နှင့် phone က candidate key တွေဖြစ်ပါတယ်။

Primary Key

Primary key ကိုတော့ candidate key ထဲက ရွေးချယ်ပါတယ်။ student_id နှင့် phone မှာ ဆုံးရင်တော့ Primary key အနေနဲ့က student_id ထားဖို့ သင့်တော်ပါတယ်။ phone number က ကျောင်းသားက ပြောင်းနိုင်ပေမယ့် student_id ကတော့ မပြောင်းပါဘူး။ နောက်ပြီး primary key က database ကနေ auto increment လုပ်သွားပါတယ်။

Foreign Key

Foreign key ကတော့ table တစ်ခု နဲ့ တစ်ခု relationship အနေနဲ့ အသုံးပြုပါတယ်။

Foreign Key ကို နားလည် အောင် နောက်ထပ် Branch table ထပ်ဖြည့်ပါမယ်။

Branch Table

branch_code	branch_name	HOD
CS	Computer Science	Daw Swe Swe
CT	Computer Technology	U Thein Maung

အခု Student Table မှာ branch ထပ်ဖြည့်ပါမယ်။

student_id	name	phone	age	branch_code
1	Ba Oo	09976554398	18	CS
2	Aye Maung	09796553118	22	CS
3	Pyone Cho	09501231421	22	CT
4	Ko Oo	0951412321	19	CT

အခုဆုံးရင် branch_code က student table မှာ Foreign Key အနေဖြင့် ရှိပါတယ်။

Student Table မှာ Branch Table မှာ မရှိသည့် branch code ကို ထည့်ခွင့်မရှိပါဘူး။ Branch table မှာလည်း branch_code ကို ဖျက်လို့မရပါဘူး။ ဖျက်သည့်အခါမှာတော့ student table မှာ reference ရှိနေသည့် အတွက် error တက်လာပါမယ်။ Student table မှာ ဖျက်ချင်သည့် branch code ကို ပြင်ပြီးမှ ဖျက်လို့ရပါမယ်။

Composite Key

Key ဟာ column တစ်ခု ထက်ပိုပါနေသည့် key ကို Composite လို့ ခေါ်ပါတယ်။ Student table မှာ student_id + name နဲ့ composite key ဖြစ်ပါတယ်။

Compound Key

Composite Key ထဲက column တစ်ခုဟာ foreign key ဖြစ်ခဲ့ရင် compound key လို့ သတ်မှတ်ပါတယ်။

Student table မှာဆိုရင် student_id + branch_code ဟာ Compound key ဖြစ်ပါတယ်။

Surrogate Key

Surrogate Key ဆိုတာက primary key အနေနဲ့ အသုံးပြုထားပြီး အဓိက index နဲ့ search အတွက် အသုံးပြုဖို့ အတွက် ဖန်တီးထားသည့် key ပါ။ MySQL မှာဆိုရင်တော့ auto_increment အနေနဲ့ အသုံးပြုပါတယ်။ သီးသန့် သတ်မှတ်ထားတာ မဟုတ် ပဲ row တစ်ကြောင်းထည့်တိုင်း အလုံလို 1 တိုးသွားပါတယ်။

ဥပမာ

surrogate_key	branch_code	branch_name	HOD
1	CS	Computer Science	Daw Swe Swe
2	CT	Computer Technology	U Thein Maung

Chapter 9

Normalization

Database အခြေခံကို CRUD သိပြီဆိုရင်တော့ Normalization ကို လေ့လာလို ရပါပြီ။ Database ကို ဖန်တီးသည့် အခါမှာ Normalization တွေကို level အလိုက် ခွဲပြီး ဖန်တီးပါတယ်။

Normalization ဆိုတာကတော့ Data တွေ ဖောင်းပွဲမှု မရှိအောင် နဲ့ Table တွေ ချိတ်ဆက်ပြီး အသုံးပြုနိုင်အောင် အဆင့်ဆင့် ခွဲချွဲပြီး data တွေ အဆင်ပြေ ကျစ်လစ်အောင် ဖန်တီးထားခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

Normalization မှာ

- 1NF (First Normal Form)
- 2NF (Second Normal Form)
- 3NF (Third Normal Form)
- BCNF (Boyce-Codd Normal Form)

စသည်ဖြင့် ရှိပါတယ်။

Normalization မလုပ်ထားသည့် အခါမှာ Data တွေကို Insert/Delete/Update ပြုလုပ်သည့် အခါမှာ အဆင်မပြုတော့ပါဘူး။

ဥပမာ ကြည့်ရအောင်။

rollno	name	branch	hod	office_tel
1	Aung Moe	CS	U Kyaw	+9599999999
2	Khin Khin	CS	U Kyaw	+9599999999
3	Myo Min	CS	U Kyaw	+9599999999
4	Kyaw Gyi	CS	U Kyaw	+9599999999

အထက်ပါ Table ကို ကြည့်ရင် Branch , HOD (Head of Department), Office Telephone စတာတွေက တူပြီး ထပ်နေတာကို တွေ့ရပါလိမ့်မယ်။ ကျောင်းသား အသစ်ထည့်သည့် အခါမှာ data တွေကို ထပ်ပြီး ထပ်နေလိမ့်မယ်။ Table size ဟာလည်း ကြီးနေပါလိမ့်မယ်။

ဖျက်သည့်အခါမှာလည်း branch information တွေပါ ပျက်ကုန်ပါတယ်။ Student မရှိတော့သည့်အခါမှာ branch information တွေပါ ပျောက်ကုန်ပါလိမ့်မယ်။ U Kyaw ကနေ U Min ပြောင်းသွားသည့်အခါမှာ တစ်ကြောင်းဆီကို ပြန်ပြောင်းပေးနေရပါမယ်။

Normalization ပြုလုပ်သည့်အခါမှာတော့ Student Table နဲ့ Branch information ခဲ့ထုတ်ပါမယ်။

Branch Table

branch	hod	office_tel
CS	U Kyaw	+9599999999

Student Table

rollno	name	branch
1	Aung Moe	CS
2	Khin Khin	CS
3	Myo Min	CS
4	Kyaw Gyi	CS

အခု ဆိုရင် Student တစ်ယောက်ထည့်ရင် branch name ပဲ ထည့်ရပါတယော့မယ်။ Student record တွေ အကုန် ဖျက်လိုက်ရင်တောင် branch information မပျောက်သွားတော့ပါဘူး။

U Kyaw ကနေ U Min ပြောင်းမယ်ဆိုရင်လည်း Branch Table မှာပဲ တစ်ကြောင်းတည်း သွားပြင်လိုက်ရင် ရပါပြီ။

အခုံရှင်တော့ Normalization ဘာကြောင့်လိုတယ် ဆိုတာ သဘောပါက်လောက်ပြီထင်ပါတယ်။

1NF (First Normal Form)

1NF က ပထမဆုံး အဆင့်ဖြစ်သည့်အတွက် လက်ရှိ ရှိနေသည့် data တွေဟာ bad database design ဖြစ်နေမှုသာ 1NF ကို စလိုရပါမယ်။

1NF အတွက် စမယ်ဆိုရင်

- Column တစ်ခုမှာ data တွေဟာ multiple ပါလိုမရပါဘူး။
- Column Value တွေသိမ်းသည့်အခါမှာ same format ဖြစ် ဖို့ လိုပါတယ်။ DOB, Name လို သိမ်းထားပြီး နောက် row တစ်ခုမှာ Name, DOB ပြောင်းသိမ်းလိုမရပါဘူး။
- Column တွေမှာ နာမည်ထပ်နေလိုမရပါဘူး။ ဥပမာ Name, Name အစား First_Name, Second_Name လိုပြောင်းပေးဖို့ လိုပါတယ်။

rollno	name	subject
1	Aung Myo	Java, Python
2	Khin Khin	Java
3	Myo Min	C++, C
4	Kyaw Gyi	Python

အထက်ပါ table ကို ကြည့်ရင် subject ထဲမှာ value တစ်ခု ထက် ပိုပါနေတာကို တွေ့နိုင်ပါတယ်။ 1NF နဲ့ ကိုက်အောင် အောက်ပါအတိုင်း ပြင်နိုင်ပါတယ်။

rollno	name	subject
1	Aung Myo	Java
1	Aung Myo	Python
2	Khin Khin	Java
3	Myo Min	C++

3	Myo Min	C
4	Kyaw Gyi	Python

အခုခိုရင်တော့ 1NF နဲ့ ကိုက်သွားပြီ။ 2NF ကို သွားရအောင်။

2NF (Second Normal Form)

2NF အတွက် လိုက်နာရမယ့် Rule ကတော့

- 1NF လုပ်ထားပြီး ဖြစ်ရမယ်။
- Partial Dependency မဖြစ်ရဘူး

Partial Dependency မဖြစ်ရဘူး အတွက် Dependency ကို နားလည်ဖို့ လိုပါတယ်။

Student Table ကို အရင် ကြည့်ရအောင်။

student_id	name	reg_no	branch	address
1	Aung Myo	CS-202080702	CS	No 443, Aw Ba Road, Yangon
2	Aung Myo	CT-202080707	CT	No 43, Bandola Road, Yangon

အခု table မှာ student_id က primary key ပါ။ Primary Key ဆိတာကတော့ table မှာ unique ဖြစ်ပါတယ်။ တနည်းပြောရင် မထပ်ရပါဘူး။ student_id 1 က နှစ်ယောက် ဖြစ် နေလို့ မရပါဘူး။ Primary key ကို indexing အတွက်လည်း အသုံးပြုပါတယ်။ ဥပမာ student_id 2 ရဲ့ branch ကို ပြပါဆုံးရင် CT ဆိတာကို တစ်ခါတည်း သိနိုင်သည့် သဘောပါ။ ကျွန်တော် တို့ ဟာ တခြား table တွေနဲ့ တွဲ သုံးဖို့က student_id တစ်ခု ပဲလိုပါတယ်။ အခြား column တွေဟာ student_id ပေါ်မှာ မှုခိုနေပါတယ်။ အခုခိုရင် Dependency ကို နားလည်ပြီ ထင်ပါတယ်။ အခုလိုမျိုးကို Functional Dependency လိုလည်း ခေါ်ပါတယ်။

Partial Dependency

Student Table ပြီးတော့ subject ကို ကြည့်ရအောင်။

subject_id	subject_name
1	Java
2	C++
3	PHP

အခု subject table မှာကတော့ subject_id က primary key အနေနဲ့ သုံးထားပါတယ်။

အခု Student table နဲ့ Subject Table ကို ချိတ်ထားသည့် Score Table တစ်ခု ထပ်ဖြည့်ပါမယ်။

score_id	student_id	subject_id	mark	teacher
1	10 1	70	80	Java Teacher
2	10 1	75	81	C++ Teacher
3	10 2	75	77	C++ Teacher
4	11 1	80	79	Java Teacher

score_id က primary key အနေနဲ့ သုံးထားပါတယ်။

Student ID နဲ့ Subject ID ပေါင်းပြီးမှာသာ လိုချင်သည့် score ကို ဆွဲထုတ်လိုချုပါမယ်။

Student ID နဲ့ဆိုရင်တော့ subject_id ၂ ခုရှိနေရင် ၂ ခု ထွက်လာပါလိမ့်မယ်။

subject_id 75 ကို ဆွဲထုတ်ရင် student id တစ်ခု ထက်မက ပါလာပါလိမ့်မယ်။ ဒါကြောင့် score table မှာ student_id နဲ့ subject_id ကို ဆွဲထုတ်မှာသာ mark ကို ရပါမယ်။ mark က student_id နဲ့ subject_id ကို depend ဖြစ်နေပေမယ့် teacher ကတော့ subject_id ပေါ်မှာပဲ depend ဖြစ်နေတာပါ။ အဲဒါကို Partial Dependency လို့ ခေါ်ပါတယ်။

Partial Dependency ကို ဖြေရှင်းခြင်း

2NF အရ Partial Dependency မဖြစ်ရပါဘူး။ Teacher ကို score table ကနေ ခဲ့ထုတ်ရပါ မယ်။ Teacher ကို ထုတ်ပြီးရင် ဘယ်လို အသုံးပြုရမလဲ ဆိုတာကို အမျိုးမျိုး ဖြစ်နိုင်ပါ တယ်။

score_id	student_id	subject_id	mark
1	10 1	70	80
2	10 1	75	81
3	10 2	75	77
4	11 1	80	79

subject_id	subject_name	teacher
1	Java	Java Teacher

Subject table ထဲမှာ Teacher ကို ထည့်နိုင်သလို teacher table သီးသနုံးလည်း ခဲ့ထုတ်နိုင်ပါ တယ်။

teacher_id	name
1	Java Teacher
2	PHP Teacher

ဒါဆိုရင် partial Dependency မဖြစ်တော့ပါဘူး။ အခု 3NF ကို ဆက်လေ့လာရအောင်။

3NF (Third Normal Form)

3NF အတွက်

- 2NF လုပ်ထားပြီး ဖြစ်ရမည်။
- Transitive Dependency မဖြစ်ရပါဘူး။

အခါ ကျွန်တော်တိမှာ အောက်ပါ Table တွေ ရှိပါတယ်။

Student Table

- student_id (Primary Key)
- name
- reg_no
- branch
- address

Score Table

- score_id (Primary Key)
- student_id (Foreign Key)
- subject_id (Foreign Key)
- marks

Subject Table

- subject_id (Primary Key)
- subject_name
- teacher

ကျွန်တော်တိ exam name နဲ့ total marks ကို ထည့်ဖို့ ကျွန်ပါသေးတယ်။ အခါ exam name နဲ့ total marks ကို score table ထဲကို ထည့်လိုက်ပါမယ်။

Score Table

- score_id (Primary Key)
- student_id (Foreign Key)
- subject_id (Foreign Key)
- marks
- exam_name
- total_marks

ဥပမာ အားဖြင့် score table က အောက်ကလို ဖြစ်ပါမယ်။

score_id	student_id	subject_id	marks	exam_name	total_marks
1	23	123	78	Workshop	200

exam_name က student_id + subject_id ပေါ်မှာ depend ဖြစ်နေပါတယ်။ Exam name က student ပေါ်မှာ မူတည်ပြီးတော့ ဘယ်သူ ဖြေမှာလဲ ဆိတာကို သိနိုင်ပါတယ်။ Exam name ဟာလည်း ဘယ် subject လည်း ဆိတာကို ထပ်ပြီး depend ဖြစ်နေပါတယ်။

သို့ပေမယ့် total marks ကတော့ exam name ပေါ်မှာပဲ depend ဖြစ်ပါတယ်။ exam_name က primary key မဟုတ်ပါဘူး။

အဲဒါက Transitive Dependency ဖြစ်နေတာပါ။

အဲဒါ လိုအခါမှာ exam_name နဲ့ total_marks ကို သီးသန့်ခဲ့တဲ့ထိန္ဒို လိုပါတယ်။ အဲဒါဟာ 3NF ပါပဲ။ 3NF အတွက် အောက်ပါ အတိုင်း ခဲ့တဲ့ နိုင်ပါတယ်။

Exam Table

exam_id	exam_name	total_marks
1	Workshop	200
2	Mains	70
3	Practicals	30

Score Table

score_id	student_id	subject_id	marks	exam_id
1	23	123	78	1

အခု ဆိုရင် 3NF ကို သဘောပေါက်ပြီလို ထင်ပါတယ်။

Boyce-Codd Normal Form (BCNF)

Boyce-Codd Normal Form ကို 3.5 NF လိုလည်း ခေါ်ပါတယ်။ အများအားဖြင့် Normalization ကို BCNF အထိပဲလုပ်ကြပါတယ်။ BCNF မှာ

1. 3NF ဖြစ်ပြီးသား ဖြစ်ဖို့လိုပါတယ်။
2. A ကနေ B ကို Depend ဖြစ်နေဖို့လိုတယ်။ A က super key ဖြစ်နေဖို့လိုတယ်။

student_id	subject	professor
101	Java	P.Java
101	C++	P.Cpp
102	Java	P.Java2
103	C#	P.Chash
104	Java	P.Java

ဒဲ Table ကြည့်ရင်

- student id 101 က Java နဲ့ C++ ကို တက်နေပါတယ်။
- subject တိုင်းမှာ သင် သည့် professor နာမည်ပါပါတယ်။
- Subject တစ်ခုကို သင် သည့် professor မတူတာလည်း ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။

အခု table မှာ ဆိုရင် student_id + subject က professor ကို depend ဖြစ်နေပါတယ်။

professor က subject ပေါ်မှာ depend ဖြစ်နေပါတယ်။ သို့ပေမယ့် professor က super key မဟုတ်ပါဘူး။ BCNF နဲ့ အဆင်ပြေအောင် professor ကို table ခွဲထုတ်လိုက်ပါမယ်။

Student Table

student_id	p_id
101	1
101	2

Professor Table

p_id	professor	subject
1	P.Java	Java
2	P.Cpp	C++

အခု ဆိုရင် BCNF နဲ့ ကိုက်ညီမှုရှိသွားပါပြီ။

Chapter 10

JOIN

JOIN ဆိုတာကတော့ ကျွန်တော်တို့တွေ Table တစ်ခု ထက်ပိုပြီး query ဆွဲထုတ်ချင်သည့် အခါမှာ အသုံးပြုပါတယ်။

JOIN အမျိုးအစားတွေကတော့

- INNER JOIN
- OUTER JOIN

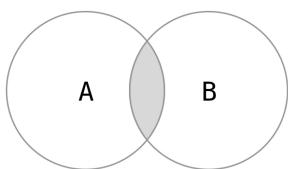
ဆိုပြီး ရှိပါတယ်။

OUTER JOIN မှာ

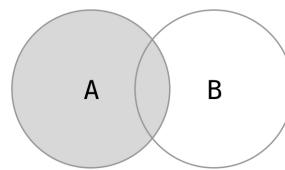
- LEFT JOIN
- RIGHT JOIN
- FULL JOIN

ဆိုပြီး ရှိပါတယ်။ အောက်ပါ ပုံလေးကို ကြည့်ရင် ပိုရှင်းပါလိမ့်မယ်။

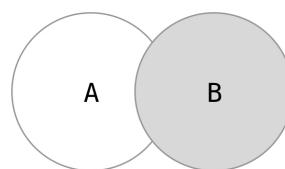
INNER JOIN

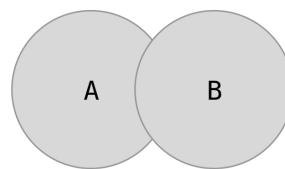
OUTER JOIN

LEFT JOIN

RIGHT JOIN

FULL JOIN

Table ၂ ခုကို ချိတ်ဆက်သည့် အခါမှာတော့ လိုသည့် data တွေကို ဆွဲယူဖို့ အတွက် အသုံးပြုပါတယ်။

Relationship

Join ကို မစခင်မှာ ကျွန်တော်တို့တွေ school database တစ်ခု တည်ဆောက်ရအောင်။

```
create database myschool;
use myschool;
```

အခဲ teacher table ကို တည်ဆောက်ပါမယ်။

```
create table teachers (
    id int auto_increment primary key,
    name varchar(255) not null;
```

Teacher table ပြီးတော့ department table ကို တည်ဆောက်ပါမယ်။ department မှာ head teacher အနေနဲ့ teacher နာမည်မထည့်ပဲ teacher table နဲ့ ချိတ်ဆက်ပါမယ်။ teacher id ၏ department table မှာ foreign key ဖြစ်ပါမယ်။

```
create table departments (
    dep_code varchar(255) not null primary key,
    name varchar(255) not null,
    teacher_id int not null,
    foreign key (teacher_id) references teachers (id) ON DELETE CASCADE
);
```

အခဲ ဆိုရင် departments မှာ teacher id နဲ့ ချိတ်ထားပြီးပါပြီ။ teacher_id ဟာ int ဖြစ်ရပါမယ်။

ON DELETE CASCADE ကတော့ teacher table မှာ teacher_id ကို ဖျက်လိုက်ရင် department table မှာ တစ်ခါတည်း ပျက်သွားဖိုပါ။

အခဲ student table ဆောက်ပါမယ်။

```
create table students (
    student_id int auto_increment primary key,
    name varchar(255) not null,
    dep_code varchar(255) not null,
    foreign key (dep_code) references departments (dep_code)
);
```

အခု student table ကို ဆောက်ပြီးပါပြီ။ student table မှာ department code နဲ့ ချိတ်ထားပါတယ်။ foreign key ထည့်ထားတာ တွေနိုင်ပါတယ်။ Department code က ဖျက်လိုက်တာ နဲ့ student တွေ အလိုလို မပျက်သွား စေခဲငဲ့ ON DELETE CASCADE ကို မထည့်ထားပါဘူး။

ပထမဆုံး teachers ကို ထည့်ပါမယ်။ ပြီးရင် department ကို ထည့်ပါမယ်။ နောက်ဆုံးမှ students ကို ထည့်ပါမယ်။

```
INSERT INTO teachers (name) VALUES
('U Aung Gyi') ,
('U Maung Maung Myint') ,
('Daw Aung Aung')
;
```

teachers (name) ဆိုတာကတော့ teachers table ထဲက name column ကို ထည့်မယ် ပြောတာပါ။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ auto_increment ကို id မှာ ထည့်သွင်းထားတာကြောင့်ပါ။

အခု teachers table ထဲက နေ ထုတ်ကြည့်ရအောင်။

```
SELECT * FROM teachers;
```

id	name	
1	U Aung Gyi	
2	U Maung Maung Myint	
3	Daw Aung Aung	

အခု ဆိုရင် teachers တွက id နဲ့ ပါပြီ။

အခု ကျွန်တော် တို့ department ထည့်ပါမယ်။

```
INSERT INTO departments (dep_code, name, teacher_id) VALUES
('CS_101', 'CS 101', 1),
('CS_102', 'CS 102', 2),
('CT_101', 'CT 101', 3),
('CT_102', 'CT 102', 3)
;
```

အခု ဆိုရင် departments table ထဲကို data တွေ ဝင်သွားပါပြီ။ ON DELETE CASCADE ကို
အသုံးပြုထားသည့် အတွက် ကြောင့် teacher id 3 ကို teacher ထဲက ဖျက်လိုက်ရင်
departments ထဲမှာ ပျက်သွားမှုပါ။

အရင်ဆုံး data ထုတ်ကြည့်ရအောင်။

```
select * from departments;
```

dep_code	name	teacher_id
CS_101	CS 101	1
CS_102	CS 102	2
CT_101	CT 101	3
CT_102	CT 102	3

အခု teacher ID 3 ကို ဖျက်ပါမယ်။

```
DELETE FROM teachers WHERE id = 3;
```

အခါ ပြန်ပြီး ထုတ်ကြည့်ရအောင်။

```
SELECT * FROM departments;
```

dep_code	name	teacher_id
CS_101	CS 101	1
CS_102	CS 102	2

ON DELETE CASCADE ထည့်ထားသည့် အတွက်ကြောင့် teachers table မှာ ဖျက်လိုက်တာ
နှင့် departments မှာလည်း တစ်ခါတည်း ပျက်သွားပါမယ်။

အခါ students table မှာ ထည့်ပါမယ်။

```
INSERT INTO students(name,dep_code) VALUES
('Mg Mg','CS_101'),
('Aung Gyi','CS_101'),
('Yang Aung','CS_101'),
('Kyaw Kyaw','CS_102'),
('Moe Moe','CS_102')
;
```

အခါ students table ကို ထုတ်ကြည့်ရအောင်။

```
select * from students;
```

student_id	name	dep_code
1	Mg Mg	CS_101
2	Aung Gyi	CS_101
3	Yang Aung	CS_101
4	Kyaw Kyaw	CS_102
5	Moe Moe	CS_102

အခါ department က CS_102 ကို ဖျက်ကြည့်ရအောင်။

```
DELETE FROM departments WHERE dep_code = 'CS_102';
```

students table မှာ dep_code foreign key ရှိသည့် အတွက် ဖျက်လိုရမှာ မဟုတ်ပါဘူး။

```
ERROR 1451 (23000): Cannot delete or update a parent row: a foreign key constraint fails ('myschool`.`students`, CONSTRAINT `students_ibfk_1` FOREIGN KEY (`dep_code`) REFERENCES `departments` (`dep_code`))
```

Students table မှာ ဖျက်ချင်သည့် CS_102 မရှိတော့မှသာ departments မှာ ဖျက်လိုပါမယ်။

INNER JOIN

အခါ Inner Join ကို စမ်းကြည့်ရအောင်။ Student ဆုံး တက်ရောက်နေသည့် department name ကို သိချင်တယ်။ အခါ ပုံစံ အရ department name ကို dep_code နဲ့ ချိတ်ထားတယ်။ Student တစ်ယောက်ဆီမှာ dep_code ရှိတယ်။ Table J ခဲ့ကို Join ပြီးစမ်းကြည့်ရအောင်။

```
SELECT students.name,departments.name  
FROM students  
INNER JOIN departments
```

```
ON students.dep_code = departments.dep_code;
```

name	name
Mg Mg	CS 101
Aung Gyi	CS 101
Yang Aung	CS 101
Kyaw Kyaw	CS 102
Moe Moe	CS 102

student name နဲ့ department ထွက်လာပါပြီ။ students မှာလည်း name ပါသလို departments မှာလည်း name ပါသည့် အတွက် ဘယ် table က data ယူမလဲ ဆိုတာကို ရေးသားလိုသည့် အတွက် [table].[column] ကို အသုံးပြုပါတယ်။ students.name ဆိုရင် students table ထဲက name ကို ဖော်ပြရန် ဖြစ်ပြီး departments.name ကတော့ departments table ထဲက name ကို ဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါတယ်။

INNER JOIN ဖြစ်သည့် အတွက်ကြောင့် students table မှ ရှိသည့် data နှင့် departments မှ ရှိသည့် data ၂ ခုလုံး ချိတ်ဆက်ထားသည့် data ကို သာပြေပေးမှာပါ။

INNER JOIN ရဲ့ syntax က

```
SELECT [table1].columns,[table2].columns
FROM [table1]
INNER JOIN [table2]
ON [table1].column = [table2].column
```

JOIN လုပ်သည်အခါမှာတော့ table ၂ ခု မှာ တူညီသည့် columns နှင့်သာ ချိတ်ဆက်လိုရပါတယ်။ နောက်ပြီး WHERE CONDITION ပါ ထပ်ဖြည့်နိုင်ပါတယ်။

အထက်ပါ select ကို အနည်းငယ် ပြန်ပြင်ပါမယ်။

```
SELECT students.name AS student_name,departments.name as dep_name
FROM students
INNER JOIN departments
ON students.dep_code = departments.dep_code
WHERE departments.dep_code = 'CS_102';
```

student_name	dep_name
Kyaw Kyaw	CS 102
Moe Moe	CS 102

အခုခံရင် name, name အစား student_name , dep_name ဆိပ်းပေါ်လာပါပြီ။ dep_code က CS_102 ဖြစ်သည့် information တွေသာ ပေါ်လာပါမယ်။

LEFT JOIN

အခု table design အရ left join အတွက် အဆင်မာပြုပါဘူး။ LEFT JOIN အနေနဲ့ table 1 မှာ table 2 data မပါပဲ ထည့်သွင်းဖို့ ဦးစွာ table ကို ပြင်ပါမယ်။

Studetns Table ကို create လုပ်ခဲ့တိုးက dep_code ကို not null လို့ ထည့်ခဲ့ပါတယ်။
dep_code varchar(255) not null,

dep_code ကို ကျွန်တော်တို့ nullable ဖြစ်ဖို့ ဦးစွာပြင်ပါမယ်။

```
ALTER TABLE students MODIFY COLUMN dep_code varchar(255);
```

အခုခံရင် dep_code က NOT NULL ကို ဖြုတ်ပြီးပါပြီ။

အခု students table ထဲကို data ဖြည့်ပါမယ်။

```
INSERT INTO students (name) VALUES ("Zu Zu") , ("Gone Tint");
```

အခု student table ထဲမှာ dep_code မရှိသည့် name ၂ ခု ထည့်ပြုပါပြီ။

```
SELECT * FROM students;
```

student_id	name	dep_code
1	Mg Mg	CS_101
2	Aung Gyi	CS_101
3	Yang Aung	CS_101
4	Kyaw Kyaw	CS_102
5	Moe Moe	CS_102
6	Zu Zu	NULL
7	Gone Tint	NULL

အခု INNER JOIN ကိုပုန်စမ်းကြည့်ရအောင်။

```
SELECT students.name as student_name,departments.name as dep_name
FROM students
INNER JOIN departments
ON students.dep_code = departments.dep_code;
```

student_name	dep_name
Mg Mg	CS 101
Aung Gyi	CS 101

Yang Aung CS 101		
Kyaw Kyaw CS 102		
Moe Moe CS 102		
+-----+-----+		

dep_code null ဖြစ်နေသည့် student တွေမပါလာပါဘူး။ student အကုန်လုံးပါချင်တယ်။ department name ကိုလည်း ပေါ်အောင် INNER JOIN လုပ်ချင်တယ်ဆုံးရင်တော့ LEFT JOIN ကို အသုံးပြုနိုင်ပါတယ်။

```
SELECT students.name as student_name, departments.name as dep_name
FROM students
LEFT JOIN departments
ON students.dep_code = departments.dep_code;
```

+-----+-----+		
student_name dep_name		
+-----+-----+		
Mg Mg CS 101		
Aung Gyi CS 101		
Yang Aung CS 101		
Kyaw Kyaw CS 102		
Moe Moe CS 102		
Zu Zu NULL		
Gone Tint NULL		
+-----+-----+		

LEFT JOIN ၊ table 1 ၊ data တွေ အကုန်ဖော်ပြပေးသည့် သဘောပါ။

RIGHT JOIN

RIGHT JOIN ကတော့ table 2 ဘက်က data တွေ အကုန် ဖော်ပြပေးပါတယ်။ အရင် ဆုံး department ဘက်မှာ data အရင် ဖြည့်ပါမယ်။

```
INSERT INTO departments (dep_code, name, teacher_id) VALUES
("CT_101", "Computer Technology 101", 1);
```

CT_101 က student table ထဲမှာ မရှိသေးပါဘူး။

အခု RIGHT JOIN ကို ကြည့်ရအောင်။

```
SELECT students.name as student_name, departments.name as dep_name
FROM students
RIGHT JOIN departments
ON students.dep_code = departments.dep_code;
```

student_name	dep_name
Mg Mg	CS 101
Aung Gyi	CS 101
Yang Aung	CS 101
Kyaw Kyaw	CS 102
Moe Moe	CS 102
NULL	Computer Technology 101

departments မှာ data ရှိပြီး students table ဘက်မှာ departments နဲ့ မချိတ်ထားသည့် data တွေပါ ထုတ်ထားပါတယ်။

FULL OUTER JOIN

အခု နှစ်ဘက်လုံး က data ကို ဆွဲထွေပါမယ်။ နှစ်ဘက်လုံး က ပါသည့် data ကို လိုချင်ရင် တော့ FULL OUTER JOIN ကို သုံးနှံပါတယ်။ သို့ပေမယ့် MySQL မှာ FULL OUTER JOIN မရှိပါဘူး။

LEFT JOIN နဲ့ RIGHT JOIN ကို UNION ကို သုံးပြီးထုတ်မှ ရပါမယ်။ Union ဆိုတာကတော့ SQL data ကိုပေါင်းပြီးပြသ ပေးတာပါ။

```
SELECT students.name as student_name,departments.name as dep_name
FROM students
LEFT JOIN departments
ON students.dep_code = departments.dep_code
```

UNION

```
SELECT students.name as student_name,departments.name as dep_name
FROM students
RIGHT JOIN departments
ON students.dep_code = departments.dep_code;
```

student_name	dep_name
Mg Mg	CS 101
Aung Gyi	CS 101
Yang Aung	CS 101
Kyaw Kyaw	CS 102
Moe Moe	CS 102
Zu Zu	NULL
Gone Tint	NULL
NULL	Computer Technology 101

UNION ကို OUTER JOIN အတွက်သာ မက အခြား query result ၂ခုကိုပေါင်းပြီးထုတ်ချင်သည့် အခါတွေမှာလည်း သုံးနိုင်ပါတယ်။

Chapter 11

Entity–relationship Model

Entity–relationship model (ERD) ဆိုတာကတော့ Database Design ကို ဖန်တီးရာမှာ အသုံးပြုသည့် Diagram တစ်ခုပါ။ ERD ကို System တစ်ခု အတွက် database design ဆွဲသည့် အခါမှာ । Database ကို ပြန်လည်ပြင်ဆင်လိုသည့် အခါမှာ ရေးဆွဲကြပါတယ်။

Entity

Entity ဆိုတာကတော့ အလွယ်ဆုံးပြောရရင်တော့ table ပါ။ ERD မှာတော့ Entity ဟာ person (Student) , object (Invoice), concept(Profile), event(Transaction) စတာတွေ ပါ။ ERD မှာ table လို့ မသုံးပဲ Entity လို့ သုံးပါတယ်။ Entity အတွက် Nouns ကိုသာ အသုံးပြုကြပါတယ်။ Teacher Entity ကို အောက်ပါ အတိုင်း ပုံဖော်ပါတယ်။

teachers

Entity Attributes

Table မှာ ပါသည့် Column လို့ အလွယ်ပြောနိုင်ပါတယ်။ Entity မှာ ပါသည့် property တွေ ကို ဖော်ပြထားပါတယ်။ ဥပမာ teachers entity မှာ ဆိုရင် id, name, address, phone စသုံး attribute တွေပါပါတယ်။

teachers	
id	int
name	varchar(255)
address	text
phone	varchar(20)
gender	tinyint(1)

Primary Key

Primary key ကို Entity မှာ သိတေတ်ရှားသည့် ပုံစံ အနေဖြင့် Bold သို့မဟုတ် စာရွက်မှာ ဆဲရင် underline တားထားပါတယ်။ teachers table မှာ ဆိုရင် id က bold ဖြစ်နေပါတယ်။ id ကို primary key ထားထားသည်လို့ ဆိုလိုတာပါ။

teachers	
id	int
name	varchar(255)
address	text
phone	varchar(20)
gender	tinyint(1)

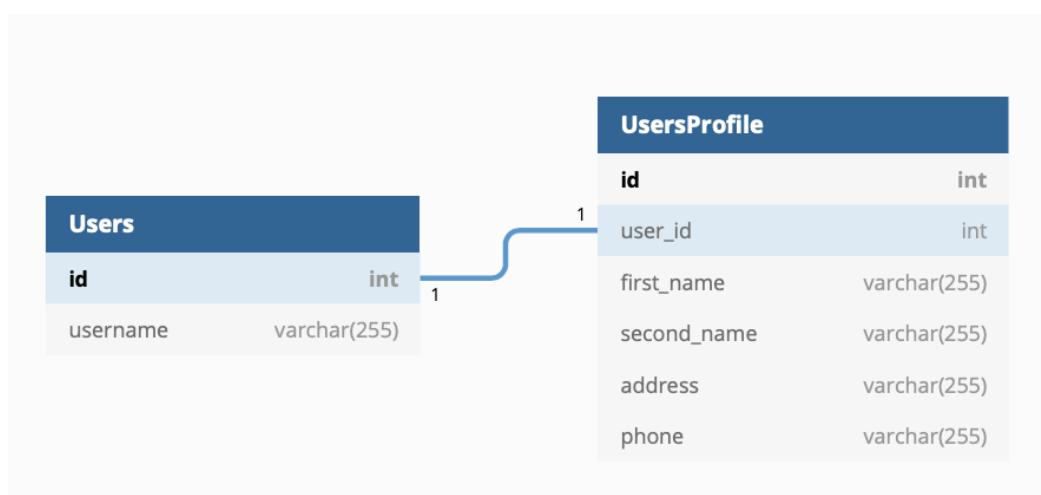
Foreign Key

Entity တစ်ခုမှာ primary key ဖြစ်ပြီး အခြား table မှာပါဝင်နေသည့် key ပါ။ realtion ချိတ်ဆက်ထားမှု ရှိပါတယ်။

One to One Relationship

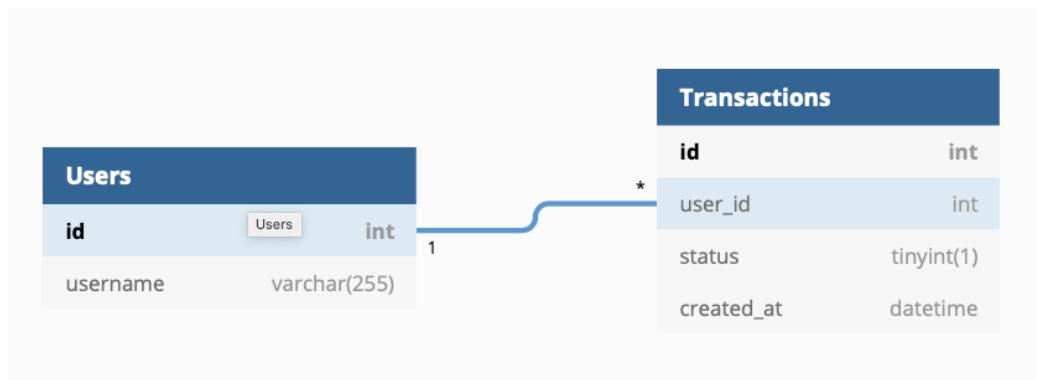
One to One ကတေသူ entity တစ်ခု မှာ ရှိသည့် primary key ဟာ တစ်ကြိမ်ပဲ ပါဝင်ပြီး နောက် table တစ်ခုမှာ Foreign Key အနေနဲ့ တစ်ကြိမ်တည်း ပါဝင်သည့် realtionship မျိုးပါ။

User တစ်ယောက်ဟာ **Users** table မှာ တစ်ခါတည်းပါပြီး **UsersProfile** မှာလည်း တစ်ကြိမ် တည်းပါသည့် relationship မျိုးပါ။

One to Many Relationship

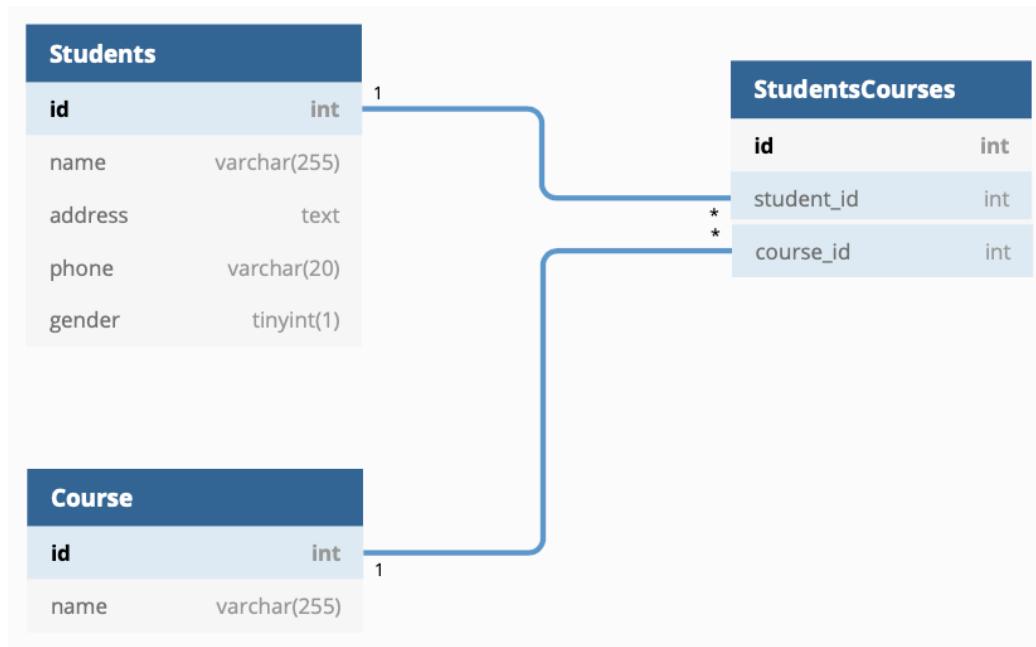
Table တစ်ခုမှာ primary key ဖြစ်ပြီး နောက် table တစ်ခုမှာ Foreign key အနေနဲ့ တစ်ခု ထက်မက ပါဝင်သည့် သဘောမျိုးပါ။

Users တစ်ယောက် users table မှာ တစ်ကိုမ်တည်း ရှိပေမယ့် transactions table မှာတော့ တစ်ကိုမ်ထက်မက ရှိနိုင်သည့် relationship မျိုးပါ။

Many to Many Relationship

Entity မှာ foreign key က တစ်ကိုမ်ထပ်မက ပါနေသည့် relationship မျိုးပါ။

Student တစ်ယောက်ဟာ course တစ်ခု ထက် မက ရှိနိုင်သလို course တစ်ခု ကို ယူထားသည့် student ဟာလည်း အများကြီး ရှိနိုင်သည့် အခါမှာ အထက်ပါ many to many relationship ဖြစ်ပါတယ်။

အခု ဆိုရင် ERD အကြောင်းကို အခြေခံလောက် အနည်းငယ်သိပါပြီ။ Project တစ်ခု မစခင် မှာ database design ကို ERD ဖြင့် ဆွဲခြင်းဖြင့် system အကြောင်းကို ပိုမို နားလည်စေနိုင်ပါတယ်။

Chapter 12

FUNCTION

အခုံ အခန်းမှာတော့ MySQL နဲ့ပတ်သက်သည့် function တွေကို လေ့လာရမှာပါ။ MySQL မှာ သုံးလို့ ရသည့် function တွေ အများကြီးရှိပါတယ်။ အဲဒီ အထဲက မှ လူသုံးများသည့် function အချို့ကို ဖော်ပြပေးပါမယ်။

COUNT

အခုံ table တစ်ခုမှာ row ဘယ်နှစ်ကြောင်းပါမလဲ ဆိတ္တကို သိချင်သည့် အခါမှာ count ကို အသုံးပြုနိုင်ပါတယ်။

```
SELECT COUNT(*) FROM students;
```

COUNT(*)
7

အကယ်၍ CS_101 မှာ ကျောင်းသား ဘယ်နှစ်ယောက်လဲသိချင်ရင်

```
SELECT COUNT(*) FROM students WHERE dep_code = 'CS_101';
```

COUNT(*)
3

စုစုပေါင်း ၃ ယောက်ဆိုတာ တွေနှင့်ပါတယ်။

SUM

SUM ကတော့ value တွေကို ပေါင်းဖို့ အတွက်ပါ။ SUM ကို စမ်းဖို့ အတွက် Fees Table ဆောက်ပါမယ်။

```
CREATE TABLE Fees (
    id int auto_increment primary key,
    dep_code varchar(255) not null,
    amount int not null,
    foreign key (dep_code) references departments (dep_code)
);
```

အခဲ့ fee ထည့်ပါမယ်။

```
INSERT INTO Fees (dep_code,amount) VALUES
('CS_101',100000),
('CS_102',120000),
('CT_101',150000);
```

အခဲ့ Fee table ထဲမှာ amount တွေ ရှိသွားပါပြီ။

Amount အားလုံး ခဲ့ total value ကို ထုတ်ကြည့်ရအောင်။

```
SELECT SUM(amount) As Total FROM Fees;
```

Total
370000

AVG

Total ကို ရှုပြု။ Average ကို ရှာချင်တယ် ဆိုရင် AVG function ကို သုံးနိုင်ပါတယ်။

```
SELECT AVG(amount) As average FROM Fees;
```

-----+
average
-----+
123333.3333
-----+

CS_101 နဲ့ CS_102 ၂ ခု ပေါင်း average ကိုရှာကြည့်ပါမယ်။

```
SELECT AVG(amount) As average FROM Fees where dep_code = 'CS_101' OR  
dep_code = 'CS_102';
```

-----+
average
-----+
110000.0000
-----+

DATE

DATE ကတေသာ MySQL မှာ အသုံးများကြပါတယ်။ DATE feature ကို သိရဖို့ အတွက် students table မှာ created_at ကို ထည့်ပါမယ်။

```
ALTER TABLE students
```

```
ADD COLUMN created_at TIMESTAMP default now();
```

students table မှာ created_at ကို TIMESTAMP value ထည့်လိုက်ပါတယ်။ default value ကို now() ဆိုပြီး ထည့်ထားတာ တွေနိုင်ပါတယ်။ now() ကတော့ အခု လက်ရှိ အချိန် ကို ထည့်မယ် လို့ ပြောတာပါ။

students table ထဲ data ဖြည့်ရအောင်။

```
INSERT INTO students (name)
VALUES ("Kyaw Myint"),
("Moe Aung");
```

ပြန်ထုတ်ကြည့်ရအောင်။

```
SELECT * FROM students;
```

student_id	name	dep_code	created_at
1	Mg Mg	CS_101	2020-10-14 00:14:06
2	Aung Gyi	CS_101	2020-10-14 00:14:06
3	Yang Aung	CS_101	2020-10-14 00:14:06
4	Kyaw Kyaw	CS_102	2020-10-14 00:14:06
5	Moe Moe	CS_102	2020-10-14 00:14:06
6	Zu Zu	NULL	2020-10-14 00:14:06
7	Gone Tint	NULL	2020-10-14 00:14:06
8	Kyaw Myint	NULL	2020-10-14 00:27:43
9	Moe Aung	NULL	2020-10-14 00:27:43

နောက်မှ ထည့်လိုက်သည့် row ၂ ခုက လက်ရှိ အချိန် ဖြစ်နေတာ ကို တွေ့ရပါမယ်။

ကျော်စောင်တို့ အခါ လို ပြန်ထုတ်ကြည့်ရအောင်။

```
SELECT name, date(created_at) as date,
       day(created_at) as d,
       month(created_at) as m,
       year(created_at) as y,
       hour(created_at) as h,
       minute(created_at) as m,
       second(created_at) as s
  FROM students;
```

name	date	d	m	y	h	m	s
Mg Mg	2020-10-14	14	10	2020	0	14	6
Aung Gyi	2020-10-14	14	10	2020	0	14	6
Yang Aung	2020-10-14	14	10	2020	0	14	6
Kyaw Kyaw	2020-10-14	14	10	2020	0	14	6
Moe Moe	2020-10-14	14	10	2020	0	14	6
Zu Zu	2020-10-14	14	10	2020	0	14	6
Gone Tint	2020-10-14	14	10	2020	0	14	6
Kyaw Myint	2020-10-14	14	10	2020	0	27	43
Moe Aung	2020-10-14	14	10	2020	0	27	43

အခု လို date function တွေကို ဆွဲထုတ်ပြီး ကြည့်လိုက်တော့ နားလည်မယ် ထင်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ WHERE ကို အသုံးပြုပြီး လုပ်ချင်သည့် date ကို ထုတ်နိုင်ပါတယ်။

```
SELECT name , date(created_at) as d FROM students WHERE
date(created_at) = '2020-10-14';
```

name	d
Mg Mg	2020-10-14
Aung Gyi	2020-10-14
Yang Aung	2020-10-14
Kyaw Kyaw	2020-10-14
Moe Moe	2020-10-14
Zu Zu	2020-10-14
Gone Tint	2020-10-14
Kyaw Myint	2020-10-14
Moe Aung	2020-10-14

REPLACE

ကျွန်တော်တို့ Data တွေကို ပြချင်သည့် အခါမှာ မလိုချင်သည့် Data တွေကို ဖြေတဲ့ ပြတဲ့ ဒါမူမဟုတ် Replace လုပ်တာတွေ အတွက် အသုံးပြုနိုင်ပါတယ်။

```
SELECT REPLACE(dep_code,'CS_','Computer Science ') FROM departments;
```

REPLACE(dep_code,'CS_','Computer Scinece ')
Computer Science 101
CT_101
Computer Science 102

```
+-----+
```

အခုခိုရင် dep_code မှာ CS_ ပါသည့် စာလုံးတွေကို Computer Science ပြောင်းပြီး ပြေားထားပါတယ်။

BETWEEN

BETWEEN ကတော့ တစ်ခု နှင့် တစ်ခု ကြားက value ကို ထုတ်ချင်သည့် အခါမှာ အသုံးပြု နိုင်ပါတယ်။ အခု student id ကို between နဲ့ ထုတ်ကြည့်ပါမယ်။

```
SELECT * FROM students WHERE student_id BETWEEN 2 AND 7;
```

student_id	name	dep_code	created_at
2	Aung Gyi	CS_101	2020-10-14 00:14:06
3	Yang Aung	CS_101	2020-10-14 00:14:06
4	Kyaw Kyaw	CS_102	2020-10-14 00:14:06
5	Moe Moe	CS_102	2020-10-14 00:14:06
6	Zu Zu	NULL	2020-10-14 00:14:06
7	Gone Tint	NULL	2020-10-14 00:14:06

အခုခိုရင် student_id 2 နဲ့ 7 ကြားက data တွေကို မြင်ရပါလိမ့်မယ်။

MAX

Max ကတော့ လက်ရှိ query ထဲက အကြီးဆုံး value ကို ထုတ်သည့် နေရာမှာ သုံးပါတယ်။

```
SELECT MAX(student_id) FROM students;
```

```
+-----+
| MAX(student_id) |
+-----+
|             9 |
+-----+
```

MIN

MIN ကတော့ အနည်းဆုံး value ကို ထုတ်တာပါ။

```
SELECT MIN(student_id) FROM students;
```

```
+-----+
| MIN(student_id) |
+-----+
|             1 |
+-----+
```

RAND

RAND ကတော့ random value ကို ထုတ်ခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ အရင်ဆုံး RAND() ကို စမ်းကြည့်ရအောင်။ RAND() က 0 ကနေ 1 ကြေးက value တွေကို random ထုတ်ပေးပါတယ်။

```
SELECT RAND();
```

```
+-----+
| RAND()           |
+-----+
| 0.3079793921746122 |
+-----+
```

နေက်တစ်ခါတ ထပ်ပြီး ထုတ်ကြည့်ရအောင်။

```
SELECT RAND();
```

RAND()
0.8045441515786054

အခဲကျွန်တော်တို့ student table ထဲက random ကျောင်းသားကို ထုတ်မယ် ဆုံးပါတယ့်။

```
SELECT * FROM students ORDER BY RAND() LIMIT 1;
```

student_id	name	dep_code	created_at
7	Gone Tint	NULL	2020-10-14 00:14:06

ORDER ကို RAND() နဲ့ ပြီး LIMIT 1 ပဲ ထုတ်ထားသည့် အတွက် ပထမဆုံး ROW ပဲ ထွက်လာခြင်းဖြစ်ပါတယ်။

CONCAT

Column မှာ Data တွေကို ပေါင်းချင်သည့် အခါမှာ CONCAT ကို အသုံးပြုနိုင်ပါတယ်။

```
SELECT CONCAT("MySQL", " ", "Basic") AS data;
```

```
+-----+
| data      |
+-----+
| MySQL Basic |
+-----+
```

Column ၁ data တွေလည်း ပေါင်းလိုက်ပါတယ်။

```
SELECT CONCAT(student_id, " ---> ", name) FROM students;
```

```
+-----+
| CONCAT(student_id, " ---> ",name) |
+-----+
| 1 ---> Mg Mg          |
| 2 ---> Aung Gyi       |
| 3 ---> Yang Aung      |
| 4 ---> Kyaw Kyaw      |
| 5 ---> Moe Moe         |
| 6 ---> Zu Zu          |
| 7 ---> Gone Tint      |
| 8 ---> Kyaw Myint     |
| 9 ---> Moe Aung        |
+-----+
```

GROUP BY

ကျွန်တော်တို့တွေ GROUP BY ကို Data တွေကို group အလိုက်ကြည့်ချင်သည့် အခါမှ အသုံးပြုနိုင်ပါတယ်။

```
SELECT COUNT(*),dep_code FROM students GROUP BY dep_code;
```

COUNT(*)	dep_code
4	NULL
3	CS_101
2	CS_102

အခု query က dep_code အလိုက် ကျောင်းသား အရေအတွက်ကို ထုတ်ကြည့်တာပါ။ COUNT(*) ဆုတေယာကတော့ COUNT အရေအတွက်ပါ။ GROUP BY dep_code လို့ဆုတေယားသည့် အတွက်ကြောင့် dep_code နဲ့ GROUP ဖွဲ့ပြီး COUNT အရေအတွက် ကို ထုတ်ခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

HAVING

GROUP BY နဲ့ ထုတ်ယားသည့် data တွေကို WHERE မှာ စစ်လို့ မရပါဘူး။ စစ်ချင်သည့် အခါ မှာတော့ HAVING ကို သုံးရပါတယ်။ ကျောင်းစုစုပေါင်း ၂ အထက် ရှိရမည့် data ကို ထုတ်ချင်သည့် အခါမှာ WHERE နဲ့ သုံးလို့ မရတော့ပါဘူး။

```
SELECT COUNT(*) AS count, dep_code FROM students GROUP BY dep_code
HAVING count > 2;
```

count	dep_code
4	NULL
3	CS_101

အခု ဆိုရင် MySQL က function အချို့ကို သိပါပြီ။ MySQL မှာ FUNCTION တွေ အများကြီး ရှိပြီးတော့ ထပ်ပြီး လေ့လာနိုင်ပါသေးတယ်။

Chapter 13

Index and Partition

Index

MySQL မှာ data တွေဟာ သန်းချိုပြီးရှိနိုင်ပါတယ်။ 100 Millions records မှာ ဆိုရင် ရာမွေ
ရတာ ကြာမြင့်နိုင်ပါတယ်။ Data တွေများသည် အခါမှာ မြန်မြန် ရာဖွံ့နိုင်အောင် Indexing
ကို အသုံးပြုနိုင်ပါတယ်။

Indexing ဆိုတာ စာအုပ် တစ်အုပ်မှာ ပါသည့် မာတိကာ သဘောမျိုးမှာ။ ဥပမာ Chapter 4
ဟာ စာမျက်နှာ ၄၀ မှာ ရှိတယ် ဆိုရင် Chapter 4 ကို ဖတ်ဖို့ အတွက် စာမျက်နှာ ၄၀ ကို တန်း
ပြီးသွားရုံပါပဲ။ တစ်ချက်ခြင်းဆီ လုန်ပြီး သွားနေဖို့ မလိုပါဘူး။

ပုံမှန် အားဖြင့် primary key မှာ Indexing ပါဝင်ပြီးသား ဖြစ်ပါတယ်။ တခြား columns တွေ
ကို ထည့်ချင်သည့် အခါမှာတော့ Indexing ကို ထည့်နိုင်ပါတယ်။

Index ကို ပထမဆုံး database create လုပ်သည့် အချိန်မှာ ထည့်သွင်းနိုင်ပါတယ်။

```
create table newstudents (
    id int auto_increment primary key,
    name varchar(255) not null,
    join_date DATE,
    bio Text,
    room_id int,
    created_at timestamp default current_timestamp,
    INDEX (name));
```

အခါ code မှာ ဆိုရင် name ကို index လုပ်ထားမယ် လို့ ဆိုပါတယ်။ အကယ်၍ query လုပ်
သည့် အခါမှာ name နဲ့ room_id ကို ပေါင်းရှာတတ်တယ် ဆိုရင်တော့ INDEX
(name, room_id) ဆိုပြီး column ၂ ခု ပေါင်းပြီး index ထောက်သင့်ပါတယ်။

```
SHOW INDEX from newstudents;
```

လက်ရှိ newstudents မှာ ထောက်ထားသည့် index တွေကို ကြည့်တာပါ။

Table	Non_unique	Key_name	Seq_in_index	Column_name	Collation	Cardinality	Sub_part	Packed	Null	Index_type	Comment	Index_comment
newstudents	0	PRIMARY	1	id		1				BTREE		
A				NULL	NULL							
newstudents	0	name	1	name		1				BTREE		
A				NULL	NULL							

PRIMARY key id နဲ့ name ကို ထောက်ထားတာကို တွေ့နိုင်ပါတယ်။

အခု ရှိပြီးသား students table ကို index ထည့်ပါမယ်။

```
CREATE INDEX name_index ON students(name);
```

အခု students table ထဲကို name_index ဆိုသည့် နာမည် နဲ့ name ကို index ထောက်ပြီးပါပြီ။

အကယ်၍ ကျွန်တော်တို့ဟာ name နဲ့ dep_code တဲ့ပြီး query ရှာမယ် ဆိုရင် ဂုဏ်ပြုပါ။

```
SELECT * FROM students WHERE name = 'Moe Moe' and dep_code = 'CS_102';
```

အခု name နဲ့ dep_code ပေါင်းပြီး index ထောက်ပါမယ်။

```
CREATE INDEX name_dep ON students(name,dep_code);
```

အခု ပြန်ပြီး index ကို ကြည့်ရအောင်။

```
SHOW INDEX from students;
```

Table	Non_unique	Key_name	Seq_in_index	Column_name	Comment	Index_comment
students	0	PRIMARY	1	student_id		
A	9	NULL	NULL		BTREE	
students	1	dep_code	1	dep_code		
A	9	NULL	NULL	YES	BTREE	
students	1	name_index	1	name		
A	9	NULL	NULL		BTREE	
students	1	name_dep	1	name		
A	9	NULL	NULL		BTREE	
students	1	name_dep	2	dep_code		
A	9	NULL	NULL	YES	BTREE	

name_dep နဲ့ name နဲ့ dep_code ကို index ထောက်ထားတာ ကြည့်နိုင်ပါတယ်။

Index ထည့်ခြင်းဟာ SELECT query ကို ပိုမြန်နိုင်သော်လည်း INSERT ထည့်သည့် အခါမှ တော့ ပိုနေးစေပါတယ်။

Partition

MySQL မှာ နောက်ထပ် query တွေကို မြန်စေသည့် နည်းလမ်းကတော့ Partition ထည့်နိုင်ပါ တယ်။ Partition ကို မှန်ကန်စွာ ပိုင်းထားခဲ့လျှင် INSERT , DELETE တွေကို မြန်ဆန်စေပါ တယ်။

```
SHOW PLUGINS;
```

အဲဒီ query ကို run လိုက်ရင်

partition   ACTIVE   STORAGE ENGINE   NULL   GPL
--

ဆိုတာကို တွေ့ရပါလိမ့်မယ်။

အဲဒါပါခဲ့ရင်တော့ partition ကို အသုံးပြုနိုင်ပါတယ်။

Partition Type

RANGE Partitioning

RANGE ကိုတော့ VALUES LESS THAN နဲ့ အသုံးပြုပါတယ်။ ဥပမာ 2010 ထက် ငယ်တာ တွေကို partition တစ်ခု 2011 ထက် ငယ်တာကို partition တစ်ခု ဆိုပြီး ခဲ့ထုတ် နိုင်ပါတယ်။

```
CREATE TABLE userslogs (
    username VARCHAR(20) NOT NULL,
    logdata TEXT NOT NULL,
    created DATETIME NOT NULL,
    PRIMARY KEY(username, created)
```

```

)
PARTITION BY RANGE( YEAR(created) )( 
    PARTITION from_2013_or_less VALUES LESS THAN (2014),
    PARTITION from_2014 VALUES LESS THAN (2015),
    PARTITION from_2015 VALUES LESS THAN (2016),
    PARTITION from_2016_and_up VALUES LESS THAN MAXVALUE
);

```

Primary Key ကို username နဲ့ created ကို ထားထားပါတယ်။ Partition ခွဲသည့် အခါမှာ primary key နဲ့ ပဲခွဲလို ရပါမယ်။ ဒါကြောင့် Primary key ကို ကြော်ပြေသည့် အခါမှာ PRIMARY KEY(username, created) ကို သုံးထားပါတယ်။

PARTITION BY RANGE(YEAR(created)) ဆိတာကတော့ created မှာပါသည့် date ၏ YEAR အလိုက် ခွဲမယ်လို ဆိတာပါ။ 2014 အောက်ကို from_2013_or_less partition ထဲမှာ ထားပြီးတော့ 2015 အောက်ကို from_2014 မှာ သိမ်းမယ် ဆိုပြီး နေရာတွေ ခွဲသိမ်းထားတာပါ။

လက်ရှိ table မှာ partition ထည့်မယ်ဆိုရင်တော့ ALTER TABLE နဲ့ အသုံးပြုနိုင်ပါတယ်။

```

ALTER TABLE userslogs
PARTITION BY RANGE( YEAR(created) )( 
    PARTITION from_2013_or_less VALUES LESS THAN (2014),
    PARTITION from_2014 VALUES LESS THAN (2015),
    PARTITION from_2015 VALUES LESS THAN (2016),
    PARTITION from_2016_and_up VALUES LESS THAN MAXVALUE
);

```

ပိုပြီး နားလည် လွယ်ကူအောင် အောက်ကလို table တစ်ခု ဖန်တီးရအောင်။

```

CREATE TABLE sample (
    a INT,
    b INT,
    PRIMARY KEY (a)
)

```

```
PARTITION BY RANGE COLUMNS(a) (
    PARTITION p0 VALUES LESS THAN (10),
    PARTITION p1 VALUES LESS THAN (20),
    PARTITION p2 VALUES LESS THAN MAXVALUE
);
```

আৰু sample তোকণী data কি তহ্যেত্তুৱাইন্দ্ৰিয়।

```
INSERT INTO sample(a,b) VALUES
(1,10),
(2,10),
(3,10),
(10,10),
(11,10),
(12,10),
(20,10),
(21,10),
(25,10)
;
```

a	b
1	10
2	10
3	10
10	10
11	10
12	10
20	10
21	10
25	10

အခု ကျွန်တော်တိ partition ထဲက data ကို ဆွဲထုတ်ကြည့်ရအောင်။

```
SELECT * FROM sample PARTITION (p0);
```

a	b
1	10
2	10
3	10

partition p0 ထဲမှာ LESS THAN 10 ဖြစ်သည့် အတွက် 1,2,3 ပဲ ရှိတာကို တွေ့နိုင်ပါတယ်။

```
SELECT * FROM sample PARTITION (p1);
```

a	b
10	10
11	10
12	10

p1 မှာတော့ 10,11,12 ရှိတာကို တွေ့နိုင်ပါတယ်။ Qurey နဲ့ရှာသည့် အခါမှာ ကိုယ့်ရဲ့ data ပေါ်မှာ မူတည်ပြီး သက်ဆိုင်ရာ partition မှာ ရှာဖွေခြင်းဟာ ပိုမို မြန်ဆန် စေပါတယ်။

ဥပမာ

```
SELECT * FROM sample PARTITION (p2) WHERE a = 20;
```

ဆိုရင် sample table ရဲ့ partition p2 က a 20 ဖြစ်တာကို သွားရှာပေးမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ table တစ်ခု လုံးမှာ ရှာမည့် အစား partition အပိုင်းမှာပဲ ရှာသည့် အတွက်ကြောင့် ပိုးတော့ မြန်ဆန်စေပါတယ်။

LIST Partitioning

LIST partition ကတော့ RANGE လိုမျိုးပါပဲ။ ကွာခြားချက်ကတော့ COLUMN ထဲမှာ ပါသည့် value စာရင်း နဲ့ ကွာခြားပါတယ်။ VALUES IN နဲ့ အသုံးပြုပါတယ်။

```
CREATE TABLE userslogsList (
    username VARCHAR(20) NOT NULL,
    logdata TEXT NOT NULL,
    created DATETIME NOT NULL,
    PRIMARY KEY(username, created)
)
PARTITION BY LIST( YEAR(created) )(
    PARTITION p0 VALUES IN (2014,2015,2016),
    PARTITION p1 VALUES IN (2017,2018,2019),
    PARTITION p2 VALUES IN (2020,2021,2022)
);
```

LIST partition မှာ သတိပြုရမှာ က MAXVALUE အသုံးပြုလိုမရပါဘူး။ ဖြစ်နိုင်သမျှ အကုန်

HASH Partitioning

HASH ကတော့ Data value ကို Hash လုပ်ပြီး သိမ်းသည့် အပိုင်းပါ။ Partition ကို အလိုအလျောက် ပိုင်ပေးပါတယ်။ Partition name ကို ကြော်နေဖို့ မလိုပါဘူး။ ဒါပေမယ့် Partition ဘယ် ၂ ခု သုံးမလဲ ဆိုတာကို သတ်မှတ်ပေးရပါတယ်။

```
CREATE TABLE serverlogs2 (
```

```
serverid INT NOT NULL,  
logdata BLOB NOT NULL,  
created DATETIME NOT NULL  
)  
PARTITION BY HASH (serverid)  
PARTITIONS 10;
```

Hash କ୍ରୀ N = MOD(expr, num) ପୁଅ ଫୁ ଵିଧିମାନଙ୍କ ପିତାଯି|| N ହାତୀକାଟେସୁ partition name ପି|| expr କାଟେସୁ expression ପି|| Hash ଲ୍ୟବ୍ ପ୍ରିସ୍ ଦ୍ୟକ୍ଷଳାଭାୟ୍ୟ ଫୁପର୍ତ୍ତିପି|| num କାଟେସୁ number of partition ପି||

LINEAR HASH Partitioning

Modulo နဲ့ မသုံးချင်ရင်တော့ LINEAR HASH ကို အသုံးပြုနိုင်ပါတယ်။ LINEAR HASH ကို တော့ data တွေ အရှမ်းများလာသည့် အခါမှာ အသုံးပြုသင့်ပါတယ်။

```
CREATE TABLE serverlogs2 (
    serverid INT NOT NULL,
    logdata BLOB NOT NULL,
    created DATETIME NOT NULL
)
PARTITION BY LINEAR HASH (serverid)
PARTITIONS 10;
```

HAHS နဲ့ အတူတူပါပဲ။ ကွာသွားတာကတော့ ရှုံးမှု LINEAR ပါသွားတာပဲ ရှိပါတယ်။

KEY Partitioning

```
CREATE TABLE serverlogs4 (
```

```

    logdata BLOB NOT NULL,
    created DATETIME NOT NULL,
    UNIQUE KEY (serverid)
)
PARTITION BY KEY()
PARTITIONS 10;

```

KEY กို အခြား COLUMN တွေနဲ့လည်း တွဲသံဃားပြီး partition လုပ်နိုင်ပါတယ်။

```

CREATE TABLE serverlogs5 (
    serverid INT NOT NULL,
    logdata BLOB NOT NULL,
    created DATETIME NOT NULL,
    label VARCHAR(10) NOT NULL
)
PARTITION BY KEY(serverid, label, created)
PARTITIONS 10;

```

KEY Partition မှာလည်း LINEAR กို အသံဃားပြုနိုင်ပါတယ်။

```

CREATE TABLE serverlogs6 (
    serverid INT NOT NULL,
    logdata BLOB NOT NULL,
    created DATETIME NOT NULL
)
PARTITION BY LINEAR KEY(serverid)
PARTITIONS 10;

```

Explain Partition

ကျွန်တော်တို့ query กို ဆွဲထုတ်လိုက်သည့် အခါမှာ ဘယ် partition ကနေ အလုပ်လုပ်သွားတယ် ဆိုတာကို ပြန်ကြည့်နိုင်ပါတယ်။

```
SELECT * FROM sample WHERE a = 20;
```

ကို ဘယ် partition က အလုပ်လုပ်သွားလဲ လို့ သိချင်တယ် ဆိုရင် အောက်က အတိုင်း စစ်နိုင်ပါတယ်။

```
EXPLAIN PARTITIONS SELECT * FROM sample WHERE a = 20;
```

id	select_type	table	partitions	type	possible_keys
key	key_len	ref	rows	Extra	
1	SIMPLE	sample	p2	const	PRIMARY
PRIMARY	4	const	1		

partitions မှာ p2 လို့ ရေးထားတာ တွေ့နိုင်ပါတယ်။ a = 20 ကို partition p2 ကနေ ရှာဖြီးထုတ်သွားတာကို တွေ့ရမှာပါ။

Chapter 14

Basic CURD with Python

ကျွန်တော်တိ MySQL ကို python program တစ်ခု ရေးရအောင်။ အရင်ဆုံး mysql adapter ရှိမရှိ စမ်းကြည့်ရအောင်။

```
$ python
>>> import mysql.connector
```

အကယ်၍ ဘာ error မှ မရှိရင်တော့ mysql နှင့် python ကို သုံးလိုပါပြီ။ Error ဖြစ်ခဲ့ရင် တော့ <https://dev.mysql.com/downloads/connector/python/> မှ python connector ကို download ချုနိုင်ပါတယ်။

MySQL Connectivity

အခု ကျွန်တော်တိတွေ sampleProj ဆိုပြီး folder အောက်လိုက်ပါမယ်။ sampleProj အောက်မှာ test.py ဆိုပြီး folder အောက်မှာ ဆောက် ဖို့လိုပါတယ်။

test.py

```
import mysql.connector

mydb = mysql.connector.connect(
    host="localhost",
    user="root",
    password="root",
    database="myschool"
)

print(mydb)
```

ကျွန်တော်ကတော့ database ကို username root နဲ့ password root လို့ ပေးထားလိုပါ။
လက်ရှိ ကိုယ်သုံးနေသည့် root password ကို ထည့်ပြီးတော့ စမ်းကြည့်ပါ။ database
ကတော့ myschool ကို အသုံးပြုထားပါတယ်။

```
$python3 test.py
```

ဆိုရင်

```
<mysql.connector.connection_cext.CMySQLConnection object at
0x7fe64be60640>
```

SELECT Data

အခါ **test.py** မှာ ဆက်ပြီးတော့ database ဆောက်သည့် code ရေးကြည့်ရအောင်။

```
import mysql.connector

mydb = mysql.connector.connect(
    host="localhost",
    user="root",
    password="root",
    database="myschool"
)

mycursor = mydb.cursor()
mycursor.execute("SELECT * FROM students")

myresult = mycursor.fetchall()

mycursor.close()
mydb.close()

for x in myresult:
    print(x)
```

အဲဒီ code ကို runလိုက်ရင်

```
(1, 'Mg Mg', 'CS_101', datetime.datetime(2020, 10, 14, 0, 14, 6))
(2, 'Aung Gyi', 'CS_101', datetime.datetime(2020, 10, 14, 0, 14, 6))
(3, 'Yang Aung', 'CS_101', datetime.datetime(2020, 10, 14, 0, 14, 6))
(4, 'Kyaw Kyaw', 'CS_102', datetime.datetime(2020, 10, 14, 0, 14, 6))
(5, 'Moe Moe', 'CS_102', datetime.datetime(2020, 10, 14, 0, 14, 6))
(6, 'Zu Zu', None, datetime.datetime(2020, 10, 14, 0, 14, 6))
(7, 'Gone Tint', None, datetime.datetime(2020, 10, 14, 0, 14, 6))
(8, 'Kyaw Myint', None, datetime.datetime(2020, 10, 14, 0, 27, 43))
(9, 'Moe Aung', None, datetime.datetime(2020, 10, 14, 0, 27, 43))
```

ဆိပ္ပါး ထွက်လာပါမယ်။

`mycursor.fetchall()` က `SELECT * FROM students` query က ရလာသည့် result တွေ အကုန် ဆွဲထဲတဲ့လိုက်တာပါ။

အကယ်၍ အပေါ်ဆုံး တစ်ခုပဲ ထဲတဲ့ချင်ရင်တော့ `mycursor.fetchone()` ကို သုံးနိုင်ပါ တယ်။

```
myresult = mycursor.fetchone()
print(myresult)
```

```
mycursor.close()
mydb.close()
```

mysql ကို သုံးသည့် အခါမှာ လိုအပ်သည့် data တွေ ရပြီးပါက connection ကို ပြန်ပိတ်သင့် ပါတယ်။ သို့မှာသာ memory resource အသုံးပြုတော့ သက်သာ ပါလိမ့်မယ်။ ပုံမှန် project အသေးလေးတွေ မှာ မသိသာ ပေမယ့် project ကြီးလာရင် သိသာပါလိမ့်မယ်။

အခု Where နဲ့စစ်ကြည့်ရအောင်။

```
import mysql.connector

mydb = mysql.connector.connect(
    host="localhost",
    user="root",
    password="root",
    database="myschool"
)

mycursor = mydb.cursor()
mycursor.execute("SELECT name,dep_code FROM students WHERE name like
'%Aung%'")

myresult = mycursor.fetchall()

mycursor.close()
mydb.close()

for res in myresult:
    print("NAME : " ,res[0])
    print("DEP Code : " ,res[1])
    print("---")
```

students table ထဲ ၏ name မှာ Aung ပါသည့် ကျောင်းသားတွေကို ဆွဲ ထုတ်တာပါ။ code ကို run လိုက်ရင် database ထဲမှာ ရှိသည့် data တွေကို ထုတ်ပြပါလိမ့်မယ်။

```
NAME : Aung Gyi
DEP Code : CS_101
---
NAME : Moe Aung
DEP Code : None
---
NAME : Yang Aung
DEP Code : CS_101
```

code ကို အနည်းငယ် ပြင်ပါမယ်။

```
import mysql.connector

mydb = mysql.connector.connect(
    host="localhost",
    user="root",
    password="root",
    database="myschool"
)

mycursor = mydb.cursor()
mycursor.execute("SELECT name,dep_code FROM students WHERE name like %s",
                ("%Aung%",))

myresult = mycursor.fetchall()

mycursor.close()
mydb.close()

for res in myresult:
    print("NAME : " ,res[0])
    print("DEP Code : " ,res[1])
    print("----")
```

အခဲ့ code မှာ ဆိုရင် Aung ကို sql ထဲမှာ တိုက်ရှိက် မသိုးတော့ပဲ %s နဲ့ parameter pass လုပ်ထားပါတယ်။ execute လုပ်ချိန်မှာ parameter ကို tuple နဲ့ ထည့်ပေးရပါမယ်။

အခဲ့ id နဲ့ ထပ်ပြီးတော့ ထုတ်ကြည့်ရအောင်။

```
import mysql.connector
```

```

mydb = mysql.connector.connect(
    host="localhost",
    user="root",
    password="root",
    database="myschool"
)

mycursor = mydb.cursor()
mycursor.execute("SELECT name,dep_code FROM students WHERE student_id = %s",
                ("9",))

myresult = mycursor.fetchall()

mycursor.close()
mydb.close()

for res in myresult:
    print("NAME: " ,res[0])
    print("DEP Code: " ,res[1])
    print("---")

```

အခု ဆိုရင် student_id 9 ဖြစ်သည့် ကျောင်းသား တစ်ယောက်တာ ထွက်လာပါလိမ့်မယ်။

parameter pass လုပ်ခြင်းဟာ sql injection ကို ကာကွယ်ပြီး သား ဖြစ်ပါတယ်။ parameter pass မလုပ်ပဲ တိုက်ရှိက် သုံးခြင်းဟာ အန္တရာယ်များပြီး sql injection ပြုလုပ်လို ရစေနိုင်ပါ တယ်။

INSERT Data

အခု INSERT အတွက် ရေးကြည့်ရအောင်။

```

import mysql.connector

mydb = mysql.connector.connect(
    host="localhost",
    user="root",
    password="root",

```

```

        database="myschool"
    )

mycursor = mydb.cursor()

sql = "INSERT INTO students (name, dep_code) VALUES (%s, %s)"
val = ("John", "CS_102")
mycursor.execute(sql, val)

mydb.commit()

print(mycursor.rowcount, "record inserted.")

mycursor.close()
mydb.close()

```

INSERT ပြုလုပ်သည့် အခါမှာတော့ value တွေကို execute ပြုလုပ်သည့် အခါမှာ tuple နဲ့ ပဲ pass လုပ်ထားပါတယ်။

code ကို run လိုက်ရင် students table မှာ John, CS_102 အနေဖြင့် ထည့်လိုက်ခြင်း
ဖြစ်သည်။ 1 record inserted. ဆိုပြီး ပြပါမယ်။

အကယ်၍ multiple row insert ပြုလုပ်လိုပါက အောက်ပါ အတိုင်း ပြုလုပ်နိုင်ပါတယ်။

```

import mysql.connector

mydb = mysql.connector.connect(
    host="localhost",
    user="root",
    password="root",
    database="myschool"
)

mycursor = mydb.cursor()

sql = "INSERT INTO students (name, dep_code) VALUES (%s, %s)"
val = [

```

```

        ("Joe", "CS_102"),
        ("Set", "CS_101"),
        ("Mona", "CS_102"),
        ("Lisa", "CS_101")
    ]
mycursor.executemany(sql, val)

mydb.commit()

print(mycursor.rowcount, "record inserted.")

mycursor.close()
mydb.close()

```

execute အေား executemany ကို သုံးထားတာကို တွေ့ရပါလိမ့်မယ်။ Value တွေကိုတော့ array ထဲမှာ ထည့်ပြီး တော့ executemany row ငဲ ခဲ့ကို ထည့်သွားပါတယ်။

code ကို run လိုက်ရင် 4 record inserted. ဆိုပြီး တွေ့နိုင်ပါတယ်။

UPDATE Data

INSERT ပြုလုပ်ပြီးပြီး ဆိုတော့ update လုပ်ကြည့်ရအောင်။

```

import mysql.connector

mydb = mysql.connector.connect(
    host="localhost",
    user="root",
    password="root",
    database="myschool"
)

mycursor = mydb.cursor()
mycursor.execute("UPDATE students SET name = %s WHERE student_id = %s", ("Ko
Oo","9"))

mydb.commit()

```

```

print(mycursor.rowcount, "record updated.")

mycursor.close()
mydb.close()

```

အခု code ဟာ student_id ဟာ ၉ ဖြစ်သည့် name ကို Ko Oo ဆိုပြီး update လုပ်လိုက်ခြင်း
ဖြစ်ပါတယ်။

DELETE Data

DELETE ကလည်း INSERT လိမ့်မျှိုး execute , commit လုပ်ရုံပါပဲ။

```

import mysql.connector

mydb = mysql.connector.connect(
    host="localhost",
    user="root",
    password="root",
    database="myschool"
)

mycursor = mydb.cursor()
mycursor.execute("DELETE FROM students WHERE student_id = %s", ("9",))

mydb.commit()

print(mycursor.rowcount, "record deleted.")

mycursor.close()
mydb.close()

```

အခု code လေးကို run လိုက်ရင် student_id ဟာ ၉ ဖြစ်သည့် row ကို ဖျက်လိုက်မှာ ဖြစ်ပါ
တယ်။

အခု code တွေကို ပြန်ပြီး ကြည့်လိုက်ရင် data ဆဲထုတ်မယ်ဆိုရင် execute , fetchall ကို သုံးပြီး data တွေကို ထည့်မယ် । ဖျက်မယ် । ပြင်မယ် ဆိုရင် execute , commit လုပ်ရှုပါပဲ။

နိဂုံးချုပ်

ပထမဆုံး စာအုပ်ကို ပြီးအောင် ဖတ်သည့် အတွက် ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။ စာအုပ်တစ်အုပ် ဖတ်ဖို့ မလွယ်ကူလှ သလို ဖတ်ပြီးရင်လည်း ပြီးအောင် ဖတ်ဖို့ မလွယ်လှပါဘူး။ စာမျက်နှာ ၁၀၀ ထိပဲ မှန်းခဲ့ပေမယ့် စာမျက်နှာ ၁၄၀ လောက် ဖြစ်သွားပါတယ်။

ဒီစာအုပ်မှာ database နဲ့ ပတ်သက်ပြီး ပြည့်ပြည့်စုစုပါ မထည့်ထားဘူး အခြေခံ အဆင့် ကို သာ ထည့်ရေးသား ထားပါတယ်။ Database နဲ့ ပတ်သက်ရင် လေ့လာစရာတွေ အများကြီးပါ။ ERD diagram ကို အသေးစိတ် မရှင်းပြထားပါဘူး။ စာအုပ်ကို အခြေခံ အကျဆုံး နဲ့ အများကြီး မထည့်ပဲ လိုအပ်ပြီး နားလည် လွယ်အောင် ကြိုးစားပြီး ရေးသားထားပါတယ်။

Database ဆိုသည့် အခါမှာ basic ပိုင်းက လွယ်ပေမယ့် ထပ်ပြီး လေ့လာဖို့ တွေ အများကြီး ရှုပါသေးတယ်။ Database နဲ့ ပတ်သက်ပြီး Database Administrator (DBA) ဆိုသည့် အလုပ် position ဆိုတာ ရှုပါတယ်။ Database ကို design, migration, performance monitoring စသည်ဖြင့် database နဲ့ ပတ်သက်တာတွေကို ကိုယ်တွယ် ရသည့် အပိုင်းပါ။ Database ဟာ system တစ်ခု မှာ အရေးကြီးပါတယ်။ ပုံမှန် programmer တစ်ယောက်ဟာ sql တွေ ရေးကောင်းရေးတတ် ပေမယ့် DBA လောက်တွေ database design ကောင်းအောင်, performance ကောင်းအောင် မဖန်တီး နိုင်ပါဘူး။

ကျောင်း project တွေမှာ row ၁ သောင်းလောက် ကို များပြီ လို့ ထင်ကောင်း ထင်ပါလိမ့်မယ်။ လက်တွေ့ အလုပ်လုပ်သည့် အချိန်မှာတွေ့ row တွေဟာ millions နဲ့ ချိုပြီး အလုပ်လုပ်ရ သည့် အပိုင်းတွေ့ အများကြီး ရှုပါတယ်။ database ကို မြန်ဆန် အောင် ကောင်းမွန် သည့် design ဖြစ်အောင် basic ကနေ ဆက်ပြီး Trigger, Stored procedure တွေကို ဆက်ပြီး လေ့လာဖို့ တိုက်တွန်း လိုပါတယ်။

ထိန်လင်းချေ @ Saturngod

၂၇ ရက် အောက်တိုဘာ ၂၀၂၀
မနက် ၂ နာရီ ၃၉ မိနစ်

Reference

- <https://dev.mysql.com/doc/refman/8.0/en/>
- <https://www.studytonight.com/dbms/database-normalization.php>
- https://www.tutorialspoint.com/mysql/mysql_useful_functions.htm
- <https://www.techonthenet.com/mysql/>
- <https://www.vertabelo.com/blog/everything-you-need-to-know-about-mysql-partitions/>
- <https://www.visual-paradigm.com/guide/data-modeling/what-is-entity-relationship-diagram/>